

472
1966

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

კრებული

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

2

თმბერვალე

თბილისი—1966

რედაქტორი უშ. თბოლაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

შანი 10 კპვ.

ხელმოწერილია დახაზვად 11/III-66 წ. ანაწყოების ზომა $6 \times 9^{1/2}$,
ქალაქის ზომა 60×84 . სასტამბო ფორშიდა რაოდენობა 9,75.

ტირაჟი 5000.

უშ-00713

შეკვ. № 232.

თბილისის სტამბა № 11 უშ. ჩხეიძის ქუჩა № 19
Тбилисская типография № 11, ул. Уш. Чхеидзе № 19

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეც-
ნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის
საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის კრედიტო-
ვის დადგენილება**

**ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი სკოლის
მუშაობის დადებითი გამოცდილების შესახებ**

28 დეკემბერი, 1965 წელი

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიან სკოლას
გარკვეული დადებითი გამოცდილება აქვს მოპოვებული მუშა ახალ-
გაზრდობის სწავლა-აღზრდისა და მათი კულტურულ-ტექნიკური
ღონის შემდგომი ამალღების საქმეში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და
პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმში ადგენენ:

1. მოწონებულ იქნეს ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მე-
ორე ცვლიანი სკოლის მუშაობის გამოცდილება. აღნიშნული სკო-
ლა გამოცხადდეს საყრდენად ქ. რუსთავისა და გარდაბნის რაიონ-
ის საღამოს (ცვლის) სკოლებისათვის.

2. ქ. რუსთავის განათლების განყოფილებამ (ამხ. ს. როსნაძემ)
ყოველნაირად შეუწყოს ხელი ცვლიან სკოლას სასწავლო-მატერია-
ლური ბაზით შემდგომ განმტკიცებაში.

3. განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართვე-
ლომ (ამხ. აღ. კვაჭაძემ) აღნიშნული სკოლის სასწავლო-მატერია-
ლური ბაზის განსამტკიცებლად გამოყოს 2000 მანეთი.

4. სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში მიღწეული წარმა-
ტებებისათვის რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი
სკოლის დირექტორი ქ. ჯოლია და მათემატიკის მასწავლებელი
ა. პეტრენკო დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების სა-
მინისტროს სამკერდე ნიშნით „სახალხო განათლების წარჩინებული“.
სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე ნ. გარმიზა, მასწავლებლები

ა. ხარებავა (ქართული ენა და ლიტერატურა), ვ. გრეიფერი (ისტორია), ა. ტიურინა (გეოგრაფია) და ე. შუბითიძე (ქიმიკი) დაჯილდოვდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელით.

5. განათლების სამინისტროს პედაგოგიკურ მეცნიერებათა და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებში, სალამოს (ცვლის) სკოლების რესპუბლიკურმა მეთოდკაბინეტმა, გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ და ჟურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ მეტი ადგილი დაუთმონ თავიანთ მუშაობაში მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების მუშაობის დადებითი გამოცდილების პოპულარიზაციას.

6. ქ. რუსთავის სალამოს მეორე ცვლიანი სკოლის მუშაობის შესახებ განათლების სამინისტროს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი გამოცდილების განზოგადების მიზნით დაეგზავნოთ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონების, ქალაქების განათლების განყოფილებებს, სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელ სკოლებს.

7. სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე **ლ. მაღლაფერიძე**

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის
პ. მ. თ. გ. ლაშქარაშვილს

სალამოსა და დაუსწრებელი
სკოლების სამმართველოს

მოხსენებითი ბარათი

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი ზოგადსაგან-
მანათლებლო სკოლის მუშაობის დადებითი გამოცდილების
შესახებ

მიმდინარე წლის 9-დან 12 დეკემბრამდე განათლების სამინისტროს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს ბრიგადამ, ამავე სამმართველოს უფროსის რ. კანდელაკის, უფროსის მოადგილის ს. დვალის, სასკოლო ინსპექტორების ზ. რატიშვილისა და გრ. ერადის, მეთოდისტების თ. გოდაბრელიძისა და თ. ბისეიშვილის შემადგენლობით შეისწავლა ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა.

გამოირკვა, რომ აღნიშნული სკოლის ხელმძღვანელობა (დირექტორი კ. ჯოღია, სასწავლო ნაწილის გამგეები ი. გარმიზა და დ. მარწყვიშვილი) და პედაგოგიური კოლექტივი სერიოზულ მუშაობას ატარებენ წარმოებაში დასაქმებული ახალგაზრდობის ზოგადსაგანმანათლებლო და კულტურულ-ტექნიკური დონის ასამაღლებლად.

აღსანიშნავია, რომ სკოლის პედაგოგიური კოლექტივიდან ბევრი ხელმძღვანელ სამუშაოზეც დაწინაურდა: გ. გურიელიძე—ქალაქის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორად, ა. ხინიშვილი, ტ. ლაბაზუა და გ. დურგლიშვილი—ქალაქის დილის მე-11, 16, 18 სკოლების დირექტორებად, ელ. სიჭინავა—მუშა ახალგაზრდობის 1 სკოლის დირექტორად, ა. ბალაბა—ამავე სკოლის დირექტორის მოადგილედ სასწავლო დარგში და სხვ.

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი სკოლა 1953 წელს დაარსდა. ამ დროიდან დღემდე 7 და 8 წლიანი განათლება მიიღო 920-მა მუშა, საშუალო განათლება კი—1465-მა ახალგაზრდამ. სკოლის აღზრდილთაგან ბევრმა გამოიჩინა თავი ბეჯითი სწავლითა და შრომით; ასე მაგალითად, არჩილ ძამაშვილს, რომელიც დაუსწრებლად სწავლობს საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის მეტალურგიულ ფაკულტეტზე, მიენიჭა სოციალისტური შრომის გმირის მაღალი წოდება, იგი საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრია. სოციალისტური შრომის გმირის წოდება მიენიჭა აგრეთვე ვარდამ კობერიძეს. კურსდამთავრებულთა შორის გამოირჩევიან აგრეთვე პავლე გაჩეჩილაძე—მეტალურგიული ქარხნის ჟანგბადის საამქროს უფროსი, დადაშ ბაკურაძე—მეტალურგიული ქარხნის სარემონტო-მექანიკური საამქროს პარტიული ბიუროს მდივანი, ივანე ჩერენკო—საგლინაფი საამქროს კომუნისტური შრომის ცვლის უფროსი.

აღნიშნული სკოლის კურსდამთავრებულთა ერთი ნაწილი წარმატებით აგრძელებს სწავლას ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა უმაღლეს სასწავლებელში: მიხეილ ჩიტოშვილი (ბაუმანის სახელობის ინსტიტუტი), პესტრიკოვი და ა. კორინცევი (ქ. მოსკოვის ფოლადის ინსტიტუტი), გ. ვიშნიაკოვი (ქ. მოსკოვის სამედიცინო ინსტიტუტი), ვ. ნაცვლიშვილი და გ. აბესაძე (ქ. ომსკის სამედიცინო ინსტიტუტი), გ. მერკვილაძე, ვ. ფირცხალავა, ე. გორგოშვილი და რ. მათეშვილი (საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტი), ა. მოსიძე (საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტი,) ვ. ანდრონიკაშვილი (ქ. მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტი) და სხვ.

მიმდინარე სასწავლო წელს ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანმა სკოლამ გადაჭარბებით შეასრულა სწავლებაში კონტინგენტის ჩაბმის სახალხო მეურნეობის გეგმა: ნაცვლად გათვალისწინებული 580 მოსწავლისა (26 კლასით), 5 სექტემბრის მდგომარეობით სწავლობდა 626 ახალგაზრდა. ამჟამად კი ეს რიცხვი 635-მდეა გაზრდილი.

სკოლაში შექმნილია მოსწავლეთა მტკიცე კოლექტივი: 635 მოსწავლიდან სკკპ წევრია 32, 272 კი—საკ ალკკ წევრი, რომელთა აბსოლუტური უმრავლესობა ყველა საგანში ასწრებს.

ყოველწლიურად იზრდება მოსწავლეთა კონტინგენტი და მისი აკადემიური წარმატება; ასე მაგალითად, 1962/63 წელს სწავ

ლობდა 449 ახალგაზრდა; სასწ. წლის ბოლოს აკადემიური მოსწრება იყო 82, 5%, 1963/64 წელს - 529; აკადემიურმა მოსწრებამ შეადგინა 83, 5%; 1964/65 წელს კი სკოლაში სწავლობდა 539 მოსწავლე, რომელთა აკადემიური მოსწრება სასწავლო წლის ბოლოსათვის უდრიდა 84, 8%-ს.

მოსწავლეთა კონტინგენტი, რომელიც ზემოხსენებულ სკოლაში სწავლობს, ძირითადად წარმოადგენს მეტალურგიული ქარხნების, ქიმიური კომბინატისა და ხელოვნური ბოჭკოების ქარხნის საწარმოთა მუშებს. პედაგოგიური კოლექტივი ენერგიულად მუშაობს აღნიშნულ საწარმოთა ხელმძღვანელებთან, ადგილობრივ პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან მჭიდრო, საქმიანი კავშირის დასამყარებლად. სკოლას ქმედით დახმარებას უწევს მეტალურგიული ქარხნის ხელმძღვანელობა (დირექტორი ამხ. ს. შარაშენიძე, პარტიული კომიტეტის მდივანი ამხ. ლ. ხარბელია, საქარხნო კომიტეტის თავმჯდომარე ამხ. ვ. ქუთელია და აღკკ კომიტეტის მდივანი ამხ. ვ. ტრაპაიძე), რომელმაც მას აუშენა ტიპური სასკოლო შენობა 440 მოსწავლე-ადგილით, შეუძინა ინვენტარი, საჭირო ხელსაწყო-იარაღები ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტ-ლაბორატორიებისათვის და სხვ.

ქარხნის დირექტორის 1963 წლის 23 აგვისტოს განკარგულებით, სკოლის დასახმარებლად შექმნილია მუდმივმოქმედი ხელშემწყობი ავტორიტეტული კომისია ქარხნის დირექტორის მოადგილის თავმჯდომარეობით. ამასთან აღსანიშნავია, რომ ქ. რუსთავეში ამ სახის კომისიები იქმნება არამარტო ქარხნებთან, არამედ, როცა საქმე ამას მოითხოვს, საამქროშიც კი; ასე, მაგალითად მიმდინარე წლის 31 მარტს მეტალურგიული ქარხნის მარტენის საამქროს პარტბიურომ მოისმინა საკითხი „მუშა ახალგაზრდობის წარმატების შესახებ“. მიღებული დადგენილებით შეიქმნა სკოლის მუდმივმოქმედი ხელშემწყობი კომისია. გარდა სხვა ხასიათის საქმიანობისა, კომისიები ასეთ მუშაობასაც ატარებენ: ყოველი მეოთხედის ბოლოს სკოლა მათ უგზავნის მუშა-მოსწავლეთა აკადემიური წარმატების ფურცლებს, ისინი მათი აკადემიური მოსწრების საკითხს იხილავენ თავიანთ სხდომებზე და ატარებენ საჭირო ღონისძიებებს.

სკოლისა და წარმოების ერთობლივი საქმიანობის მისაბამ მაგალითს იძლევა აღნიშნული სკოლის პედკოლექტივისა და მეტალურგიული ქარხნის ხელმძღვანელობის ზრუნვა რვაწლიანი და სა-

შუალო განათლების არმქონე ახალგაზრდობის სწავლებაში ჩასაბმე-
 ლად. გასულ წელს მეტალურგიული ქარხნის პარტიული კომიტე-
 ტის ინიციატივით, ცალკეულმა საამქროებმა, სკოლის პედკოლექ-
 ტივის მონაწილეობით, საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი
 განათლების კანონის განსახორციელებლად შეადგინეს პერსპექტიუ-
 ლი გეგმა. ჩატარდა რვაწლიანი განათლების არმქონე მუშა ახალ-
 გაზრდობის აღწერა, მათ გაეცნო საღამოს სკოლაში სწავლის პი-
 რობები, განისაზღვრა, ვინ რა გზით და რომელ კლასში შესასვლე-
 ლად მომზადებულიყო და სხვ. აღწერამ საინტერესო, მაგრამ და-
 მაფიქრებელი შედეგები გამოავლინა: მეტალურგიულ ქარხანაში 30
 წლის ასაკამდე მყოფ 250 მუშა ახალგაზრდას არ აღმოაჩნდა 8-წლი-
 ანი განათლება. მათ შორის 8-წლიანი განათლება არა აქვს 20
 წლამდე ასაკის 50 ახალგაზრდას, 25 წლამდე ასაკის 80-მდე, 25—
 30 წლამდე ასაკის კი—120-მდე ახალგაზრდას.

წარმოებისა და სკოლის ერთობლივი საქმიანობის დემონს-
 ტრაციას წარმოადგენდა მეტალურგიული ქარხნის კომკავშირის
 კომიტეტის მიერ ა/წ 9 დეკემბერს მეორე ცვლიან სკოლაში ჩატა-
 რებული აღკვ საქარხნო კომიტეტის ბიუროს გამსვლელი სხდომა,
 რომელზეც „რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მუშების—ცვლიანი
 სკოლის მოსწავლეების—სწავლაში წარმატებისა და საწარმოო მა-
 ჩვენებლების შესახებ“ მოხსენებით გამოვიდა კომიტეტის მდივანის
 მოადგილე ამბ. ჯ. ბიჭიკაშვილი, თანამომხსენებით კი სკოლის დი-
 რექტორი ამბ. კ. ჯოლია. საკითხმა აზრთა ცხოველი გაცვლა-გამო-
 ცვლა გამოიწვია, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ამ სკოლის
 კურსდამთავრებულმა, სოციალისტური შრომის გმირმა ა. ძამაშვილ-
 მა, მეტალურგიული ქარხნის ელექტრო-სარემონტო საამქროს უფ-
 როსმა ვ. მეტრეველმა, ქარხნის მოწინავე მუშამ, X კლასის მოსწა-
 ვლემ ი. გოგბერიშვილმა, განათლების სამინისტროს სამმართვე-
 ლოს უფროსმა რ. კანდელაკმა და სხვ. სხდომის დასასრულს წარ-
 მოების მოწინავე და სწავლაში წარჩინებულ მოსწავლეებს ნ. გოქა-
 ძეს, ნ. ანტონოვს (X კლ.) ა. ფუხაევს, ი. ბუცხრიკიძეს, გ. კურტი-
 ძე, შ. შაბულაშვილს და ვ. ვასპაროვას (XI კლ.) გადაეცათ ქარხ-
 ნის კომკავშირის კომიტეტის საპატიო სიგელები.

აღნიშნული სკოლის ის მოსწავლეები, რომლებიც წარმატე-
 ბით სწავლობენ წარმოებისაგან მოუწყვეტლად, თითქმის შეუფერ-
 ხებლად სარგებლობენ მთავრობის მიერ დაწესებული შეღავათებით

შემცირებული სამუშაო კვირით ან შემცირებული სამუშაო დღით სარგებლობის შესახებ.

უკანასკნელ ხანებში ხშირია მასობრივი სკოლებიდან სალამოს (ცვლის) სკოლებში სასწავლებლად ახალგაზრდების გადასვლის შემთხვევები. მოსწავლეთა ერთი ნაწილი, აღნიშნული სკოლის პედკოლექტივის აზრით, ამ გზას ადგება ვითომდა სკოლის დამთავრების „გაიოლებისათვის“. ამ მიზნით სკოლაში მისული მოსწავლეები არც წარმოებაში მუშაობით გამოიჩნევიან და არც სკოლაში სწავლით. ასეთ მოსწავლეებზე მხოლოდ სკოლისა და საწარმოთა კოლექტივები ვერ ახდენენ სასურველ გავლენას. რუსთავის სალამოს მეორე ცვლიანი სკოლის პედკოლექტივმა გაითვალისწინა ეს გარემოება და ამ მოსწავლეთა მშობლებთანაც გაშალა მუშაობა, რითაც დადებით შედეგებს მიაღწია.

სალამოს ცვლიან სკოლას კარგად ეხმარება საქალაქო გაზეთი „სოციალისტური რუსთავი“ (რედაქტორი ამხ. გ. გელაშვილი) და მრავალტირაჟიანი გაზეთი „მეტალურგი“ (რედაქტორი ამხ. გ. გოგინაშვილი), რომელთა ფურცლებზე ხშირად ქვეყნდება სხვადასხვა, მათ შორის კრიტიკული ხასიათის წერილები მუშა ახალგაზრდობის სწავლა-აღზრდის საკითხებზე; ასე მაგალითად, გაზეთმა „მეტალურგმა“ გასული წლის ერთ-ერთ ნომერში გამოაქვეყნა სტატია სათაურით „რა არის აქ გაუგებარი?“ წერილში მოთხრობილი იყო შემდეგზე: მერვე კლასის ხელმძღვანელმა ქარხნის ერთ-ერთი საამქროს უფროსს მისწერა იმის შესახებ, რომ მასთან მომუშავე ახალგაზრდა—დ. ხშირად არ ესწრებოდა გაკვეთილს და უკვე განთესვის კანდიდატი იყო. იგი თხოვდა მას მიეღო ზომები მდგომარეობის გამოსასწორებლად. საამქროს უფროსმა კლასის ხელმძღვანელის წერილი მეტაბელეს გადასცა რეზოლუციით: „გაუგებარია, რა უნდა. შეეკითხეთ და შემატყობინეთ“. გაზეთმა მკაცრად გააკრიტიკა საამქროს უფროსი კლასის ხელმძღვანელის თხოვნისადმი ასეთი დამოკიდებულებისათვის, რაც შემდეგში გაკვეთილი გახდა არა მარტო მისთვის, არამედ მისი სხვა კოლეგებისათვისაც.

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიან სკოლაში საჭირო ყურადღება ექცევა სასკოლო მუშაობის დაგეგმვას: სკოლის წლიური, პედსაბჭოს ნახევარწლიური და კლასის ხელმძღვანელთა სამუშაო გეგმები დგება პედპერსონალის გამოცდილების ურთიერთგაზიარების, საქმიანი სჯისა და ძიების გზით, სალამოს ცვლიანი სკოლის მუშაობის სპეციფიკური პირობების გათვალისწი-

ნებით. ამიტომ სკოლის ხელმძღვანელობისა და პედაგოგიკური მიერ გატარებული სასწავლო-აღზრდელობითი ხასიათის ღონისძიებანი მოფიქრებული, გააზრებული და მიზანსწრაფულია.

სკოლაში თავიანთი შემოქმედებითი მუშაობით გამოიჩინეს კლასის ხელმძღვანელები ა. პეტრენკო, ა. ხარებავა, ჯ. ქართველიშვილი, ვ. გრაიფერი და სხვ.

VIII კლასის ხელმძღვანელი ვ. გრაიფერი სისტემატურად მუშაობს თავის კლასთან, მას წესრიგში მოყავს კლასის დოკუმენტაცია (მოსწავლეთა პირადი საქმეები, საკლასო ჟურნალები, აკადემიური წარმატების აღრიცხვის ჟურნალი და სხვ). კლასის ხელმძღვანელს აქვს ერთი საერთო რვეული, სადაც ყოველ მოსწავლეს ერთ-ერთი ცალკე ფურცელი. ამ ფურცელზე კლასის ხელმძღვანელს უწერია: შთაბეჭდილებანი მოსწავლეზე, რა ხასიათის ინდივიდუალური მუშაობაა ჩასატარებელი მოსწავლესთან, რა ღონისძიებანი გატარდა მოსწავლის მიმართ და სხვ. ვ. გრაიფერი მოსწავლეთა შემადგენლობის გულდასმით შესწავლის შემდეგ კლასის ერთ, ყველაზე აქტიურ ნაწილს მიიჩნევს დასაყრდენ ბირთვად, რომელსაც წარმატებით იყენებს სწავლაში ჩამორჩენილ და უდისციპლინო მოსწავლეთა აღსაზრდელად; ასე მაგალითად, მოსწავლე — თ., ხე-ტყის კომბინატის მუშა, ცუდად იქცეოდა სკოლაში: უხეშად ეპყრობოდა ამხანაგებს, მასწავლებლებს, თაკილობდა სკოლაში წიგნებისა და რვეულების ტარებას და სხვ. მაგრამ კლასის მოსწავლეთა კოლექტივმა შესძლო მისი გამოსწორება. მოსწავლე — ა, რომელიც მასობრივი სკოლიდან გადმოვიდა, ყოყოობდა, თავი წარმოედგინა განათლებულად, ყოველის მცოდნედ, თუმცა სკოლაში ხშირად იღებდა „ორს“. მასწავლებელთა და მოსწავლეთა აქტივის მუდმივი ყურადღებით მან გააუმჯობესა სწავლა, შეიგნო თავისი ქცევის მავნეობა და გახდა ერთ-ერთი მოწინავე მოსწავლე. კლასის ხელმძღვანელი ვ. გრაიფერი აბამს მოსწავლეებს საზოგადოებრივ-სასარგებლო საქმიანობაში, ზრდის მათში შრომისადმი, სასკოლო-საზოგადოებრივი ქონებისადმი პატივისცემას და სიყვარულს.

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიან სკოლაში ორი სექტორია — ქართული და რუსული; მასში სწავლობენ ქართველები და რუსები, უკრაინელები და ბელორუსები, სომხები და აზერბაიჯანელები და სხვ. სკოლის ხელმძღვანელობა და პედაგოგიური კოლექტივი ქმედით ღონისძიებებს ახორციელებენ მოსწავლეთა ინტერნაციონალური აღზრდისათვის.

აღნიშნულ სკოლაში სათანადო ყურადღება ექცევა მოსწავლე ახალგაზრდობის ესთეტიკურ აღზრდას. ეს საკითხი სპეციალურად განიხილა პედაგოგიური საბჭოს სხდომამ, რომელმაც მოისმინა მშობლიური ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის ი. გუგუშვილის მოხსენება. სხდომაზე მოხსენებლისა და სიტყვით გამოსულ მასწავლებელთა სიტყვებში ხაზი გაესვა იმას, თუ რა ადგილი უნდა ეჭიროს ესთეტიკურ აღზრდას ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლებაში; როგორ დავაყენოთ ასეთი აღზრდა სკოლაში მუსიკალური დილა-სალამოების მოწყობით, კინო-თეატრში კოლექტიური სვლით და სხვ. ღონისძიებებით; როგორ გაუმჯობესდეს სკოლის შენობის გარეგნობა, მისი დერეფნები, საკლასო ოთახები, კაბინეტ-ლაბორატორიები და სხვა. ამ მიზნით სასკოლო შენობის მოსაწყობად შეიქმნა საერთო-სასკოლო და საკლასო კომისიები, რომელთაც სულ რაღაც 8—10 დღის ვადაში არსებითად გააუმჯობესეს სკოლის გარემო (ეზო, შენობა, საკლასო ოთახები, კაბინეტ-ლაბორატორიები და სხვ.).

გარკვეული ღონისძიებანი ტარდება მოსწავლეთა ანტირელიგიური აღზრდის მიზნით. წაკითხულ იქნა ლექცია „პავლოვის მოძღვრება უმაღლესი ნერგული სისტემის მოქმედების შესახებ“, მესინგის ფსიქოლოგიურ ცდებზე, მოეწყო კოლექტიური სვლა მეტალურგთა კულტურის სახლში და სხვ.

ქ. რუსთავეის მუშა ახალგაზრდობის ცვლიან სკოლაში ჯგროვანი ყურადღება ექცევა ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლებას.

ენერგიულად მუშაობს ქართული ლიტერატურის მასწავლებელი ა. ხარებავა: იგი წინასწარ, გულდასმით ემზადება ყოველი გაკვეთილისათვის, შემოქმედებითად გეგმავს გაკვეთილის ყოველ მომენტს, ცდილობს, მომზადებული შეხვდეს გაკვეთილზე ყოველგვარ მოულოდნელობას. მასწავლებელი ა. ხარებავა აღწევს იმას, რომ მოსწავლეები ახალ მასალას ძირითადად სკოლაშივე სწავლობენ. მასწავლებლის გაკვეთილი საინტერესო და მიმზიდველია მოსწავლეთათვის.

მასწავლებელი ა. ხარებავა კარგად უკავშირებს შესასწავლო მასალის შინაარსს თანამედროვეობას; ასე მაგალითად, ილია ჭავჭავაძის „აჩრდილის“ სწავლების დროს მან მოსწავლეთა ყურადღება გაამახვილა წარსულში ქართველი ხალხის ეროვნულ და სოციალურ ჩაგვრაზე, მის უფლებობასა და ტანჯულ ცხოვრებაზე, პარა-

ლელი გაავლო ჩვენი ხალხის—მუშების, კოლმეურნე გლეხთა ინტელიგენციის დღევანდელ, სოციალისტურ ყოფასთან და გააკეთა სათანადო დასკვნები.

მასწავლებელმა აკ. წერეთლის ლექსის—„ხანჯალს“ გამოკითხვისას მოსწავლეებს მოაგონა მისი დაწერის თარიღი, ჩვენი ქვეყნის მაშინდელი მდგომარეობა და დაიწყო შესავალი საუბარი მოთხრობა „ბაში-აჩუკზე“. აქ მასწავლებელმა გააკეთა ისტორიული ექსკურსი და მოკლედ მოუთხრო მოსწავლეებს წარსულში მრავალრიცხოვან უცხო დამპყრობთა წინააღმდეგ ქართველი ხალხის მიერ წარმოებულ გმირულ ბრძოლაზე; მოაგონა, რომ მტრის შემოსევები ანადგურებდა ხალხს, მის მიერ შექმნილ მატერიალურ და კულტურულ საგანძურს. ასე გაანადგურა ისტორიის უღმობელოდამ ყოფილი ბოსტან-ქალაქი რუსთავი, რომლის ოდინდელ მიწაზე ახლა მხრები გაშალა შესანიშნავმა სოციალისტურმა ქალაქმა; მასწავლებელი შეჩერდა შაჰ-აბასის დროინდელ საქართველოს მდგომარეობაზე და მოსწავლეთა ყურადღება გაამახვილა იმ ეპოქის ქართველი ხალხის ცხოვრების პირობებზე, როდესაც მოღვაწეობდა აკ. წერეთელი.

ამ ისტორიული მოთხრობის შესწავლასთან დაკავშირებით მასწავლებელმა გადაწყვიტა, მოაწყოს ექსკურსია კახეთში.

საინტერესოდ ატარებს გაკვეთილს რუსული ლიტერატურის მასწავლებელი ვ. კუდრია. რუსული სექტორის X კლასში შემოწმების დღეს თითქმის ყველა მოსწავლემ იცოდა წინა მასალა „О поэме кому на Руси жить хорошо“ Н. Некрасова მოსწავლეებმა კარგად გადმოსცეს პოემის დაწერის ისტორია და ამოწურავი პასუხი ვასცეა მასწავლებლის მიერ მათ წინაშე ფრონტალურად დასმულ კითხვებზე: მასწავლებელმა კარგად ჩაატარა ახალი მასალის „Кому на Руси жить хорошо!“ ტექსტზე მუშაობა.

რუსული ლიტერატურის მასწავლებელი ი. გუგუშვილი საგნის სწავლებაში კარგად იყენებს თვალსაჩინოებას. ნ. ვ. გოგოლის შემოქმედების შესწავლის წინ მასწავლებელმა აჩვენა სასწავლო კინოფილმი, რომლითაც მოსწავლეებს მოაგონა მათ მიერ ადრე, VI კლასში შესწავლილი, მაგრამ რამდენადმე მივიწყებული მასალები, ორგანულად დაუკავშირა იგი ახალ, შესასწავლ თემას. მწერლის მთლიანი შემოქმედების შესწავლის შემდეგ მასწავლებელმა კვლავ გამოიყენა კინო-ფილმი მიღებული ცოდნის განსამტკიცებლად.

საინტერესო მუშაობას აწარმოებს ისტორიის მასწავლებელი

ვ. გრაიფერი. იგი სისტემატურად მუშაობს საკუთარი იდეურ-პოლიტიკური და პედაგოგიურ-მეთოდური ღონის ასამაღლებლად, მის მიერ გადაცემულ ახალ მასალას მოსწავლეები ძირითადად გაკვეთილზევე სწავლობენ. ყველა მოსწავლეს აქვს რვეულები, სადაც აღინიშნება საშინაო დავალება, ისტორიული თარიღები, სხვადასხვა, ძნელად დასამახსოვრებელი უცხო სიტყვა და სხვ.

ისტორიის საკითხების ღრმად შესწავლის მიზნით მასწავლებელი ნაყოფიერ კლასგარეშე და სკოლის გარეშე მუშაობას ატარებს: სასკოლო ბიბლიოთეკაში მას ცალ-ცალკე აქვს გამოყოფილი საჭირო ლიტერატურა მასწავლებელთ.თვის და მოსწავლეთათვის; ისტორიის ამა თუ იმ საკითხის შესწავლისას მოსწავლეებს აფორმებინებს ალბომებს, ასე მაგალითად, XI კლასის მოსწავლეებმა თემის—„კოლონიური სისტემის დაშლის“—შესწავლისას გააფორმეს ალბომი—„ხალხების საემე დიპარჯვებს“, რისთვისაც თავი მოუყარეს ვიეტნამის, კონგოსა და სამხრეთ როდეზიის ამბებთა დაკავშირებულ მასალებს. სკოლაში პერიოდულად ტარდება კონფერენციები სხვადასხვა თემაზე. ასეთი ღონისძიებანი ჩატარდა თემაზე: „მარქსისა და ენგელსის უკვდავი სახეები“, „ახალგაზრდა ადამიანის მორალური ს.ხე და სხვ.

მასწავლებელი ვ. გრაიფერი ისტორიის გაკვეთილზე ხშირად იყენებს კინოფილმებს; აწყობს კინო-თეატრებში მოსწავლეთა კოლექტიურ სვლებს ისტორიული ფილმების სანახავად; ამას წინათ მოსწავლეებმა ნახეს კინოფილმი მეორე მსოფლიო ომისათვის ფაშისმის მზადებაზე—„ისინი ვერ გაივლიან“, რომლის განხილვაც მოაწყვეს შემდეგში, „ნიურნბერგის პროცესი“ და სხვა. სკოლაში ჩამოყალიბებულია მოსწავლეთა ისტორიის წრე. წრის წევრები აღგენენ რუკებს, ტაბულებს, სქემებს. კარგად არის შედგენილი რუკასქემები: „გერმანიის გაერთიანება“, „იტალიის გაერთიანება“ და სხვ.

მასწავლებელი გ. კალმახელიძე IX კლასში მათემატიკის სწავლების ცალკეულ საკითხებს კარგად უკავშირებს ცხოვრებას; მან ახალი მასალის—„ირაციონალური რიცხვის“—ახსნა მონაკვეთის გაზომვას დაუკავშირა, რითაც მეტი ინტერესი აღძრა მოსწავლეებში საკითხის შესწავლისადმი. ამას გარკვეულად განაპირობა ის გარემოება, რომ იგი მისაწვდომი გახდა თითქმის ყველა მოსწავლისათვის.

მასწავლებელი ი. გარმიზა ფიზიკის სწავლებას მჭიდროდ უკავშირებს საწარმოო პროცესებს. მან მეთერთმეტე კლასში, ნახევარ-გამტარების სწავლების დროს, სამ ნაწილად უჩვენა კინოფილმი, იგი საჭიროებისას გარკვეულ მასალებთან დაკავშირებით აწყობს ექსკურსიებს საწარმოებში, მოსწავლეებს დაამზადებინა თვითნაკეთი ხელსაწყო-იარაღები და სხვ.

მასწავლებელი ე. შუბითიძე გონივრულად იყენებს მოსწავლეთა პრაქტიკულ გამოცდილებას თეორიული მასალის სწავლებისას; ასე, მაგალითად, როცა იგი მეთერთმეტე კლასის მოსწავლეებს აცნობდა „სინთეზური ბოჭკოს კაპრონის თვისებებს, მიღებას და გამოყენებას“ სინთეზური ბოჭკოების ქარხნის მუშას, მოსწავლე კ. ჯ. ს კლასისათვის მოათხრობინა შემდეგი: კაპრონის ბოჭკოში მიიღება კაპროლაქტამისაგან; ამ უკანასკნელის მისაღებად რუსთავის ქარხანა გროზნოდან იღებს ფენოლს, რომელიც იძლევა ანონს; ანონისაგან მიიღება ჰიდროგსილამონსულფატი და შემდეგ ლაქტამინი წყალხსნარი; წყალხსნარის აორთქლებით მიიღება კრისტალური კაპრონი. წარმოებაში ლითონის შემცველი. ამ თემის შესწავლასთან დაკავშირებით მასწავლებელმა ე. შუბითიძემ მოაწყო საწარმოო ექსკურსია სინთეზური ბოჭკოს ქარხანაში და უჩვენა აგრეთვე კინოფილმი კაპრონის ბოჭკოს წარმოების შესახებ.

ამგვარად გამოიყენა მეტალურგიული ქარხნის მარტენის საამქროს მუშის ი. ლ-ს საწარმოო გამოცდილება მასწავლებელმა მოსწავლეთათვის ფოლადის წარმოების ახსნისას. მოსწავლემ მოუთხრო ამხანაგებს, რომ მსოფლიოში პირველი მარტენის ლუმელი საფრანგეთში ააშენა პ. მარტენმა 1864 წელს. ეს ლუმელი აღნობდა ორ ტონა ფოლადს. რუსეთში 1867 წელს აშენდა პირველი მარტენის ლუმელი, რომელიც აღნობდა 1,5 ტონა ფოლადს, ამჟამად კი ჩვენში 500-ტონიანი ლუმელებია. მოსწავლემ კარგად განმარტა ლუმელის გახურების, მასში ჩატვირთვის პრინციპები და სხვ შემდეგ ქარხანაში მოეწყო ექსკურსია, სადაც მოსწავლეები თვალსაჩინოდ გაეცნენ ფოლადის წარმოების რთულ პროცესს.

ასევე მოხერხებულად იყენებს ზემოაღნიშნული მასწავლებელი მუშა-მოსწავლე მგლინაეების, ელექტრიკოსების, მლარაეების, ზეინკლებისა და სხვათა პრაქტიკულ გამოცდილებას.

სკოლაში მიღებულ თეორიულ ცოდნასთან პრაქტიკული გამოცდილების შეერთება საშუალებას აძლევს მოსწავლეებს უკეთ დაეუფლონ საწარმოო პროცესებს და შეიმუშაონ რაციონალიზა-

ტორული წინადადებანი; ასე, მაგალითად, XI კლასის მოსწავლეებში გამოიგონა კონდუქტორის ახალი კონსტრუქცია, რომლის გამოყენებით მნიშვნელოვნად ამალდა შრომის ნაყოფიერება.

ქ. რუსთავის მუშა ახალგაზრდობის მეორე ცვლიან სკოლაში დადებით მუშაობას ატარებენ ქართული ენისა და ლიტერატურის (ხელმძღვანელი ნ. ნარეკლიშვილი), რუსული ენისა და ლიტერატურის (ხელმძღვანელი ვ. კუდრია), ფიზიკა-მათემატიკის (ხელმძღვანელი ა. პეტრენკო), ქიმიის (ხელმძღვანელი ე. შუბითიძე) და ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის (ხელმძღვანელი ვ. გრაიფერი) საგნობრივი მეთოდგაერთიანებანი.

ზემოაღნიშნულ წარმატებებთან ერთად აღნიშნულ სკოლას, სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში მთელი რიგი ნაკლოვანებებიც აქვს, რომელთა შესახებ სკოლის ხელმძღვანელობას და პედაგოგიკტივს გარკვეულად მიეთითა.

ანალიზს რომ ვუკეთებთ ზემოხსენებული სკოლის მუშაობას, მოვდივართ იმ დასკვნამდე, რომ იგი შეიძლება მივიჩნიოთ საყრდენ სკოლად. ამასთან დავსძენთ, რომ დღემდე ამ სკოლის მუშაობის დადებითი გამოცდილება შეისწავლეს პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტის სათანადო სექტორმა და სალამოს (ცვლის) სკოლების რესპუბლიკურმა მეთოდკაბინეტმა, მაგრამ ჯერ კიდევ არასაკმაროდ ხდება მისი პოპულარიზაცია. საჭიროა პედაგოგიკურ მეცნიერებათა ინსტიტუტმა, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა, სალამოს სკოლების რესპუბლიკურმა მეთოდკაბინეტმა, პედაგოგიურმა პრესამ გარკვეული ღონისძიებანი გაატარონ ამ მიმართულებით.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წ. 30 დეკემბრის ბრძანება № 1396

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო და ბავშვთა სპორტულ სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ზომების შესახებ

საქართველოს კპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მიხისტრთა საბჭომ 1965 წლის 16 ნოემბერს მიიღეს დადგენილება „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო და ბავშვთა სპორტულ სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ზომების შესახებ“.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის პარტიულმა, საბჭოთა, პროფკავშირულმა, კომკავშირულმა და სასპორტო ორგანიზაციებმა, განათლების ორგანოებმა რამდენადმე გააუმჯობესეს ზოგადსაგანმანათლებლო და საბავშვო სასპორტო სკოლების მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდა და სპორტული მომზადება.

ამასთანავე მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის მოწყობის საქმეში არის ნაკლოვანებანი. რესპუბლიკის ბევრ სკოლაში ფიზკულტურის გაკვეთილები დაბალ ორგანიზაციულ და მეთოდურ დონეზე ეწყობა. განსაკუთრებით არაღმკამყოფილებლად არის დაყენებული ბავშვთა ფიზიკური აღზრდის საქმე სოფლისა და ქალაქის სკოლების დაწყებით კლასებში, სადაც ფიზკულტურას ასწავლიან, როგორც წესი, მასწავლებლები, რომლებსაც საჭირო ცოდნა და გამოცდილება არა აქვთ. არის შემთხვევები, როდესაც ფიზკულტურის გაკვეთილების ნაცვლად ეწყობა მცადინეობა სხვა საგნებში

ახალგაზრდობის ყოველმხრივი განვითარების გაზრდილ მოთხოვნებს არ შეესაბამება კლასგარეშე სასპორტო მუშაობა. მთელ რიგ სკოლებში ფიზკულტურული კოლექტივები მცირერიცხოვანია, ისეთ წამყვან სახეობათა სპორტის სასპორტო სექციები, როგორიც არის ტანვარჯიში, მძლეოსნობა, ცურვა და სხვ., ორგანიზაციულად

სუსტია. არის ნაკლოვანებანი მოსწავლეთა შორის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ფიზკულტურულ მასობრივი და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის ორგანიზაციაში.

მეტ წილ საბავშვო სასპორტო სკოლებში საკმარისი რაოდენობით არ არის სასწავლო ჯგუფები, რომლებიც საჭიროა მალალი კვალიფიკაციის სპორტსმენთა გეგმაზომიერი მომზადებისათვის. ასეთი სკოლები არ არის რესპუბლიკის სოფლებში.

ნებაყოფლობითი სასპორტო საზოგადოებანი არა ზრუნავენ იმისათვის, რომ გააფართოონ საბავშვო სასპორტო სკოლების ქსელი, საშეფო დანხარება გაუწიონ სკოლების ფიზკულტურულ კოლექტივებს.

საზოგადოებრივ საწყისებზე საბავშვო სასპორტო სკოლები შექმნილი არ არის უმაღლესი სასწავლებლების ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრებთან, რომლებიც ჯეროვნად არ ზრუნავენ იმისათვის, რომ მოამზადონ მოსწავლეთაგან თანრიგოსანი სპორტსმენები.

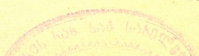
10.360

სუსტად წარმოებს მუშაობა მწვრთნელთა და მასწავლებელთა შემადგენლობის კვალიფიკაციის ამაღლებისა და ფიზკულტურის მასწავლებელთა გადამზადებისათვის. რესპუბლიკის ჩეტი წილი ზოგადსაგანმანათლებლო და სასპორტო სკოლები უზრუნველყოფილი არ არის ინვენტარითა და მოწყობილობით, სასპორტო მოედნებით, დარბაზებით, სტადიონებით.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს და შისი ადგილობრივი ორგანოები არ ახორციელებენ ჯეროვან სამედიცინო კონტროლს, თუ როგორ არის დაცენებული მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდა. მოსწავლეთა ფიზიკურ აღზრდას, მათი ჯანმრთელობის განმტკიცებას, ახალგაზრდობის ყოველმხრივ განვითარებასა და შრომისათვის მომზადებას საკმაო ყურადღებას არ აქცევს ზოგიერთი ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაცია.

დადგენილება ავალებს საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო. რაიონულ კომიტეტებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს, რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს, საქართველოს სსრ სასპორტო საზოგადოებათა და ორგანიზაციათა კავშირს,

2. კრებული

საქართველოს ალკვ ცენტრალურ კომიტეტს, პროფსაბჭოს, რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს გადაჭრით გააუმჯობესონ ზოგადსაგანმანათლებლო და საბავშვო სასპორტო სკოლების მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდა, აამაღლონ ახალგაზრდებში ფიზკულტურულ-სპორტული და მასობრივ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის დონე.

ამ მიზნით საჭიროა გაფართოვდეს საბავშვო სასპორტო სკოლების ქსელი, შეიქმნას საბავშვო კომპლექსური და სპეციალიზებული სასპორტო სკოლები ფიზკულტურის კოლექტივებთან მსხვილ ქარხნებში, ფაბრიკებსა და ნებაყოფლობით სასპორტო საზოგადოებებში.

უნდა გაუმჯობესდეს უმაღლესი სასწავლებლების, სამრეწველო საწარმოების, ნებაყოფლობითი სასპორტო საზოგადოებების სპორტული კოლექტივების შეფობა ზოგადსაგანმანათლებლო და საბავშვო სასპორტო სკოლებისადმი. ამ მუშაობაში ჩაბმული უნდა იქნას რესპუბლიკის წამყვანი სპორტსმენები და ფიზკულტურული აქტივი. საჭიროა განხორციელდეს პრაქტიკული ღონისძიებანი სკოლების სასპორტო ნაგებობათა მშენებლობის გასაფართოებლად და მოსაწყობად, სკოლის კოლექტივებს უფლება ენიჭებათ დღის საათებში უფასოდ გამოიყენონ სასპორტო ბაზები, სასპორტო ინვენტარი და მოწყობილობა სასწავლო-საწვრთნელი მეცადინეობის მოსაწყობად და რესპუბლიკური და საკავშირო შეჯიბრებისათვის ნაკრები გუნდების მოსამზადებლად. 1966 წლიდან მოეწყობა საზაფხულო სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ბანაკები, საცხოვრებელი სახლების ეზოებში უნდა შეიქმნას საბავშვო სასპორტო მოედნების მუდმივი ქსელი და უზრუნველყოფილ იქნას იგი საჭირო ინვენტარით. ამ მოედნებზე მასობრივ-ფიზკულტურული მუშაობის ორგანიზაციაში ჩაბმული უნდა იქნეს მშობელთა აქტივი, სახლმმართველობებთან არსებული ხელშემწყობი კომისიების წევრები.

საქართველოს კომპარტიის რაიკომებს, მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების აღმასკომებს, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ბირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს წინადადება მიეცათ ფართოდ გაშალონ უმარტივესი სასპორტო მოედნების მშენებლობა საზოგადოებრივ საწყისებზე, რათა 1966 წლის ზაფხულის სპორტული სეზონის დაწყებისას თვითეულ კოლმეურნეობაში, საბჭოთა მეურნეობაში, სოფლის სკოლაში შეიქმნას სასპორტო ბაზები.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს ალკატრალი ცენტრალური კომიტეტი, საქართველოს სსრ სასპორტო საზოგადოებათა და ორგანიზაციათა კავშირი მოვალენი არიან აამაღლონ ფიზიკურ კულტურაში სასწავლო მეცადინეობის ხარისხი, ფართოდ ჩააბან ახალგაზრდობა ფიზკულტურისა და სპორტის მეცადინეობაში, გააუმჯობესონ კლასგარეშე და სკოლის გარეშე მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტულ გამაჯანსაღებელი მუშაობა.

საჭიროა მივალწიოთ იმას, რომ ყველა სკოლა ასრულებდეს „მშობნიშნოსნების, თანრიგოსანი სპორტსმენების, საზოგადოებრივი ფიზკულტურული კადრების მომზადების გეგმას. გადაწყვეტილია ყოველწლიურად მოეწყოს დათვალიერება-კონკურსი სკოლებში მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის უკეთ დაყენებისთვის; რეგულარულად ეწყობოდეს შეჯიბრებანი სპორტის ცალკეულ სახეობებში, ტურისტული ლაშქრობანი და სხვა მასობრივი სპორტული ღონისძიებანი.

რესპუბლიკის საბავშვო სასპორტო სკოლებში ძირეულად უნდა გაუმჯობესდეს სასწავლო-სპორტული მუშაობა. 1965 წლის ბოლომდე თვითეულ სკოლას უნდა დაუწესდეს სპორტული პროფილი. საბავშვო სასპორტო სკოლებს უნდა მიეცეთ რესპუბლიკის საუკეთესო სასპორტო ბაზები. ყველა სკოლა უნდა განმტკიცდეს კვალიფიციური მწვრთნელებით.

უნდა გაუმჯობესდეს არმიის, ავიაციისა და ფლოტის ხელშემწყობი ნებაყოფლობითი საზოგადოების სასკოლო პირველადი ორგანიზაციების მუშაობა, უფრო ფართოდ ჩავაბათ უფროსი კლასების მოსწავლეები თავდაცვის წრეების, სექციებისა და გუნდების მუშაობაში, განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სროლის სექციების წევრთა სპორტულ მომზადებას.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დაავალეს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს ახალი სასწავლო წლიდან ქალაქების სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, ცხინვალის, ფოთისა და გურჯაანის სკოლა-ინტერნატებში შექმნას სპორტის სხვადასხვა სახეობათა განყოფილებანი; ამ განყოფილებებში თავი მოუყაროს პერსპექტივიან მოსწავლე სპორტსმენებს. საქართველოს სსრ სასპორტო საზოგადოებათა და ორგანიზაციათა კავშირი მოვალეა აღნიშნული სკოლა-ინტერნატების მოსწავლეებს უფასოდ გადასცეს სასპორტო ბაზები და სპეცინვენტარი.

მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ბაზაზე მოეწყოს რვაწლიანი და საშუალო სკოლების ფიზკულტურის მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები. ამ კურსების მსმენელთა პრაქტიკული მეცადინეობა ჩატარდება რესპუბლიკის სასპორტო საზოგადოებათა და ორგანიზაციათა კავშირის სასპორტო ბაზებში. გადაისინჯება მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა გადამზადების სასწავლო გეგმა ფიზკულტურისათვის გამოყოფილი საათების რაოდენობის გადიდების მიზნით; სამი წლის განმავლობაში გადამზადება უნდა გაიარონ იმ მასწავლებლებმა, რომლებსაც კვალიფიკაცია არ აუმაღლებიათ უკანასკნელი ხუთი წლის მანძილზე.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ დაავალეს საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს, მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს დასახ. ნ. მოსწავლე ახალგაზრდობის ფიზიკური აღზრდის გაუმჯობესების პრაქტიკული ღონისძიებანი.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს აღნიშნული დადგენილების შესასრულებლად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, შესაბამის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოებთან ერთად:

ა) გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი ფიზიკური აღზრდის საქმეზე, დარაზმონ სკოლის მუშაეები ფიზიკური აღზრდის ამოცანების ვარშემო და გადაჭრით აამაღლონ ფიზკულტურულ-სპორტული და მასობრივ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის დონე; მიაღწიონ იმას, რომ როგორც სასწავლო, ისე კლასგარეშე და სკოლის გარეშე მეცადინეობანი ფიზიკურ კულტურაში მიმდინარეობდეს ორგანიზებულად და მაღალ მეთოდურ დონეზე; სკოლების მუშაობის შემოწმებისას საფუძვლიანად შეისწავლონ მოსწავლეთა

ფიზიკური აღზრდის მდგომარეობა და ამ საქმეში ფართოდ გამოიყენონ ფიზკულტურის მოწინავე მასწავლებლები და სპორტული ორგანიზაციების გამოცდილი მუშაკები.

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა ფიზიკურ და აიგიენურ აღზრდას; იქ, სადაც დაწყებითი კლასების ძირითად მასწავლებლებს არ შეუძლიათ საპროგრამო მასალის სწავლება, ფიზკულტურის ვაკვეთილები, არსებული წესის დაცვით, გადასცენ შესაფერის სპეციალისტებს;

გ) სპორტულ ღონისძიებებში მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმის მიზნით გაზარდონ სპორტული სექციების მოსწავლეთა რაოდენობა, მიაღწიონ იმას, რომ ყველა სკოლამ შეასრულოს „მზად ვარ შრომისა და თავდაცვის“ ნიშნისთვის, თანრიგოსანი სპორტსმენების, საზღვარდგომი ფიზკულტურული კადრების (ფიზორგების, მსაჯების, მწვრთნელების და სხვ.) მომზადების გეგმა;

დ) სკოლებში მასობრივ-ფიზკულტურული და სპორტულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის საუკეთესო შედეგების გავრცელება-განზოგადების მიზნით ყოველწლიურად მოაწყონ სათანადო დათვალიერება-კონკურსები, თანახმად არსებული დებულებისა;

ე) მტკიცე კონტროლი დააწესონ და მთლიანად და მალაზიარისხვნად უზრუნველყონ მასობრივი სპორტული ღონისძიებების (შეჯიბრებანი სპორტის ცალკეულ სახეობებში, ტურისტული ლაშქრობანი და სხვ.) განხორციელება, სასკოლო-სპორტულ ღონისძიებათა კალენდრის შესაბამისად;

ვ) არსებითად გააუმჯობესონ სასწავლო-სპორტული მუშაობა ბავშვთა სპორტულ სკოლებში; განამტკიცონ ეს სკოლები კვალიფიციური მასწავლებლებით და დაუთმონ მათ მეცადინეობისათვის სათანადო სპორტული ბაზები;

ზ) მიიღონ საჭირო ზომები ფიზიკური კულტურის მასწავლებელთა და მწვრთნელთა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად საკურსო ღონისძიებებისა და ადგილებზე მოწყობილ სემინარების საშუალებით; გააუმჯობესონ ფიზკულტურის მასწავლებელთა მეთოდური სასკოლო და რაიონული გაერთიანების მუშაობა; გააცნონ მასწავლებლებს მოწინავეთა გამოცდილება და უახლესი მიღწევები ფიზიკური აღზრდის თეორიის დარგში;

თ) სისტემატურად იზრუნონ ფიზკულტურის ვაკვეთილების ჩატარებისათვის ნორმალური პირობების შესაქმნელად; სრულ წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო სპორტული მოედნები, მოაწყონ კალათ-

ბურთისა და ფრენბურთის, მოძრავ თამაშობათა და მძლეოსნობის სექტორები; იზრუნონ თითოეული სკოლის უზრუნველსაყოფად აუცილებელი სპორტული ინვენტარით;

ი) ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებთან ერთად გააძლიერონ სანიტარული ზედამხედველობა, სათანადო ყურადღება დაუთმონ კერძოდ ფიზკულტურაში მეცადინეობათა ჩასატარებელი ადგილების სუფთად დაცვას, რეგულარულად ჩატარონ მოსწავლეთა სამედიცინო გასინჯვა და სუსტი ჯანმრთელობის მქონე მოსწავლეებისათვის მოაწყონ სამკურნალო ფიზკულტურული მეცადინეობანი და ჰიგიენური ტანვარჯიში.

2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებამ მთელი თავისი მუშაობა წარმართოს მტკიცე კონტაქტით სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და სპეციალური სკოლების სამმართველოებთან და სკოლამდელი აღზრდის განყოფილებასთან, ფიზიკური აღზრდის მეთოდურ კაბინეტზე დაყრდნობით.

ა) განყოფილებამ ძირითად ამოცანად დაისახოს მასობრივი ფიზკულტურული მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესება სკოლებსა და სკოლის გარეშე დაწესებულებებში, ფიზკულტურის გაკვეთილებისა და ფიზკულტურული ხასიათის სხვა წამყვანი ღონისძიებების ხარისხის არსებითად ამაღლება, იმის მიღწევა, რომ სკოლებში ფიზკულტურულ ღონისძიებებში ჩაბმული იყოს მოსწავლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა;

ბ) სკოლა-ინტერნატებისა და სპეცსკოლების სამმართველოსთან ერთად გაატაროს წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობა იმ მიზნით, რათა 1966—1967 სასწავლო წლის დასაწყისიდან ქ. ქ. ბათუმის № 3, ქუთაისის № 1, სოხუმის № 4, ცხინვალისა, ფოთისა და გურჯაანის სკოლა-ინტერნატებთან სპორტის სათანადო სახეობათა მიხედვით გაიხსნას განყოფილებანი; ამასთან პარალელურად, საფუძვლიანად შეისწავლოს საკითხი მომავალში დასახელებული სკოლა ინტერნატების სპორტულ სკოლა-ინტერნატებად გადაკეთების შესახებ და ამ საგანზე დასაბუთებული წინადადებანი წარმოუდგინოს განათლების სამინისტროს კოლეგიას;

გ) 1965 წლის დეკემბრის ბოლომდე კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებასთან ერთად შეიმუშაოს წინადადებანი საქართველოს კპ ცენტრალურ კომიტეტსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოში წარსადგენად სკოლების სასწავლო-სპორტული

ბაზის განმტკიცების, სასკოლო სპორტული დარბაზების, სპორტული მოედნების მშენებლობისა და სხვა საკითხებზე;

დ) 1966 წლის 1 იანვრისათვის დააკომპლექტოს მოსწავლეთა ნაკრები გუნდები სპორტის სახეობათა და ასაკის მიხედვით, სსრ კავშირის ხალხთა სპორტაკადემიის დებულების შესაბამისად; მათი უკეთ მომზადებისა და სპორტული ოსტატობის ამაღლებისათვის, სკოლა-ინტერნატებისა და სპეცსკოლების სამმართველოსთან ერთად შეისწავლოს და წარმოადგინოს წინადადება ქ. თბილისის ერთ-ერთი სკოლა-ინტერნატის გამოყოფის შესახებ (400 კაცის კონტინგენტით), რომლის ბაზაზე მოაწყოს 1966 წლის 1 სექტემბრიდან ნაკრები გუნდების სასწავლო-საწვრთნელი მუშაობა მთელი წლის განმავლობაში, ამასთან მიამაგროს აღნიშნულ გუნდებს რესპუბლიკის წამყვანი მწვრთნელები;

სპორტაკადემიისათვის მოსწავლეთა ნაკრები გუნდების დაკომპლექტებისა და მისი მაღალ დონეზე მომზადებისა და ჩატარებისათვის პირადი პასუხისმგებლობა დაეკისროთ ამხ. ამხ. ი. ბაცელაშვილსა და ვ. ნ. მერკვილაძეს;

ე) განათლების ადგილობრივი ორგანოებიდან მიღებული მასალების საფუძველზე 1965 წლის დამლევამდე დაუწესოს თვითიუღ ბავშვთა სპორტულ სკოლას სპორტული პროფილი;

ვ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ფიზკულტურული საქმიანობის შემოწმებას სკოლებში ადგილებზე მისვლით და შემოწმების შედეგების განხილვა-განზოგადებას; მტკიცედ გაითვალისწინოს, რომ განყოფილება ვალდებულია ამ შემოწმების შედეგები გამოიტანოს კოლეგიაზე განსახილველად და სათანადო ღონისძიებების განსახორციელებლად ყოველ კვარტალში ერთხელ მაინც;

ზ) ფიზიკური აღზრდის მეთოდური კაბინეტის მეშვეობით და ფიზკულტურული მოძრაობის მცოდნე სპეციალისტების მონაწილეობით დაამუშაოს და დასტამბოს ფიზიკური აღზრდის დარგში სკოლებისათვის აუცილებელი მეთოდური წერილები, მითითებანი და სხვა სახის სახელმძღვანელო მასალები.

3. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილება:

ა) ყოველდღიური კონტროლი დააწესოს გლდანის სპორტული სკოლა-ინტერნატის კომპლექსის მშენებლობაზე, რათა სამშენებლო ორგანიზაციის მიერ უზრუნველყოფილ იქნას ამ სკოლა-ინტერნატის სპორტული ბირთვის მშენებლობის დამთავრება 1965 წლის დამლევამდე;

ბ) კაპიტალური მშენებლობის პერსპექტიული გეგმით იმ სარების ანგარიშზე, რაც უნდა გამოიყოს ამ დადგენილების მისად საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის მიერ, გაითვალისწინოს სპორტული სკოლების მშენებლობა თბილისის თითოეულ რაიონსა და ქ. ქ. სოხუმში, ბათუმში, ქუთაისში, ცხინვალში, რუსთავეში, ფოთში, ჭიათურაში, იმ ვარაუდით, რომ 1966 წლიდან რესპუბლიკაში ყოველწლიურად გადაეცეს საექსპლუატაციოდ არანაკლებ ორი სპორტული სკოლისა.

გ) ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებასა და მეთოდუკანონებთან ერთად 1966 წლის იანვრის ბოლომდე განსაზღვროს ასაგები სპორტული სკოლების ტიპები, მათი დისლოკაცია აღნიშნული ქალაქების მიხედვით და აგების კალენდარული ვადები.

4. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ და მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის განყოფილებამ 1965 წლის დეკემბრის ბოლომდე წარუდგინოს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო-კომიტეტს განსახილველად წინადადებანი განათლების სამინისტროს ბავშვთა სპორტული სკოლების კონტინგენტის 200 ჯგუფით ვადიდების შესახებ.

5. განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა ინსტიტუტის კონტინგენტისა და საბიუჯეტო ასიგნობათა ფარგლებში 1966 წლიდან დაწყებული ყოველწლიურად მოაწყოს კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები რვაწლიანი და საშუალო სკოლების ფიზკულტურის 200 მასწავლებლისათვის და უახლოესი წლების განმავლობაში უზრუნველყოს ფიზკულტურის იმ მასწავლებელთა გადამზადება, რომლებსაც უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში არ აუმაღლებიათ კვალიფიკაცია.

6. აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნეს ასრ განათლების სამინისტროების კოლეგიების, ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა საბჭოებისა და საშუალო და რვაწლიანი სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე და მის შესასრულებლად დაისახოს და გატარდეს სათანადო ღონისძიებანი.

7. გაზეთ „სახალხო განათლებამ“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრებამ“ მომავალში თავიანთ ფურცლებზე მეტი ადგილი დაუთმონ სკოლებში ფიზიკური აღზრდის დარგში არსებული მდგომარე-

ობის გაშუქებასა და ამ მხრივ მოწინავეთა გამოცდილების განზო-
ვადებას.

ხაფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
ლეგიის 1965 წლის 18 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წ.
30 დეკემბრის ბრძანება № 1401

მარნეულის, ბოლნისისა და დმანისის რაიონების სკოლებში
საყოველთაო სავალდებულო 8-წლიანი განათლების კანონის გან-
ხორციელების მდგომარეობის შესახებ

გავეცანი რა მარნეულის, ბოლნისისა და დმანისის რაიონების
სკოლებში რვაწლიანი განათლების კანონის გატარების მდგომარე-
ობის შემოწმების მასალებს, აღნიშნავ, რომ გასულ წლებთან შე-
დარებით დასახელებულ რაიონებში უკეთ არის მოგვარებული ამ
კანონის განხორციელების საქმე. აღნიშნული საკითხი მარნეულის
რაიონის ხელმძღვანელ ორგანოებში განხილულია 29 ივლისს, ბოლ-
ნისის რაიონში საკითხი მოსმენილია რაისაბჭოს აღმასკომის სხდო-
მაზე მიმდინარე წლის 29 ოქტომბერს, დმანისის რაიონში 20 მაისს.
სამთავე რაიონში დასახულია სათანადო ღონისძიებანი საყოველ-
თაო სავალდებულო განათლების კანონის განხორციელებისათვის.

შემოწმებული რაიონების სკოლები სათანადო მუშაობას აწარ-
მოებენ მოსწავლეთა განთესვისა და მეორეწლიანობის თავიდან
ასაცილებლად, ახორციელებენ ღონისძიებებს იმისათვის, რომ სკო-
ლას დაუბრუნონ სხვადასხვა დროს განთესილი მოსწავლეები.
უკეთ იმუშაონ მეორეწლიანებთან, გააუმჯობესონ აღმზრდელობი-
თი მუშაობა სკოლებში, მოაწყონ სასკოლო ინტერნატები და და-
ნიშნულებისამებრ გამოიყენონ საყოველთაო სწავლების ფონდი.
აღსანიშნავია, რომ ბოლნისის რაიონის იმირასანის საშუალო სკო-
ლიდან წლების მანძილზე, (დირექტორი ნ. თომავეი), საჭირო ზო-
მების მიღების შედეგად, არც ერთი მოსწავლე არაა განთესილი.

მიუხედავად ამისა, საყოველთაო განათლების განხორციელე-
ბის საქმეში ჯერ კიდევ სერიოზული ნაკლოვანებანი შეინიშნება სა-
მივე რაიონში. დიდია სკოლიდან განთესილ მოსწავლეთა რაოდენ-
ობა. მარნეულის რაიონში (განათლების განყოფილების გამგე ი.
გაიდაროვი) სკოლებიდან განთესილია 52 მოსწავლე. განთესილთა

ყველაზე დიდი რაოდენობა მოდის კიზილაჯალოს, კაპანაკის, სუმლუსა და სადახლოს სკოლებზე. ბოლნისის რაიონის (განათლების განყოფილების გამგე გ. ბურძგლა) სკოლებიდან განთესილია 35 მოსწავლე, მათ შორის მარტო ქვემო ბოლნისის საშუალო სკოლიდან—16, ხოლო აბდალოს რვაწლიანი სკოლიდან 8 მოსწავლე. დმანისის რაიონში (განათლების განყოფილების გამგე ა. მანსუროვი) სკოლებიდან განთესილია 19 მოსწავლე, მათ შორის დმანისის საშუალო სკოლიდან—6, საფარლოს რვაწლიანი სკოლიდან—7, ამამლოს სკოლიდან—5, ახაიის რვაწლიანი სკოლიდან—4 მოსწავლე. ბოლნისის რაიონის სკოლებიდან 14 მოსწავლე, რომელთაც ჯერ არ შესრულებიათ 16 წელი, გადასულია მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში. მარნეულის რაიონში ახლომდებარე რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მე-5 კლასებში სწავლას არ აგრძელებს დაწყებითი სკოლის კურსდამთავრებული 14 მოსწავლე. ასეთივე მდგომარეობაა დმანისის რაიონში, აქ სკოლის გარეთაა დარჩენილი 28 მოსწავლე. ზოგჯერ სკოლის მიერ დაბრუნებული ასაკგადაცილებული მოსწავლე კვლავ სტოვებს სკოლას და აღარ სწავლობს.

დიდია მეორეწლიანთა რაოდენობა, 1965—66 სასწავლო წლის დასაწყისში მარნეულის რაიონის სკოლებში ირიცხებოდა 1152 მეორეწლიანი მოსწავლე, ბოლნისის რაიონში—510 და დმანისის რაიონში 533 მოსწავლე.

არადამაკმაყოფილებელია სასკოლო ინტერნატების მუშაობა. ეს ინტერნატები უმთავრესად მოთავსებულია დაქირავებულ ბინებში, რომლებიც ვერ პასუხობენ მოთხოვნებს. დმანისის რაიონში ცხრა სკოლასთან არის სასკოლო ინტერნატები, მათ შორის მხოლოდ ერთი ინტერნატია შესაბამის შენობაში. მარნეულის რაიონში მხოლოდ ორი სასკოლო ინტერნატია, ბოლნისის რაიონში კი—4. ყველა ინტერნატში როდია სათანადოდ მოგვარებული მოსწავლეთა კვების საქმე. მაგალითად, დმანისის 9 ინტერნატიდან მხოლოდ 4 ინტერნატშია მოწესრიგებული მოსწავლეთა კვება.

მარნეულისა და დმანისის რაიონებში დღემდე არ არის შექმნილი საყოველთაო განათლების საგუშაგოები და არც იცნობენ ამ საკითხზე განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1964 წლის 2 ოქტომბრის დადგენილებას, რომელიც თავის დროზე დაეგზავნა ადგილებს.

ზოგიერთ სკოლაში სათანადოდ არ არის მოწესრიგებული სასკოლო დოკუმენტაცია. მოსწავლეთა პირად საქმეებში, ნაცვლად მეტრიკული ამონაწერებისა, უმეტესად არის მხოლოდ სასკოლო საბჭოების ცნობები (მარნეულის რაიონი), მოსწავლის სკოლიდან სხვა სკოლაში გადასკლა ზოგჯერ არ არის წერილობით დადასტურებული იმ სკოლის მიერ, სადაც ბავშვი გადავიდა.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. განათლების განყოფილებებმა:

ა) პერიოდულად განიხილონ საყოველთაო სავალდებულო განათლების საკითხი განათლების საბჭოების სხდომებზე, მოისმინონ ამ საკითხზე ცალკეული სკოლების დირექტორების ანგარიში და გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სათანადო სიმაღლეზე დაყენებას, განამტკიცონ სასწავლო მატერიალური ბაზა, გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი სკოლებისა და მასწავლებლების მუშაობაზე, გადამკრელი ზომები მიიღონ მოსწავლეთა ჩამორჩენისა და მეორეწლიანობის სალიკვიდაციოდ;

გ) აკრძალონ 16 წლის ასაკამდე მოსწავლეთა გადასვლა ზოგადსაგანმანათლებლო (დილის) რვაწლიანი და საშუალო სკოლებიდან საღამოს მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში, განათლების სამინისტროს სპეციალური ნებართვის გარეშე;

დ) მკაცრი სასჯელი დაადონ იმ სკოლის ხელმძღვანელებს, რომლებიც ვერ უზრუნველყოფენ მოსწავლეთა კონტინგენტის შენარჩუნებას;

ე) სათანადო ყურადღება მიაქციონ სასკოლო ინტერნატების კეთილმოწყობას, შექმნან იქ სწავლისა და აღზრდისათვის ნორმალური პირობები, ამ საქმეში ჩააბან საზოგადოებრიობა, მშობლები, კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები და წარმოება-დაწესებულებები;

ვ) დანიშნულებისამებრ გამოიყენონ საყოველთაო სავალდებულო განათლების ფონდი და საჭირო დახმარება გაუწიონ ხელმოკლე ოჯახების შვილებს;

ზ) ბოლნისის რაიონმა გააუმჯობესოს საყოველთაო განათლების საგუშაგოების მუშაობა, ხოლო მარნეულისა და დმანისის რაი-

ონებმა მოკლე ხანში შექმნან ასეთი საგუზავოები და უზრუნველ-
ყონ მათი ნორმალური მუშაობა მიცემულ მითითებათა საფუძველზე;
თ) სრულ წესრიგში მოიყვანონ სასკოლო დოკუმენტაცია,
შეავსონ მოსწავლეთა პირადი საქმეები საჭირო დოკუმენტებით.

ხაფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლე-
გიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წ.
30 დეკემბრის ბრძანება № 1402

გარდაბნის რაიონის სართიქალის მეორე და კასპის რაიონის
ახალქალაქის საშუალო სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი
მუშაობის შემოწმების შედეგების შეხახებ

როგორც სკოლების სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი
მასალებიდან ირკვევა, გარდაბნის რაიონის სართიქალისა და კას-
პის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლების მუშაობაში ადგი-
ლი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

აღნიშნულ სკოლებში ცუდად ისწავლება მათემატიკა, ფიზიკა,
ქიმია; არაღამაკმაყოფილებელია 1965/66 სასწავლო წლის I მეოთ-
ხედის შედეგები განსაკუთრებით V—XI კლასებში. სუსტია შიგა
სასკოლო კონტროლი, ფორმალურ ხასიათს ატარებს მეთოდური
მუშაობა; ძალზე ღარიბია ახალქალაქის საშუალო სკოლის სასწავ-
ლო-მატერიალური ბაზა. სუსტია განათლების განყოფილებათა გამ-
გეების ხელმძღვანელობა, დახმარება და კონტროლი დასახელებუ-
ლი სკოლებისადმი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. გარდაბნისა და კასპის რაიონების სახალხო განათლების
განყოფილებათა გამგეებმა (გ. რაზმაძემ, ა. ბეჟანიშვილმა):

ა) მოხსენებითი ბარათი სართიქალის მეორე და ახალქალაქის
საშუალო სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწ-
მების შედეგების შესახებ განიხილონ სახალხო განათლების საბჭოს
სხდომაზე და დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი არსებულ ნაკლოვა-
ნებათა გამოსასწორებლად;

ბ) სასწავლო წლის IV მეოთხედში პირადად შეამოწმონ ამ
სკოლების მუშაობა, ამასთანავე გააძლიერონ კონტროლი ყველა იმ
სკოლაზე, რომელთა კურსდამთავრებულებმა დაბალი მომზადება
გამოამჟღავნეს უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე;

გ) მიავლინონ მასწავლებელთა დახელოვნების კურსებზე მოხსენებით ბარათში დასახელებული მასწავლებლები, ამასთან სისტემატურად იზრუნონ მათი პედაგოგიური დახელოვნების ამოღებისათვის.

2. კასპის რაიონის განათლების განყოფილების გამგემ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებასთან ერთად, 1966 წლის 30 იანვრამდე შეისწავლოს ახალქალაქის საშუალო სკოლის მეორე კორპუსზე მიშენებისა და დაშენების სამუშაოების გაჭიანურების მიზეზები და მასალები განსახილველად წარუდგინოს რაიონის ხელმძღვანელობას; მიღებულ ღონისძიებათა შესახებ მიმდინარე სასწავლო წლის 10 თებერვლამდე ეცნობოს განათლების სამინისტროს.

3. გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილების გამგემ (შ. რაზმაძემ) შეადგინოს სათანადო დოკუმენტაცია და განათლების სამინისტროს წარმოუდგინოს წინადადებანი სართიჭალის საშუალო სკოლის სანიტარული კვანძების სამუშაოთა დამთავრების შესახებ.

4. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ სართიჭალის საშუალო სკოლის დირექტორს შ. უღრელიძეს 1964—65 სასწავლო წელს საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების განხილვისას მასწავლებელთა მუშაობაზე სუსტი კონტროლის დაწესებისა და მოსწავლეთა ცოდნის ლიბერალურად შეფასებისათვის გამოეცხადა საყვედური.

5. სართიჭალისა და ახალქალაქის სკოლებზე არადამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისათვის გარდაბნის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს გ. რაზმაძეს და კასპის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ალ. ბეჟანიშვილს მიეთითოთ.

6. გაფრთხილებული იქნეს ახალქალაქის საშუალო სკოლის დირექტორი რ. მალულარია და ახალქალაქისა და სართიჭალის სკოლების დირექტორის მოადგილეები სასწავლო მუშაობის დარგში ნ. ნაზარაშვილი, მ. ირემაძე (ახალქალაქი), ლ. კახიძე და დ. ვაგოშიძე (სართიჭალა), თუ ისინი მკვეთრად არ გარდაქმნიან მუშაობას, მათ მიმართ მიღებული იქნება მკაცრი ზომები.

7. ვაფალებ სკოლების სამმართველოს (დ. ჯავახია) სათანადო ხელმძღვანელობა დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

გარდაბნის რაიონის სართიქალის II და კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

მოსხმენებითი ბარათი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ შემოწმდა გარდაბნის რაიონის სართიქალის II და კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლებში სასწავლო აღმზრდელობითი მუშაობა.

შემოწმებით გამოირკვა, რომ გარდაბნის რაიონის სართიქალისა და კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლები გარკვეულ მუშაობას ეწევიან საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი განათლების კანონის განხორციელების, მოსწავლეთა შორის შეგნებული დისციპლინის დანერგვისა და განმტკიცების, სასწავლო ნივთებით და სასკოლო დოკუმენტაციით სკოლების უზრუნველყოფის საქმეში.

მაგრამ ამ სკოლების ხელმძღვანელების, მასწავლებლებისა და სასკოლო ორგანიზაციების მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

მასწავლებელთა საგრძნობი ნაწილი, რომელსაც აქვს სათანადო პედაგოგიური განათლება და საგნებს სპეციალობის მიხედვით ასწავლის, არ მუშაობს შესაძლებლობის მიხედვით, არ ემზადება გაკვეთილისათვის, იშვიათად თუ ეცნობა ახალ მეთოდურ ლიტერატურას, არ ატარებს გაკვეთილებზე პრაქტიკული ხასიათის ცდებსა და ლაბორატორიულ საშუაოებს, ნაჩქარევად, ზერეღედ და უხარისხოდ ადგენს გაკვეთილის გეგმებს. არ ზრუნავს მოსწავლეთა წიგნიერებისა და აკადემიური მოსწრების ამალღებისათვის.

სართიქალისა და ახალქალაქის საშუალო სკოლების მათემატიკის ზოგიერთი მასწავლებელი დაბალ დონეზე ატარებს გაკვეთილებს. სართიქალის საშუალო სკოლის მასწავლებელმა თ. ბერიძემილმა XI კლასში გეომეტრიის გაკვეთილზე „სფეროს“ ახსნის დროს მოსწავლეებს მისცა განმარტება სფეროს ქორდის შესახებ

მაშინ, როცა სფეროს ქორდა არა აქვს. მან მოსწავლეებს გასაგებ-
 ბად ვერ აუხსნა, რომ სფეროს კვეთა სიბრტყით წარმოადგენს
 წრეს. კლასში ჩატარდა საკონტროლო წერა გეომეტრიაში. ამ კლა-
 სის 30 მოსწავლიდან საშუალო სიძნელის ამოცანა ამოხსნა მხო-
 ლოდ 10-მა მოსწავლემ. ასევე სუსტი ცოდნა გამოავლინეს დამამ-
 თავრებელი კლასების მოსწავლეებმა ალგებრასა და ელემენტარულ
 ფუნქციებში. V—VI კლასების მოსწავლეებში (მასწავლებლები ლ.
 ბაკაშვილი, თ. ბერიძიშვილი) დანერგილი არ არის ზეპირი ანგა-
 რიშის ჩვენები. VI კლასის მოსწავლეებმა ვერ შესძლეს ზეპირად
 გამოეანგარიშებინათ $12 \times 2,5$ -ზე. მათ სუსტად იციან პროცენტები.
 VIII კლასის მოსწავლეებს წერით სავარჯიშოებად მიცემული აქვთ
 რიცხვიდან კვადრატული ფესვის ამოღების ისეთი მაგალითები,
 რომლებიც მოსწავლეებმა, როგორც წესი, ზეპირად უნდა გამოიყ-
 ვანონ. ზოგიერთი მასწავლებელი გულდასმით არ ასწორებს წერით
 ნამუშევრებს. მაგალითად, VIII კლასში მოსწავლეებს ფესვზე მოქმე-
 დება არასწორად გამოუყვანიათ, მასწავლებელ თ. ბერიძიშვილს
 მათი ნამუშევრები „3“-ზე და „4“-ზე შეუფასებია.

ახალქალაქის საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლეებმა (მას-
 წავლებელი დ. მამაცაშვილი) ალგებრასა და გეომეტრიულ ფუნქ-
 ციებში ვერ მოახერხეს პირველი ხარისხის ორუცნობიანი განტო-
 ლების სისტემის გამოკვლევა, მისი გრაფიკული ამოხსნა. ამ სკო-
 ლის მათემატიკის ერთი მასწავლებელი აბ. კალოვი შემოწმებისას
 სულ არ გამოცხადებულა სკოლაში.

დასახელებული სკოლების ხელმძღვანელები და მათემატიკის
 მასწავლებლები არ იცნობენ განათლების სამინისტროს ბრძანებებს
 და მითითებებს მათემატიკის სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიე-
 ბათა შესახებ.

ახალქალაქის საშუალო სკოლაში სათანადო ყურადღება არ
 ექცევა ფიზიკის სწავლებას. აქ ფიზიკას ოთხი მასწავლებელი ასწავ-
 ლის, რ. ბეგლაროვას კვირეული 34 გაკვეთილი აქვს ფიზიკაში.
 მათემატიკის მასწავლებლებს ლ. მამაცაშვილს და ან. კალოვს განა-
 წილებული აქვთ ფიზიკის—პირველს 4, მეორეს 2 გაკვეთილი, ხო-
 ლო გ. გოზალოვი, რომელიც სკოლაში შეთავსებით მუშაობს და
 დამთავრებული არა აქვს უმაღლესი სასწავლებელი, ფიზიკას ორ
 VI კლასში ასწავლის. ფიზიკის კლას-კაბინეტი ღარიბია თვალსა-
 ჩინო ხელსაწყო-იარაღებით, რის გამო პროგრამით გათვალისწინე-
 ბული სასკოლო ექსპერიმენტების დიდი ნაწილი არ ტარდება სრულ-

ყრფილად. გამოუყენებელია კინოაპარატი ფიზიკის კაბინეტის ჩანწერებიდან ირკვევა, რომ გ. გოზალოვი და აბ. კალოვი გაქვეყნების ჩატარების პროცესში იშვიათად იყენებენ არსებულ ხელსაწყო-იარაღებს. მასწავლებელი ლ. ბეგლაროვა მკაცრ კონტროლს არ უწევს მოსწავლეთა საქმიანობას გაკვეთილზე; მაგალითად, XI კლასში განათებულობის კანონებზე ამოცანების ამოხსნის დროს მოსწავლეები დაცემის კუთხედ თვლიდნენ დაცემულ სხივსა და მაგიდის ზედაპირს შორის კუთხეს, ნაცვლად დაცემის წერტილიდან აღმართულ პერპენდიკულარსა და დაცემულ სხივს შორის კუთხისა. შეცდომა, რომელიც ამოცანის მსვლელობის პროცესში იქნა დაშვებული, ამოხსნის ანალიზის შემდეგ იქნა შემჩნეული. ასევე არასწორად ამოიხსნა ამოცანა VII კლასში (მასწ. მამაცაშვილი).

სართიქალის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა (მასწავლებელი რომანენკო) ვერ ამოხსნეს ამოცანა წნევის განსაზღვრაზე, მათ მართივი მათემატიკური მოქმედების შესრულებაც კი უძნელდებათ. მასწავლებელს არ უვარგა გაკვეთილის ორგანიზაცია, მან მთელი გაკვეთილი 3 მოსწავლის გამოკითხვას მოანდომა. ფიზიკის ძირითადი მასწავლებელი ვ. ბურაშვილი ავადმყოფის მიზეზით შემოწმების პერიოდში სკოლაში არ გამოცხადებულა.

სართიქალის საშ. სკოლაში ქიმიას ასწავლის ქ. ნახუცრიშვილი, რომელიც სპეციალობით ბიოლოგია. მას არა აქვს პედაგოგიური მუშაობის სათანადო სტაჟი, არ გაუვლია ქიმიის მასწავლებელთა დახელოვნების კურსები, იგი არ იყენებს მოწინავე და დახელოვნებული მასწავლებლების გამოცდილებას. ამ სკოლის XI კლასში მასწავლებელმა მცდარად განმარტა ნიტრობენზოლის რეაქციის არსი. მოსწავლეებმა ვერ შესძლეს ეთილბენზოლისა და ნიტრობენზოლის ფორმულების დაწერაც კი.

VIII კლასების მოსწავლეებმა ვერ განმარტეს მჟავური ჟანგეულის, ფუძე ჟანგეულის, ქვეჟანგეულისა და ჟანგის ცნებები, გაუძნელდათ სილიციუმის მჟავას ფორმულის დაწერა. მასწავლებელი მიმდინარე ქიმიურ პროცესებზე მოსწავლეებს აძლევს მცდარ განმარტებას.

ახალქალაქის საშუალო სკოლაში გეოგრაფიას სპეციალური განათლებისა და პედაგოგიური მუშაობის სათანადო სტაჟის მქონე პირები ასწავლიან. გაკვეთილის შემოწმებით გამოირკვა, რომ ისინი საშინაო დავალების შესრულების შემოწმებისას ეკითხებიან 2—3 მოსწავლეს და კლასს არ აბამენ მუშაობაში. ახალი მასალის გადა-

ცემის პროცესში ისინი არ ახდენენ თემასთან დაკავშირებული ძველი მასალის გამოყენებას, განმეორებას, მეხსიერებაში მის აღდგენას და განმტკიცებას. გაკვეთილს მხოლოდ თხრობით ვადასცემენ, იშვიათად იყეიებენ ახალი მასალის ახსნის სხვა მეთოდებსა და ხეობებს.

სკოლას არ მოეპოვება ყველა აუცილებელი რუკა, გეოგრაფიული შინაარსის სურათები. ნაკლები ყურადღება ექცევა სასკოლო ატლასსა და კონტურულ რუკებზე მუშაობას. არ სრულდება პროგრამით გათვალისწინებული პრაქტიკული სამუშაოები, მოწყობილი არ არის გეოგრაფიის მოედანი, არ სწარმოებს სამხარეთმცოდნეო მუშაობა, მოუვლელია რუკები.

სართიქალის საშუალო სკოლაში ცდება გეოგრაფიის 18 გაკვეთილი ამ საგნის მასწავლებლის ავადმყოფობის გამო, თუმცა შეიძლება აღნიშნული საათები დროებით აელო დირექტორის მოადგილეს სასწავლო დარგში ლ. კახიძეს, რომელიც აგრეთვე გეოგრაფია.

შემოწმებულ სკოლებში სათანადო ყურადღება არ ექცევა არც ბიოლოგიის სწავლებას. მასწავლებლები, რომლებიც ამ საგანს ასწავლიან სათანადოდ არ ემზადებიან გაკვეთილისათვის, ყოველთვის არ იყენებენ თვალსაჩინოებას, იშვიათად ატარებენ ცდებს, სათანადოდ არ ზრუნავენ მოსწავლეებს მისცენ ბუნების მოვლენებზე დავიკრებებისა და შეთვისებულის პრაქტიკაში გამოყენების უნარჩვევები.

ახალქალაქის საშუალო სკოლას არა აქვს სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი. მიწის მცირე ფართობი, რომელიც საცდელი მუშაობის დანიშნულებას უნდა ასრულებდეს, მოუვლელი და გამოუყენებელია. სკოლაში არ არსებობს სასათბურო მეურნეობა და არც ცალკე კუთხე თვალსაჩინოებისათვის საჭირო ცოცხალი ორგანიზმებით. სართიქალის საშუალო სკოლის სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი, სათბური და ცოცხალი ბუნების კუთხე დაუგეგმავი და მოუვლელია. მასწავლებლები არ იცნობენ განათლების სამინისტროს ბრძანებას ბიოლოგიის სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ. ამ სკოლების მოსწავლეთა ერთი ნაწილი გავლილი მასალის სუსტ ცოდნას ამჟღავნებს. არა აქვთ პრაქტიკული მუშაობის ჩვევები, სუსტად განმარტავენ ბიოლოგიაში ჩატარებული ცდების შედეგებს. მავალითად, ახალქალაქის საშუალო სკოლის VI კლასის მოსწავლეებმა სუსტად იციან ი. ვ. მიჩურინის ძირითადი მიმართულებანი

მცენარეთა ბუნების გარდაქმნის შესახებ, უძნელდებათ ჰიბრიდიზაციის განმარტება, არ იციან, რას წარმოადგენს სათბური, კვლასათბური, რატომ მიმართავენ სასათბურო მეურნეობას, როგორია მცენარეთა დაყოფა აგებულების მიხედვით და სხვ. ანალოგიური მდგომარეობაა სართიქალის საშუალო სკოლაშიც.

არადამაკმაყოფილებელი აკადემიური მაჩვენებლებით დაამთავრეს 1965—1966 სასწ. წლის I მეთხედი ახალქალაქისა და სართიქალის საშ. სკოლებმა. მაგალითად, სართიქალის საშუალო სკოლის 602 მოსწავლიდან შეფასდა 597, აქედან ვერ ასწრებს 107, შეუფასებელია 5. ახალქალაქის საშუალო სკოლის 649 მოსწავლიდან I მეოთხედის ბოლოს შეფასდა 638 მოსწავლე, აქედან ვერ ასწრებს 74, არ შეფასებულა 11 მოსწავლე. კიდევ უფრო ცუდი მდგომარეობაა ცალკე კლასების მიხედვით. სართიქალის საშუალო სკოლის XI კლასის 31 მოსწავლიდან ასწრებს 19, ვერ ასწრებს 12, მათ შორის ოთხ და მეტ საგანში ვერ ასწრებს 8 მოსწავლე. ახალქალაქის საშუალო სკოლის X კლასის 54 მოსწავლიდან ასწრებს 45, ვერ ასწრებს 9, აქედან ოთხ და მეტ საგანში ვერ ასწრებს 4 მოსწავლე. ამ სკოლის I კლასებში სამ-ოთხ და მეტ საგანში ვერ ასწრებს 3 მოსწავლე. ახალქალაქის საშუალო სკოლის I—II კლასებში 3 მეორეწლიანი მოსწავლეა.

დასახელებულ სკოლებში ძალზე მცირეა წარჩინებულ მოსწავლეთა რიცხვი. მაგალითად, სართიქალის საშუალო სკოლაში არცერთი წარჩინებული მოსწავლე არ არის IV—VI—VIII—IX—X XI კლასებში. მსგავსი მდგომარეობაა ახალქალაქის საშუალო სკოლაშიც.

დიდია მოსწავლეთა მიერ გაცდენილი ვაკეეთელების რაოდენობა ახალქალაქის საშუალო სკოლაში. მიმდინარე სასწავლო წლის I მეოთხედში მოსწავლეების მიერ გაცდენილია 8, 105 ვაკეეთილი, მათ შორის არასაპატიო მიზეზით—2, 153.

სერიოზული ნაკლოვანებით ხასიათდება სკოლის წლიური და კლასის ხელმძღვანელების მეოთხედური სამუშაო გეგმები. სართიქალის საშუალო სკოლის სამუშაო გეგმას არა აქვს გასული სასწავლო წლის მიმოხილვითი ხასიათის შესავალი ნაწილი; სადაც უნდა იყოს 1964—65 სასწავლო წლის მოკლე ანალიზი ნაკლოვანებების აღნიშვნით და ძირითადი ღონისძიებანი, რაზედაც სკოლამ ახალ სასწავლო წელს უნდა გაამახვილოს ყურადღება. ასეთი საკითხების შეტანა განსაკუთრებით საჭირო იყო ამ სკოლისათვის,

რომლის კურსდამთავრებულთა დიდმა ნაწილმა არაღამაკვაყოფილ ლებელი მომზადება გამოიჩინა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე. შესწორებას და სრულყოფას საჭიროებს ახალქალაქის საშუალო სკოლის წლიური სამუშაო გეგმაც.

კლასის ხელმძღვანელთა სამუშაო გეგმების დიდი ნაწილი ნაჩქარევად, ზერელედ და მოუფიქრებლად არის შედგენილი. ამ დოკუმენტებში იშვიათად გვხვდება ისეთი საკითხები, რომლებიც კლასის სპეციფიურ პირობებს უნდა ითვალისწინებდნენ, პირიქით, ისინი გადატვირთულია ისეთი საკითხებით, რომელთა გეგმაში შეტანა უაზრობაა. მაგალითად, ახალქალაქის საშუალო სკოლის I კლასის სამუშაო გეგმაში შეტანილია XXII ყრილობის გადაწყვეტილებების გაცნობა, ხოლო X კლასის ხელმძღვანელის სამუშაო გეგმაში მოსწავლის გვარის, სახელისა და მამის სახელის და დაბადების წლის დაზუსტება.

სკოლებს პედაგოგიური საბჭოს სამუშაო გეგმაში არ შეუტანიათ და არ განუხილავთ საკითხები ძირითადი სასწავლო დისციპლინების სწავლების მდგომარეობის, წერტილი მუშაობის სახეების, რაოდენობისა და შეფასების ნორმების, საპროგრამო მასალის ათვისებისა და სხვათა შესახებ. I ლი მეოთხედის შედეგებზე მიღებულ დონისძიებანი ზოგადი და ყველა კლასისათვის ეოთნაირია.

სკოლებში არაა დაცული მეთოდური მუშაობის ორგანიზაციის სახეები და ფორმები, ცუდად არის შედგენილი მეთოდკაერთიანების სამუშაო თემატიკა. ახალქალაქის საშუალო სკოლაში მეთოდკაერთიანება შექმნილია სხვადასხვა საგნის მასწავლებელთათვის ერთად და მას მეთოდკომისიას უწოდებენ. აქ არის ფიზიკამათემატიკის, ისტორია-გეოგრაფიის, ქიმი-ბიოლოგიის „მეთოდკომისიები“. ფიზიკა-მათემატიკის „მეთოდკომისიის“ სამუშაო გეგმაში ფიზიკის მხოლოდ ერთი საკითხია შეტანილი. გეგმაში შეტანილი არ არის საჯურნალო სტატიების მიმოხილვა, ლექციების ჩატარება, მოხსენებების მოსმენა აქტუალურ სამეცნიერო პრობლემებზე და სხვ. ანალოგიური მდგომარეობაა სართიჭალის საშუალო სკოლაში.

შეუფერებელ პირობებში უხდება მუშაობა ახალქალაქის საშუალო სკოლას. ნაგებობა, სადაც მიშენებისა და დაშენების სამუშაოებია დაწყებული, ამჟამად გამოუყენებელია. I—III კორპუსებში ზოგან საკლასო ოთახები ისე პატარაა, რომ მერხზე 3—4 მოსწავლეს უხდება ჯდომა. ოთახების სიმცირის გამო ფერხდება საკლასო და კლასგარეშე მუშაობა. სკოლა უზრუნველყოფილი არ არის, სათ-

ბოზით. მეჭ ყურადღებასა და წესრიგის დამყარებას საჭიროებს სასწავლო კაბინეტები, სახელოსნო და დამმარე სათავსოებო.

ნორმალური მუშაობისათვის შედარებით უკეთესი პირობები აქვს სართიჭალის საშუალო სკოლას, რომელიც ახალ შენობაშია მოთავსებული. მიუხედავად ამისა, სკოლა საჭიროებს ზოგერთი დაუმთავრებელი სამუშაოების შესრულებას (სველი წერტილები და სხვა)

ახალქალაქისა და სართიჭალის საშუალო სკოლებს გასატარებელი აქვთ მრავალი ისეთი ღონისძიება, რომლებიც მშობელთა კომიტეტის ჩარევას და დახმარებას მოითხოვს. გადასასინჯია სამუშაო გეგმები ზოგჯერ მშობელთა კომიტეტის სამუშაო გეგმაში შეტანილია ისეთი საკითხები, რომლებიც, როგორც წესი, იხილება პედაგოგიური სემინარებში. თითქმის ასევეა მოსწავლეთა კომიტეტის სამუშაო გეგმაც.

სკოლებში ჩამოყალიბებული არ არის ტექნიკური ხასიათის წრეები, ხოლო საგნობრივი წრეების სამუშაო გეგმები და განხილული საკითხები პროგრამულ მასალას არ სცილდება. მაგალითად, ახალქალაქის საშუალო სკოლის გეოგრაფიის წრის სამუშაო გეგმაში შეტანილია „გარემოს გაგნების წესები“, „გაგნება საშუალოდ ჩრდილის მიხედვით“, ეს საკითხები ისწავლება პროგრამით. ამ სკოლის IX—X—XI კლასის მოსწავლეთათვის მათემატიკაში სრულიად არ შეუქმნიათ წრე.

გაკვეთილების ცხრილის შედგენისას ზოგჯერ დარღვეულია დადგენილი წესი. მაგალითად, ახალქალაქის სკოლაში შეუღებების გარეშე გეოგრაფია VI კლასში სამშაბათს და ოთხშაბათს და VII კლასში ოთხშაბათს და ხუთშაბათს არის შეტანილი ცხრილში. ზოგჯერ ცხრილი გადატვირთულია ორშაბათს და შაბათს. VIII კლასს შაბათს ცხრილში აქვს შეტანილი ქართული ლიტერატურა, რუსული ენა, გეოგრაფია, ფიზიკა და ქიმია. სართიჭალის საშუალო სკოლის XI კლასში ფიზიკის 3 გაკვეთილი ბოლო საათებზეა მოქცეული.

ახალქალაქის სკოლის ბიბლიოთეკას არა აქვს ბინა, წიგნები ინახება სამასწავლებლოს კარაღებში, ნაწილი კი კარაღებზეა შემოწყობილი. მოუწესრიგებელია კატალოგი, შემოღებული არ არის შთაბეჭდილებათა წიგნი. ბიბლიოთეკა არ ივსება ახალი ლიტერატურით, არა აქვს რუსულ-ქართული ლექსიკონი, არც ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი. ბიბლიოთეკის გამგე კვალიფიკაციის ამაღლებას საჭიროებს.

სართიქალის და ახალქალაქის საშუალო სკოლებში სათანადო ყურადღება არ ექცევა ძირითადი სასკოლო დოკუმენტების წარმოებას. ზოგიერთ სასკოლო ჟურნალში სწორად არ არის შეტანილი საერთო ცნობები მოსწავლეთა შესახებ. ხშირია საკლასო და მოსწავლეთა ყოფაქცევისა და აკადემიური წარმატების ჟურნალებში ნიშნის გადასწორების, ამოშლისა და ჩასწორების შემთხვევები. ზოგჯერ მოსწავლეს ნიშანი ეწერება ცოდნის მიმდინარე აღრიცხვის გაუთვალისწინებლად. მაგალითად, სართიქალის საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე ი. ბ. ს. ფიზიკაში I მეოთხედის მანძილზე მიუღია „2“, „2“, „2“ „3“, „2“ მეოთხედის ბოლოს კი უწერია ნიშანი „3“.

ახალქალაქის საშუალო სკოლაში იგრძნობა მასწავლებელთა შორის არაკოლექტიური დამოკიდებულება, ურთიერთშორის უსაფუძვლო შელაპარაკება და ერთი მეორის მიმართ უპატივცემლობა.

სართიქალის და ახალქალაქის საშუალო სკოლებში მოსწავლეთა დაბალი მოსწრება და სასწავლო წლის I მეოთხედის არადამაკმაყოფილებელი შედეგები იმითაცაა გამოწვეული, რომ მოსწავლეებს სწავლის პერიოდში სკოლიდან მოწყვეტით ხშირად იყენებდნენ სამეურნეო სამუშაოების შესასრულებლად.

ბრიგადის ხელმძღვანელი
 სასკოლო ინსპექტორი ნ. ახვლედიანი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წ.
 30 დეკემბრის ბრძანება № 1403

ლაგოდების რაიონის ყარსუბნის საშუალო სკოლაში სასწავლო-აღ-
 მზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

ყარსუბნის საშუალო სკოლაში ზოგიერთი მასწავლებელი ბე-
 ჯითად და მონდომებით მუშაობს და დამაკმაყოფილებელ შედე-
 გებს აღწევს მოსწავლეთა მომზადებაში (ზ. პეტრიაშვილი, ი. ინა-
 შვილი, ვ. ლობჯანიძე და სხვ.). მაგრამ ამ სკოლის მუშაობაში სე-
 რიოზული ხასიათის ნაკლოვანებასაც აქვს ადგილი.

არადამაკმაყოფილებლად ასწავლიან ქართულ ენას V და VII
 კლასებში (მასწავლებლები შ. ხარაძე, შ. ლომიძე) და ქართულ ლი-
 ტერატურას X - XI კლასებში (მასწ. ე. მაისურაძე, ა. შეყელაძე).

დაბალია მოსწავლეთა ზეპირი და წერიტი მეტყველების კულ-
 ტურის დონე. მოსწავლეებმა ზეპირად იციან გრამატიკული წესები,
 მაგრამ არ შეუძლიათ მათი პრაქტიკულად გამოყენება; მათ არ
 იციან ლიტერატურული ნაწარმოების შინაარსი და საზეპირო ად-
 გილები, არ შეუძლიათ მოახდინონ ნაწარმოების იდეურ-მხატვრუ-
 ლი ანალიზი, რადგან მასწავლებლები შ. ხარაძე და ა. შეყელაძე
 სუსტად ფლობენ საგანს და მისი სწავლების მეთოდებს.

დაბალია მოსწავლეთა ცოდნის დონე რუსულ ენასა და ლი-
 ტერატურაში III (მასწ. ნ. გოგოლაძე), IV (მასწ. ნ. ბლიაძე), V
 (მასწ. ნ. შაიშმელაშვილი), VI და X (მასწ. დ. დვალიშვილი) კლას-
 ებში. საერთოდ მოსწავლეები თითქმის ყველა კლასში რუსულ
 ენას სუსტად არიან დაუფლებული, დამახინჯებულად კითხულობენ,
 არასწორად გამოთქვამენ სიტყვებს. ამ საგნის მასწავლებლები
 V—VIII კლასებში ურთიერთ კავშირში არ ატარებენ მუშაობას ლი-
 ტერატურულ კითხვაში (საკითხავ მასალაზე), ზეპირ მეტყველებაში,
 წერასა და გრამატიკაში, როგორც ამას პროგრამა მოითხოვს.
 ძალზე სუსტად ფლობს რუსულ ენასა და მისი სწავლების მეთო-
 დებს მასწავლებელი ნ. გოგოლაძე.

ნაკლოვანებები ახასიათებს აგრეთვე მათემატიკის სწავლებას

III (მასწ. ნ. ბულიშვილი) და XI (მასწ. თ. გოგოლაძე) კლასებში.
III კლასში მოსწავლეებმა არ იციან თანრიგობრივ ცხრილში ჩაწერილი რიცხვის წაკითხვა ქართული თვლის თავისებურებასთან დაკავშირებით. მოსწავლეები მექანიკურად იზეპირებენ და წერენ ორნიშნა რიცხვებს. რიცხვთა ნუმერაციის სწავლება არ დგას სათანადო სიმაღლეზე. რიგ შემთხვევებში მასწავლებელი არასწორ მითითებებსაც კი აძლევს მოსწავლეებს. საერთოდ სკოლაში ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა დამოუკიდებელ მუშაობას და ზეპირი ანგარიშის ჩვევების დანერგვის საქმეს.

არადამაკმაყოფილებლად ისწავლება ფიზიკა VIII, IX, X და XI კლასებში (მასწავლებლები ვ. გელაშვილი და ვ. გოგოლაძე). ამ კლასების მოსწავლეებმა სუსტად იციან საპროგრამო მასალა, მათ არ შესწევთ თუნდაც მარტივი ფიზიკური ხასიათის მოვლენებში, ცნებებსა, კანონებსა და დებულებებში პრაქტიკულად ვარკვევის უნარი.

ზემოთ დასახელებული მასწავლებლები სწავლების პროცესში ვერ იყენებენ აქტიურ მეთოდებს, ისინი არ იცნობენ განათლების სამინისტროს ბრძანებებს, ინსტრუქციულ-მეთოდურ წერილებს ცალკეული საგნების სწავლების გაუმჯობესების შესახებ, წინასწარ არ ემზადებიან, რის გამოც მათი გაკვეთილები მეცნიერულად და მეთოდურად გაუმართავია, არაა დაცული პროგრამული მოთხოვნები. მაგალითად, რუსული ენის მასწავლებელ ნ. შაიშმელაშვილს V კლასში სასწავლო მასალისათვის დათმობილი ჰქონდა 20 საათით მეტი, ვიდრე გათვალისწინებულია პროგრამით, ხოლო X კლასის ფიზიკის მასწავლებელი ვ. გელაშვილი საპროგრამო მასალის გავლაში ჩამორჩებოდა თითქმის 20 საათით. რუსული ენის მასწავლებელმა დ. დვალისვილმა საშინაო დავალების შესრულების შემოწმებას VI კლასში 28 წუთი მოანდომა, ხოლო მასწავლებელმა ნ. გოგოლაძემ ახალი მასალა III კლასში ორ წუთში ახსნა. თუმცა სკოლა არადამაკმაყოფილებლად არის მომარაგებული სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღებით, მაგრამ ზოგჯერ მასწავლებლები იმ შესაძლებლობასაც არ იყენებენ, რაც ამ მხრივ არსებობს.

მასწავლებლები არ იცნობენ განათლების სამინისტროს მეთოდურ მითითებებს ცალკეულ სასწავლო დისციპლინებში წერიითი სამუშაოების რაოდენობის, სახეებისა და შეფასების ნორმების შე-

სახებ. ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ადგილი აქვს მასწავლებელთა მიერ ნამუშევრების არაკულისხმიერად, არაობიექტურად გასწორება-შეფასების შემთხვევებს. მაგალითად, IX კლასის მოსწავლის ა. კურტანიძის 24 სექტემბრის ნამუშევარში მასწავლებელ ა. შეყელაძეს შეუნიშნავს მხოლოდ ერთი შეცდომა და ნაწერი შეუფასებია დამაკმაყოფილებლად, ხოლო შეუნიშნავი დარჩა 14 შეცდომა. XI-ა კლასში საკონტროლო წერა შეასრულა 16 მოსწავლემ, აქედან მასწავლებელმა ა. შეყელაძემ ნიშანი „2“ დაუწერა 9 მოსწავლეს, „3“—7 მოსწავლეს. ფაქტიურად ნიშანი „3“ ეკუთვნოდა 4 მოსწავლეს, „2“ კი 12 მოსწავლეს. XI-ბ კლასის მოსწავლეთა უმრავლესობას საკონტროლო წერით ნამუშევარში არადამაკმაყოფილებელი ნიშანი ეკუთვნის, მასწავლებელი შ. ლომიძე კი მათ ნამუშევრებს „3“-ზე და „4“-ზე აფასებს.

გასულ სასწავლო წელს საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა ერთი ნაწილის საგამოცდო წერითი ნამუშევრები (მასწავლებლები ა. შეყელაძე და შ. ლონდაძე) არადამაკმაყოფილებლად არის შესრულებული. 35 მოსწავლიდან არადამაკმაყოფილებელი შეფასება ეკუთვნის 15 მოსწავლეს, აქედან 12 მოსწავლის ნამუშევარი თემას არ პასუხობს, საგამოცდო კომისიის მიერ კი შეფასებულია დამაკმაყოფილებლად.

არ სრულდება საკონტროლო წერის ნორმები და სახეები რუსულ ენასა და ლიტერატურაში. მასწავლებლებს მეორე მეოთხედში არ ჩაუტარებიათ საკონტროლო წერა. სამასწავლებლოში საკონტროლო წერია განრივი გამოკრულია ფორმალურად: შემოწმების დღეს განრივით საკონტროლო წერა უნდა ჩატარებინათ VII ა და VII ბ კლასებში, მაგრამ ცხრილით ამ დღეს VII-ა კლასში რუსული ენის გაკვეთილი არ ყოფილა, ხოლო VII-ბ კლასში მასწავლებელს საკონტროლო წერა არ ჩაუტარებია.

ართმეტიკის მასწავლებლები ციფრების წერის ნიმუშებს არ აძლევენ მოსწავლეებს საკონტროლო წერის რვეულებში.

XI კლასის მოსწავლეებმა მომზადების დაბალი დონე გამოამჟღავნეს მათემატიკაში (მასწ. თ. გოგოლაძე). საკონტროლო წერისას ამ საგანში 20 მოსწავლიდან არადამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 12 მოსწავლემ.

საკლასო-საშინაო წერის რვეულებს მასწავლებლები არ ასწორებენ. ზოგიერთ მოსწავლეს საკლასო-საშინაო წერის რვეული სრულებით არა აქვს, ზოგს კი ყველა საგნისათვის ერთი რვეული

აქვს შემოღებული, მასწავლებლები არ იცავენ საკლასო საშინაო
წერის ხორმებაა და მონაცვლობას:

სკოლაში დაბალ დონეზე დგას კლასგარეშე მუშაობა. საგნობრივი წრეები, როლებიც სკოლასთან არის შექმნილი, ფორმალურ ხასიათს ატარებს. იმის ნაცვლად, რომ V—VIII და IX—XI კლასების ფიზიკით ან მათემატიკით დაინტერესებულ მოსწავლეთათვის ცალკე იყოს ჩამოყალიბებული ნორჩ ფიზიკოსთა ან ნორჩ მათემატიკოსთა წრეები, შექმნილია ფიზიკა-მათემატიკის ერთი წრე, რომელშიც V—XI კლასების მოსწავლეები ერთად არიან გაერთიანებული. სამუშაო გეგმით წრეში განსახილველად ფიზიკის მოყვარულთათვის, არ არის გათვალისწინებული არც ერთი საინტერესო საკითხი.

სკოლაში ჩაშლილია მეთოდური მუშაობა. არც სასკოლო და არც სასკოლათაშორისო მეთოდგაერთიანებები არ მუშაობენ. პედაგოგიური საბჭოს სხდომები არარეგულარულად ტარდება. მიმდინარე სასწავლო წელს სულ ჩატარებულია პედაგოგიური საბჭოს ორი სხდომა, სასწავლო წლის დასაწყისში და პირველი მეოთხედის ბოლოს. პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე იშვიათად იხილავენ სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის საკითხებს და მიღებული ღონისძიებებიც არაკონკრეტულია.

გაკვეთილების ცხრილის შედგენისას დარღვეულია დადგენილი წესი. დაწყვილებულია ქართული ენის საათები, მცირე საათიანი დისციპლინები ცხრილში შეტანილია ორმაზათს და შაბათს, ან ერთი მეორეზე მიყოლებით. გაკვეთილების ცხრილი ხელმოუწერელია.

სკოლაში ხშირად ირღვევა შინაგანაწესი და სასწავლო რეჟიმი. შემოწმების დღეს არასაპატიო მიზეზით გაცდა ქართული და ფრანგული ენების გაკვეთილები (მასწავლებლები ე. მაისურაძე და გ. ლომიძე) სკოლის დირექციამ ვერ შესძლო გაკვეთილების გადანაცვლება და მთელი დღის განმავლობაში სკოლაში ხმაური იყო, რაც ხელს უშლიდა საერთო სასკოლო მუშაობას.

სათანადო ყურადღება არ ექცევა სასკოლო დოკუმენტაციის წარმოებას. სასკოლო ჟურნალები მოუვლელია, მასწავლებლებს სისტემატურად არ შეაქვთ ჟურნალებში აღნიშვნები დამუშავებული მასალის შესახებ, არ გადააქვთ საკონტროლო წერის ნიშნები, არასწორად ავსებენ საერთო ცნობებს მოსწავლეთა შესახებ, ცალკეული საგნების მასწავლებლებს ჟურნალებში თვითონ არ შეაქვთ მოსწავ-

ლეთა მეოთხედური წარმატების შეფასებანი და ხელს არ აწვდიან პროგრესს. როგორც გაკვეთილებზე დასწრებიდან და საკონტროლო წერის რეეულების შემოწმებიდან, ისე საკლასო ჟურნალებიდანაც დასტურდება, რომ მოსწავლეთა შეფასებისას ადგილი აქვს ლიბერალობას. მაგალითად, X კლასის მოსწავლე ბ-ს, რომელიც პირველი მეოთხედის შედეგებით თითქოსდა ხუთოსანია, მიმდინარე შეფასების დროს პირველ მეოთხედში მიღებული აქვს ფიზიკაში „2“, ფრანგულ ენაში „2“, ალგებრაში „4“. ამავე კლასის მოსწავლე შ წ.-ს პირველ მეოთხედში ფიზიკაში მიღებული აქვს „3“, „4“ და „3“, ხოლო მეოთხედური ნიშანი „5“ უწერია. მასვე ფრანგულ ენაში მეოთხედში მიუღია ორი „2“, ხოლო მეოთხედური ნიშანი „4“ უწერია, სსრკ-ს ისტორიაში „2“, „3“, „2“ მეოთხედური კი — „4“ და ა. შ.

არადამაკმაყოფილებელი აკადემიური მაჩვენებლებით დაამთავრა სკოლამ სასწავლო წლის პირველი მეოთხედი; შეფასებული 552 მოსწავლიდან ვერ ასწრებს 108, აღსანიშნავია, რომ აქედან 90 მოსწავლე ვერ ასწრებს 3 და მეტ საგანში. უფრო ცუდი მდგომარეობაა ცალკეული კლასების მიხედვით. V კლასებში ვერ ასწრებს 17 მოსწავლე, VI კლასებში 19, VII კლასებში 15.

ყარსუბნის საშუალო სკოლის დირექტორი და მისი მოადგილე სპეციალობით ორივე ისტორიკოსია. სუსტია შიგასასკოლო კონტროლი და ხელმძღვანელობა. დირექტორი და მისი მოადგილე სასწავლო დარგში წინასწარ არ ემზადებიან გაკვეთილებზე დასასწრებად არ ეცნობიან პროგრამას, სახელმძღვანელოს) და ამიტომაც მასწავლებლებს ვერ აძლევენ სათანადო მითითებებს ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ყარსუბნის საშუალო სკოლის დირექტორი (ამხ. ვ. ლობჯანიძე) სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობაზე არადამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისათვის ღირსია მოხსნისა, მაგრამ ვითვალისწინებ რა მის გულწრფელ აღიარებას და იმას, რომ მას შესწევს უნარი გამოასწოროს მუშაობა, ვუცხადებ საყვედურს და ვაფრთხილებ, თუ არსებითად არ გამოასწორებს მუშაობას, მის მიმართ მიღებული იქნება მკაცრი ადმინისტრაციული ზომები.

2. დირექტორის მოადგილეს სასწავლო მუშაობის დარგში ამხ. ს. გოგოლაძეს სუსტი მუშაობისათვის გამოეცხადოს საყვედური.

3. ლავოდების რაიონის განათლების განყოფილებამ

ა. ბეგიაშვილი):

ა) ჩამოართვას მასწავლებელ ნ. გოგოლაძეს რუსული ენის, ხოლო მასწავლებელ ნ. ბულიაშვილს არითმეტიკის საათები;

ბ) გააფრთხილოს ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლები ნ. ბლიაძე, შ. ხარაძე, შ. ლომიძე, ე. მაისურაძე, ა. შეყელაძე; რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლები ნ. ბლიაძე, ნ. შაიშველაშვილი, დ. დვალიშვილი; მათემატიკის მასწავლებელი თ. გოგოლაძე, თუ მოკლე დროში მკვეთრად არ გააუმჯობესებენ მუშაობას, ისინი განთავისუფლებული იქნებიან დაკავებული თანამდებობიდან;

გ) მიაგლინოს პირველ რიგში დახელოვნების კურსებზე ამ ბრძანებაში მოხსენებული სუსტი მასწავლებლები;

დ) დაავალოს პედაგოგიურ კაბინეტს სისტემატური დახმარება გაუწიოს ამ სკოლის მასწავლებლებს პედაგოგიურ დახელოვნებაში;

ე) უზრუნველყოს ამ ბრძანების განხილვა სახალხო განათლების რაიონული საბჭოს სხდომაზე და რაიონის ყველა საშუალო სკოლაში, დასახოს კონკრეტული ღონისძიებანი ამ სკოლის მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

ვ) სასწავლო წლის ბოლოს დირექტორის მოადგილე სასწავლო დარგში ს. გოგოლაძე, როგორც სუსტი მუშაკი გაათავისუფლოს თანამდებობიდან, მის ადგილზე შეარჩიოს სათანადო კანდიდატი და წარმოადგინოს დასამტკიცებლად.

4. სკოლების სამმართველომ (ა.შ. დ. ჯავახია) დააწესოს კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წ.
30 დეკემბრის ბრძანება № 1404

ჩხოროწყუს რაიონის ზოგიერთ სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელო-
ბითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

შემოწმებით გამოირკვა, რომ ჩხოროწყუს რაიონში გარკვეული ყურადღება ექცევა სკოლების მატერიალური ბაზის განუტკიცების საქმეს. კოლმეურნეობების საშუალებით შენდება ხაბუმის, ზუმის, ნაფიჩხოვოს და ლესიჭინეს საშუალო სკოლების ტიპური შენობები, კოლმეურნეობათა სახსრებით აშენდა ჭოლის რვაწლიანი და ლექარჩეს დაწყებითი სკოლების შენობები, ოთხ-ოთხი საკლასო ოთახი მიუშენდა მუხურის რვაწლიანი და ქვემო ჩხოროწყუს საშუალო სკოლებს.

რაიონის განათლების განყოფილება (ამხ. ვ. როდონია) მნიშვნელოვან ღონისძიებებს ატარებს სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გასაუმჯობესებლად. განათლების განყოფილებასთან შექმნილია და სისტემატურ მუშაობას ეწევა მათემატიკის (ხელმძღვანელი სასკოლო-ინსპექტორი შ. ნაჭყებია), ქიმიის (ხელმძღვანელი ლესიჭინის საშ. სკოლის დირექტორის მოადგილე სასწავლო მუშაობის დარგში მ. სიჭინავა) და ფიზიკის (ხელმძღვანელი ქვ. ჩხოროწყუს საშ. სკოლის მასწავლებელი ვ. კვარაცხელია) მუდმივი მოქმედი სემინარები.

შემოწმებული სკოლების მასწავლებელთა დიდი ნაწილი სათანადოდ ენზადება გაკვეთილებისათვის და გარკვეულ წარმატებებსაც აღწევს საგნის სწავლებაში.

კარგად მუშაობენ მასწავლებლები: ქართულ ლიტერატურაში რ. ჩიქოვანი (მუხურის საშუალო სკ.), მ. შოგირაძე (ხაბუმეს საშ. სკ.); მათემატიკაში ნ. ვახარია (მუხურის საშუალო სკ.), კ. ვახანია (ხაბუმეს საშუალო სკოლა), ს. ჯანჯღავა (ლესიჭინეს საშ. სკ.); ქიმიაში მ. სიჭინავა (ლესიჭინეს საშ. სკ.); ისტორიაში ა. გულუა,

ბ. ჩალიგავა (ხაბუმეს საშუალო სკ.), კ. ჩიქოვანი (მუხურის საშუალო სკ.), ვ. ხორავა (ლესიჭინეს საშ. სკ.), გეოგრაფიაში ა. ლემოზავა (ხაბუმეს საშუალო სკოლა). დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ ხაბუმის საშუალო სკოლის მათემატიკის მასწავლებლები ო. გორდელაძე და ა. შენგელია.

მიუხედავად ამისა, ჩხოროწყუს რაიონის ზოგიერთი სკოლა დღემდე არადამაკმაყოფილებლად ახორციელებს მის წინაშე მდგარ ამოცანებს და სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში აქვს სერიოზული ნაკლოვანებანი.

ნაკლოვანებებით ხასიათდება ცალკეული საგნების სწავლება. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ ემზადება გაკვეთილისათვის, ნაკლებ ყურადღებას აქცევს სწავლებაში თვალსაჩინოების გამოყენებას, რის გამო დაბალია მოსწავლეთა მიერ საპროგრამო მასალის ათვისების ხარისხი.

დაბალი მომზადება გამოამჟღავნეს ქართულ ლიტერატურაში ჭოდის საშუალო სკოლის XI კლასის (მასწავლებელი გ. ბენდელიანი) მოსწავლეებმა. ისინი სუსტად ერკვევიან შესწავლილი ნაწარმოების შინაარსში, ვერ ახერხებენ ნაწარმოების იდეურ-მხატვრულ ანალიზს, ძალზე დაბალია მათი მეტყველებისა და წერის კულტურა; წერით ნამუშევრებში მოსწავლეები უშვებენ უხეშ მორფოლოგიურ, პუნქტუაციურ და სტილისტიკურ შეცდომებს. 16 მოსწავლის საკონტროლო წერითი ნამუშევრიდან არადამაკმაყოფილებელ ნიშანზე იქნა შეფასებული 8 მოსწავლის წერითი ნამუშევარი.

სუსტი მომზადება გამოამჟღავნეს ჭოდის საშუალო სკოლის X და XI კლასის მოსწავლეებმა მათემატიკაში (მასწავლებელი ი. შენგელია). ამ კლასებში ჩატარებულმა წერებმა მოსწავლეთა დიდი ნაწილის უცოდინარობა გამოავლინა: XI კლასის 16 მოსწავლიდან 12-მა მიიღო არადამაკმაყოფილებელი შეფასება, ხოლო X კლასის 23 მოსწავლიდან—15-მა. ამავე სკოლის V—VII კლასების მასწავლებელი ტ. ბასილაძე მოსწავლეებისაგან ძირითადად მათემატიკური ცნებებისა და წესების სიტყვიერ განმარტებებს მოითხოვს, და სათანადო ყურადღებას არ უთმობს ამ წესების საილუსტრაციო მაგალითებს, რის გამო მოსწავლეთა უმრავლესობა ვერ ახერხებს უმარტივესი მაგალითების ამოხსნას. ასევე დაბალი მომზადება გამოიჩინეს მათემატიკაში ლესიჭინის საშ. სკოლის XI კლასის (მასწავლებელი ი. გოგინავა) მოსწავლეებმა. მასწავლებელი ი. გოგინავა (X კლ.) საშინაო წერითი დავალების შემოწმებისას უყურად-

ლებოდ ტოვებს იმას, თუ რამდენად შეგნებულად და დამოუკიდებლად არის შესრულებული დავალება მოსწავლეთა მიერ. არ იშვიათობს წინასწარ იმ მასალას, რომელსაც ეყრდნობა საკლასო მუშაობა, საკლასო მუშაობის დროს მოსწავლეთა დიდი ნაწილი პასიურობს, ამავე სკოლის VII კლასის მათემატიკის მასწავლებელი ლ. ქარჩავა მეთოდურად გაუმართავ გაკვეთილებს ატარებს, იგი ვერ აბამს მუშაობაში მთელ კლასს, დაკავებულია მხოლოდ დაფასთან მომუშავე მოსწავლით. დაბალია მოსწავლეთა მომზადების დონე, ისინი ვერ ფლობენ გამოავლების ფორმულებს და არ შესწევთ უნარი დამოუკიდებლად შეასრულონ ალგებრულ გამოსახულებათა იგივეური გარდაქმნები. ლესიჭინეს და ჭოლის საშუალო სკოლებში დაბალ დონეზე დგას კლასგარეშე მუშაობა მათემატიკაში. წრის სამუშაო გეგმაში არ არის გათვალისწინებული რეფერატების წაკითხვა, გარკვეული სიძნელის ამოცანებსა და მაგალითებზე მუშაობა, 7-წლიანი გეგმის შესრულების ამსახველი ციფრობრივი მასალების შეგროვება და მის საფუძველზე საწარმოო ხასიათის ამოცანების შედგენასა და ამოხსნაზე ვარჯიში, ამავე მასალაზე დიაგრამებისა და გრაფიკების აგება, პრაქტიკული სამუშაოების ჩატარება (თვითნაკეთი ხელსაწყოების დამზადება) და სხვა.

სათანადო სიმაღლეზე არ დგას მეთოდური მუშაობა ხაზუმეს და ჭოლის საშუალო სკოლებში. ჭოლის საშუალო-სკოლაში (დირექტორი ვ. ჭეყია) V—XI კლასების მათემატიკისა და შრომის საგნების მასწავლებლები შეყვანილი არიან საწარმოოსწავლებიანი კლასების პოლიტექნიკური ციკლის საგნების მეთოდგაერთიანებაში, რაც სწორი არაა. ხაზუმეს საშუალო სკოლაში (დირექტორი ბ. ჩალიგავა) საგნობრივ მეთოდგაერთიანებათა ნაცვლად შექმნილია ციკლობრივი მეთოდური გაერთიანებები (ფიზიკა მათემატიკისა და ა. შ.). მეთოდგაერთიანებების სამუშაო გეგმაში გათვალისწინებული საკითხები სრულიად არ პასუხობენ მეთოდური მუშაობისათვის დადგენილ შინაარსს, გეგმით არაა გათვალისწინებული მასწავლებლის მეთოდური დახელოვნებისა, უახლესი პედაგოგიურ-მეთოდური ლიტერატურის გაცნობისა, პრაქტიკასთან სწავლების კავშირის განმტკიცებისა და სხვა აქტუალური, მეთოდურ მუშაობასთან დაკავშირებული საკითხები.

გარკვეული ნაკლოვანებებით ხასიათდება ფიზიკის სწავლება. ლესიჭინის საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელი ა. სიჭინავა ფლობს საგანს, მაგრამ მის მუშაობაში შეიმჩნევა ნაკლოვანებები,

იგი დიდ დროს ანდომებს „წესების დასწავლას“, ცოტას მათგან მოყენებას და შეგნებულად ათვისებას. VIII კლასებში საყოფაცხოვრებო ელექტროსახურებელი ხელსაწყოების გაცნობისას მასწავლებელს ხელთ არ ჰქონდა არცერთი მათგანი. მოსწავლეებმა ვერ გამოიანგარიშეს უთოს სახურებელი ელემენტის წინაღობა, როცა იცოდნენ უთოს სიმძლავრე და ძაბვა ქსელში. მოსწავლეებმა არ იციან მარგი მოქმედების კოეფიციენტი და მუშაობის გამოანგარიშება. ამავე სკოლის მასწავლებელი გ. შენგელია სრულყოფილად არ ხსნის მასალას. ცენტრისკენული აჩქარების გაშუქებისას მან არ უთხრა მოსწავლეებს, თუ რატომ არსებობს თანაბარი წრიული მოძრაობის დროს აჩქარება. ასევე არ განუმარტა X კლასს, თუ რატომ არის ცენტრისკენული ძალა რადიუსის ხან პირდაპირი და ხან უკუპროპორციული; არ იყენებს დემონსტრაციებს; VIII კლასში ომის კანონი ახსნა ცდის გარეშე. მოსწავლეებმა არ იციან, თუ რატომ ირთვება ამპერმეტრი მიმდევრობით და ვოლტმეტრი პარალელურად, როგორ გამოიანგარიშონ რხევის სიხშირე, როცა იციან რხევის პერიოდი. ხაბუმეს საშუალო სკოლაში არ აქვთ ფიზიკის კაბინეტი და ფიზიკის სწავლება ზეპირსიტყვიერად სწარმოებს. მასწავლებელი ლ. ჩიქოვანი არ ავარჯიშებს მოსწავლეებს ამოცანების ამოხსნაზე, ამით აიხსნება, რომ X კლასის 15 მოსწავლიდან ამოცანა გამტარების პარალელურად შეერთების შესახებ დადებითად მხოლოდ 5-მა შეასრულა. IX² კლასში (მასწავლებელი ლ. არახამია) მოსწავლეებმა არ იციან წონის გამოანგარიშება, როცა მოცემულია მოცულობა და ხვედრითი წონა.

მუხურის საშუალო სკოლაში ფიზიკის მასწავლებელი ბ. გახარია გაკვეთილის მასალის ახსნისას კმაყოფილდება მხოლოდ მოვლენების აღწერით, ცოტა დროს უთმობს ამოცანების ამოხსნას. X¹ კლასის მოსწავლეებმა ვერ გამოიანგარიშეს ძალა, როცა მოცემულია მუხტები და მათ შორის მანძილი.

საგრძობი ნაკლოვანებებით ხასიათდება ქიმიის სწავლება. ლესიჭინის საშუალო სკოლის VII IX კლასების მასწავლებელი გ. სახურია გულდასმით არ ემზადება გაკვეთილებისათვის, ზერეულედ გადასცემს მასალას, რის გამო მოსწავლეთა მომზადების დონე დაბალია. IX კლასის მოსწავლეებმა არ იციან ქლორის მათეთრეული და ზადეზინფექციონებელი თვისებები, ქლორიანი კირის მიღება და გამოყენება. არ იციან აგრეთვე ვალენტობა ელექტროული გაგებით, მეტალების ადგილი პერიოდულ სისტემაში მოლეკულების

წარმოქმნის იონური და ატომური კავშირი. ვერ აღგენენ ბებს. მოუშაღებლად ატარებს ქიმიში გაკვეთილებს საშუალო სკოლის მასწავლებელი მ. ფაცაცია. იგი არ ატარებს ცდებს და დაკვირვებებს. XI კლასის მოსწავლეები ვერ აყალიბებენ ბუტლეროვის ქიმიური აგებულების თეორიის დებულებებს, ვერ ერკვევიან ეთილენისა და პოლიეთილენის მსგავსებასა და განსხვავებაში, არ იციან ხელოვნური და ბუნებრივი კაუჩუკი. ვერ ამოხსნეს უმარტივესი ამოცანა იმის შესახებ, თუ რა მოცულობას დაიკავებს ნორმალურ პირობებში 20 გრამი აცეტილენი. დაბალი მომზადება გამოიჩინეს აგრეთვე VII—VIII კლასების მოსწავლეებმა; VIII კლასის მოსწავლეებმა, ნაგალითად, ვერ შეადგინეს ტოლობანი ფუძეებთან მეთური ქანგეულების მოქმედებაზე; VII კლასის მოსწავლეებს ზერელედ აქვთ შესწავლილი ქიმიის დაწყებითი ცნებები. არ იციან ფიზიკური და ქიმიური მოვლენების არსი, ნარევები და ნაერთები, ატომები და მოლეკულები. ზოგიერთი ნაკლი შეინიშნება აგრეთვე ხაბუმეს საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებლის ნ. ბერულავას მუშაობაში. მიუხედავად იმისა, რომ სკოლას აქვს საჭირო რეაქტივები და ხელსაწყოები პრაქტიკულ-ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარებლად, მასწავლებელი მათ სრულებით არ იყენებს, მეტიც, გაკვეთილების მასალის ახსნიას არ ატარებს სადემონსტრაციო ცდებს. X—XI კლასების მოსწავლეებმა არ იციან აცეტილენის მიღება, ბენზოლის მსგავსება და განსხვავება ნაჯერ და უნაჯერ ნახშირწყალბადებისაგან, ვერ აღგენენ ტოლობებს ფუძე ქანგეულებსა და მეთავეების ურთიერთმოქმედებაზე. სრულებით არ იციან ნაერთთა სტრუქტურული გამოხატვა. X² კლასში მასწავლებელმა ახალი მასალა—„ბენზოლის ფიზიკური თვისებები“ ზეპირსიტყვიერად გადასცა, მაშინ როცა შეეძლო ეფექტური ცდები ჩატარებინა. გარდა ამისა, გაკვეთილების მასალიდან მან გამოტოვა აცეტილენის გარდაქმნა ბენზოლად, რაც გაკვეთილის მასალის მეტად მნიშვნელოვანი ნაწილია. შემოწმებულ სკოლებში კლასგარეშე მუშაობა ქიმიში არადაამაყოფილებლად არის დაყენებული, ნორჩ ქიმიკოსთა წრეების სამუშაო გეგმით გათვალისწინებულ საკითხები მეტწილად თეორიული ხასიათისაა.

მოუშაღებლად ატარებს გეოგრაფიის გაკვეთილებს ხაბუმეს საშუალო სკოლის მასწავლებელი ბ. მანჯგალაძე. იგი გაკვეთილის მასალის თხრობისას რიგ მნიშვნელოვან საკითხებს ტოვებს აუხსნელად. მაგ. VIII კლასში, ახსიათებდა რა უკრაინისა და მოლდავე-

თის სს რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობას, არაფერი ექვე
 კრივიროვისა და ქერჩის რკინის მადნეულზე, კახოვისა და კრე-
 მენჩუკის ჰიდროელექტროსადგურებზე, კიევის მეტროპოლიტენზე.
 მოსწავლეები საქმაოდ ვერ ერკვევიან რუკაზე. სკოლაში არ არის
 მოწყობილი გეოგრაფიის მოედანი და არ ტარდება პროგრამით
 გათვალისწინებული პრაქტიკული სამუშაოები.

პედაგოგიურად არასწორად არის შედგენილი გაკვეთილების
 ცხრილი ჭოლისა და ხაბუმეს საშუალო სკოლებში. აქ ადგილი აქვს
 გაკვეთილების დაწყვილების შემთხვევებს, ორ და სამ საათიანი
 სასწავლო საგნები ცხრილში მოქცეულია უშუალოდ.

შემოწმებულ სკოლებში პედაგოგიურ საბჭოს სხდომებზე არ
 არის გაანალიზებული ცალკეული საგნების სწავლება. არაა გამოვ-
 ლინებული საგნების სწავლების საქმეში არსებული ნაკლოვანებები
 და არაა დასახული ქმედითი ღონისძიებანი მათ გამოსასწორებლად.

ნაკლოვანებებს აქვს ადგილი სასკოლო მუშაობის დაგეგმვის
 დარგში, სკოლის წლიური, პედსაბჭოს და კლასის ხელმძღვანელთა
 სამუშაო გეგმებში შეტანილი საკითხები ზოგადია.

ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა საქართველოს სსრ განათ-
 ლების სამინისტროს სახელმძღვანელო დოკუმენტების განხილვას
 და მათი განხორციელების მიზნით საჭირო ღონისძიებების ვატა-
 რებას.

გარდა ზემოთ დასახელებული მიზეზებისა, ცალკეული საგნე-
 ბის სწავლების დაბალი დონე აიხსნება იმითაც, რომ სუსტია დი-
 რექტორებისა და სასწავლო მუშაობის დარგში მოადგილეების ხელ-
 მძღვანელობა და კონტროლი მასწავლებელთა მუშაობაზე.

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ჩხოროწყუს რაიონის განათლების განყოფილებამ (გამგე
 ვ. როდონაია):

ა) გადაჭრით გააუმჯობესოს სკოლებისადმი დახმარება, ხელ-
 მძღვანელობა და კონტროლი, პერიოდულად შეისწავლოს სკოლე-
 ბის მუშაობა; შემოწმების მასალები განიხილოს სახალხო განათლე-
 ბის საბჭოს სხდომაზე და დასახოს კონკრეტული ღონისძიებანი გა-
 მოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად; პერიოდულად
 მოახდინოს სკოლებზე მოცემული მითითებების შესრულების შე-
 მოწმება;

ბ) დროულად გააცნოს სკოლებს განათლების სამინისტროდან მიღებული სახელმძღვანელო დოკუმენტები და მეთვალყურეობა დააწესოს მათში მითითებულ ღონისძიებათა განხორციელებაზე;

გ) სათანადო სასჯელი დაადოს ამ ბრძანებაში აღნიშნულ არადაამაკმაყოფილებლად მომუშავე მასწავლებლებს, სასწავლო წლის მეოთხე მეოთხედში საგანგებოდ შეისწავლოს მათი საქმიანობა და, თუ ისინი არსებითად არ გარდაქმნიან მუშაობას, მათ მიმართ მიიღოს მკაცრი ზომები სამუშაოდან განთავისუფლებამდეც კი;

დ) ეს ბრძანება განიხილოს რაიონის ყველა სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე და დაისახოს საქმიანი ღონისძიებანი გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

2. ქოლის საშუალო სკოლის დირექტორს (ამხ. კ. ქეყიას) სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი არადაამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისათვის გამოეცხადოს საყვედური.

განათლების განკოფილებამ (ვ. როდონია) სასწავლო წლის ბოლოს შეამოწმოს ამ ბრძანების შესრულება, და თუ სკოლის დირექტორმა კ. ქეყიამ ვერ შეძლო აღნიშნულ ნაკლოვანებათა გამოსწორება, დააყენოს საკითხი მისი განთავისუფლების შესახებ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 25 დეკემბრის კოლეგიის სხდომის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1966 წ.
15 იანვრის ბრძანება № 43

1965 წელს ჩატარებული სასკოლო შენობების კაპიტალური
რემონტის სამუშაოების შემოწმების შედეგების შეხახვბ

შერჩევითი შემოწმებით დადსტურებულია, რომ რესპუბლიკის სკოლების, სკოლა-ინტერნატების და საბავშვო დაწესებულებათა შენობების კაპიტალური რემონტი უმეტეს ქალაქებსა და რაიონებში მიმდინარე წელს, შედარებით სხვა წლებთან, უკეთ ჩატარდა. კაპიტალური რემონტისათვის ადგილობრივი ბიუჯეტით გამოყოფილი თანხებიდან მიუშენდა საკლასო ოთახები:

1. საჩხერის რაიონის სკოლებს — 30 საკლასო ოთახი 750 მოსწ. ადგილით,
2. ახალქალაქის რაიონის — 25 საკლასო ოთახი 600 მოსწ. ადგილით,
3. საგარეჯოს რაიონის — 22 საკლასო ოთახი 325 მოსწ. ადგილით,
4. ახმეტის რაიონის — 19 საკლასო ოთახი 325 მოსწ. ადგილით,
5. გორის რაიონის — 18 საკლასო ოთახი 460 მოსწ. ადგილით,
6. თელავის რაიონის — 18 საკლასო ოთახი 460 მოსწ. ადგილით,
7. მარნეულის რაიონის — 14 საკლასო ოთახი 440 მოსწ. ადგილით,
8. თერჯოლის რაიონის — 13 საკლასო ოთახი 200 მოსწ. ადგილით,
9. მახარაძის რაიონის — 12 საკლასო ოთახი 480 მოსწ. ადგილით,
10. ლანჩხუთის რაიონის 12 საკლასო ოთახი 310 მოსწ. ადგილით.

- 11. ზესტაფონის რაიონის—12 საკლასო ოთახი 320 ადგილით,
- 12. სამტრედიის რაიონის—12 საკლასო ოთახი 400 მოსწ. ადგილით,
- 13. ჭიათურის რაიონის—12 საკლასო ოთახი 420 მოსწ. ადგილით,
- 14. ბოლნისის რაიონის—7 საკლასო ოთახი 175 მოსწ. ადგილით,
- 15. გარდაბნის რაიონის—7 საკლასო ოთახი 210 მოსწ. ადგილით,
- 16. წითელწყაროს რაიონის—7 საკლასო ოთახი 200 მოსწ. ადგილით,
- 17. ტყიბულის რაიონის—4 საკლასო ოთახი 160 მოსწ. ადგილით,
- 18. აბაშის რაიონის სკოლებს—3 საკლასო ოთახი 120 მოსწ. ადგილით და სხვ.

სულ მიმდინარე წელს არსებულ სასკოლო შენობებს სკოლების რემონტისათვის გამოყოფილი თანხებიდან მიუშენდა საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს სარემონტო-სამშენებლო ტრესტის და ადგილებზე გამონახული სხვა საშუალებებით 248 საკლასო ოთახი—6450 მოსწავლე ადგილით. კოლმეურნეობების სახსრებით და ძალებით რესპუბლიკის 50 სკოლის შენობას მიმდინარე წლის 1 სექტემბრისათვის მიუშენდა 179 საკლასო ოთახი 3783 მოსწავლე ადგილით, საშეფო ორგანიზაციების მიერ—86 საკლასო ოთახი 2070 მოსწავლე ადგილით, ხოლო ჭარბი შემოსავლების თანხებიდან—39 საკლასო ოთახი 675 მოსწ. ადგილით. ამის შედეგად, გარდა სახელმწიფო გეგმით აგებული შენობებისა, რესპუბლიკის სკოლებს მიემატა სულ 552 საკლასო ოთახი 12978 მოსწავლე ადგილით.

მიუხედავად აღნიშნულისა, სკოლების და საბავშვო დაწესებულებათა კაპიტალური რემონტის ჩატარების საქმეში სერიოზული ნაკლოვანებები იყო. ზოგიერთ ქალაქსა და რაიონში რემონტი უხარისხოდ შესრულდა, ადგილი ჰქონდა თვალის ახვევას ე. წ. მიწერებს. ასე, მაგალითად, ლანჩხუთის რაიონის სკოლა-ინტერნატის რემონტისათვის გამოყოფილ 2747 მანეთიდან 659 მანეთი მიწერილი იყო, რაც, როგორც უკანონოდ მიღებული, დაეკავა სარემონტო კანტორას (კანტორის უფროსი ა. მენაღრიშვილი, სკოლა-ინტერნა-

ტის დირექტორი ამხ. მ. ჩიტაძე) გარდაბნის რაიონის გლდო-
№ 1 სკოლა-ინტერნატის შენობის კაპიტალური რემონტისათვის
გამოყოფილ 8.0 ათასი მანეთიდან სამშენებლო ორგანიზაციამ სამ-
ლებრო სამუშაოებზე მიიღო 1731 მანეთი, ნაცვლად ფაქტიურად
შესრულებული სამუშაოების ღირებულებისა 735 მანეთის ოდენო-
ბით (სარემონტო კანტორის სამუშაოთა მწარმოებელი მ. ლომიძე).
გურჯაანის რაიონული სპორტსკოლის შენობის კაპიტალურ რე-
მონტზე გახარჯულ 1773 მანეთიდან ზედმეტად არის განაღდებული
სამლებრო და საღურგლო სამუშაოებზე 767 მანეთი, რომლის დაბ-
რუნება დაეკისრა გურჯაანის რაიონის სარემონტო კანტორას (სა-
მუშაოთა მწარმოებელი გ. იაკობაშვილი); აქვე, გურჯაანის რუსულ
საშუალო სკოლის შენობის კაპიტალურ რემონტზე გაღებული იყო
1964 მანეთი, ნაცვლად 1197 მანეთისა (სარემონტო კანტორის სა-
მუშაოთა მწარმოებელი ამხ. გ. ცისკარიშვილი, სკოლის დირექტო-
რი ხოლოდნოვა). თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის № 55 საშუა-
ლო სკოლის შენობის კაპიტალური რემონტის შემოწმების შედეგად
დადგინდა, რომ სახალხო მეურნეობის საბჭოს მანქანათმშენებლო-
ბის სარემონტო კანტორას ზედმეტად აქვს მიღებული 657 მანეთი
(სამუშაოს მწარმოებელი სმირონოვი, სკოლის დირექტორი ი. სურ-
გულაძე); ხოლო ამავე რაიონის № 126 საშუალო სკოლის შენობის
კაპიტალური რემონტის ჩატარების დროს საშენ მასალათა სამშე-
ნებლო-სარემონტო სამმართველოს მიწერის გზით ზედმეტად აქვს
აღებული 313 მანეთი (სამუშაოთა მწარმოებელი გ. იმედაძე, სკო-
ლის დირექტორი ლ. კოტრიკაძე) და სხვ.

აღნიშნულ დარღვევებს, ცხადია, არ ექნებოდა ადგილი, რომ
ადგილებზე განათლების განყოფილებების გამგეები და სკოლის დი-
რექტორები მეტი პასუხისმგებლობით და გულისხმიერებით ეკიდე-
ბოდნენ სასკოლო შენობის კაპიტალური რემონტების ხარისხიანად
ჩატარების და ამასათვის გამოყოფილი თანხების დანიშნულებით
გამოყენების საქმეს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. განათლების განყოფილებათა გამგეები:

ა) გააუმჯობესონ კონტროლი სასკოლო შენობების კაპიტა-
ლური რემონტის სამუშაოებზე, არ დაუშვან უხარისხოდ შესრულე-
ბული სამუშაოების მიღება მისი ღირებულების განაღდება და რე-
მონტებისათვის დაშვებული თანხების არადანიშნულებით გამოყენება;

ბ) გაითვალისწინონ, რომ რესპუბლიკის სასკოლო ობიექტების სარემონტო სამუშაოებისათვის საჭირო მასალების და მოწყობისათვის ბათა ფონდები 1966 წლისათვის გადაცემული აქვს საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სამინისტროს სარემონტო-სამშენებლო კანტორებს, რომლებიც ვალდებული არიან პირველ რიგში შეასრულონ სკოლების რემონტები და არსებულ სასკოლო შენობებზე საკლასო ოთახების მიშენების სამუშაოები სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ტექნოლოგიების მიხედვით;

გ) მიიღონ საჭირო ზომები, რათა მომავალი წლისათვის დროულად მომზადდეს სასკოლო შენობების კაპიტალური რემონტის ჩატარებისა და არსებულ სასკოლო შენობებზე საკლასო ოთახების მიშენებისათვის სათანადო ტექნიკური დოკუმენტაცია.

2. ეთხოვოს ლანჩხუთის, გარდაბნის, გურჯაანის და ქ. თბილისის ორჯონიკიძის რაიონების აღმასკომებს დამნაშავეთა დასჯის მიზნით განიხილონ, სასკოლო შენობების კაპიტალური რემონტისათვის გაითვალისწინებული თანხების არადანიშნულებით გამოყენების და მიწერების ფაქტები.

3, დაევალოს სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებას სისტემატურად შეამოწმოს ქალაქებსა და რაიონებში სასკოლო შენობების კაპიტალური რემონტისათვის გამოყოფილი თანხების დანიშნულებით გამოყენებისა და შესრულებული სამუშაოების ხარისხი და მიიღოს ზომები ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

ზაფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

საქართველოს სსრ განათლების საზინისტროს 1966 წ.
15 იანვრის ბრძანება № 45

ქ. რუსთავის, დუშეთის, თელავის, კასპის, მცხეთის, წითელწყა-
როსა და ხაშურის რაიონების სკოლებში ფიზიკის, ქიმიისა და
ბიოლოგიის ხწავლებაში თვალსაჩინოების გამოყენების შემოწმების
შედეგების შესახებ

აღვნიშნავ, რომ დასახელებული ქალაქებისა და რაიონების
სკოლებში ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის სასწავლო კაბინეტების
ნივთიერი ბაზის განმტკიცების ხელსაწყო-იარაღებით შევსებისა
და სწავლებაში მათი გამოყენების მიმართულებით მნიშვნელოვანი
ლონისძიებებია გატარებული. უკანასკნელ წლებში საგრძნობლად
გაუმჯობესდა კაბინეტების შევსება ახალი ტიპის ხელსაწყოებითა
და საჭირო მასალებით; მტკიცედ დაინერგა არსებული ხელსაწყოე-
ბის გამოყენებისა და მოვლის ჩვევები, გამახვილდა ყურადღება
თვითნაკეთი ხელსაწყო-იარაღებისა და მოქმედი მოდელების დამზა-
დება გამოყენების საქმეზე და სხვ. ამ ღონისძიებათა შედეგად შე-
სამჩნევად გაიზარდა კეთილმოწყობილი სასწავლო კაბინეტების რა-
ოდენობა.

შემოწმებული ქალაქებისა და რაიონების 96 საშუალო სკო-
ლიდან ფიზიკის კაბინეტი აქვს 80 და ქიმიის—72 საშუალო სკო-
ლას. ამ მხრივ გამოირჩევა ქ. რუსთავი და თელავის რაიონი,
სადაც თითქმის ყველა საშუალო და რვაწლიან სკოლას აქვს ფი-
ზიკისა და ქიმიის კაბინეტები. ამასთან, უკანასკნელ ხანებში სკო-
ლებში, წინა წლებთან შედარებით, უკეთ არის მოწყობილი კა-
ბინეტებში არსებული ქონების აღრიცხვისა და მათი მოვლა-პატ-
რონობის საქმე.

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ზოგიერთი სკოლის ფიზიკის,
ქიმიისა და ბიოლოგიის სასწავლებლები ცდილობენ ამ საგნების
სწავლება ახალ ნიადაგზე დააყენონ, ზრუნავენ კაბინეტების კეთილ-

მოწყობისა და უახლესი ტიპის ხელსაწყოებით შესრულებულ აწყობა-რეგულირებისა და სწავლებაში სრულყოფილად გამოყენებაზე. ამ მხრივ აღსანიშნავია ქ. რუსთავის მე-10, მცხეთის რაიონის, მისაქციელის, დუშეთის რაიონის ფასანაურის, ქ. რუსთავის მე-2 და მე-7 საშუალო სკოლების ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტების მუშაობა.

შემოწმებული სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი გულდასმით ემზადება გაკვეთილისათვის, კითხულობს საჭირო მეთოდურ ლიტერატურას, ფართოდ იყენებს თვალსაჩინოებას, ფიზიკის კურსის ძირითადი დებულებების სწავლებას უნარიანად უკავშირებს მოსწავლეთა პრაქტიკულ საქმიანობას, ატარებს პროგრამით გათვალისწინებულ ლაბორატორიულ სამუშაოებს, პრაქტიკუმებს, სადემონსტრაციო ცდებს და საწარმოო ხასიათის ექსკურსიებს. კარგად მუშაობენ ფიზიკის მასწავლებლები: ბ. ფარჯანაძე (ქ. რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლა), ლ. მჭედლიშვილი (კასპის რაიონის მეტეხის საშუალო სკოლა), ჯ. ნიკურაძე (მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა), თ. კობაიძე (დუშეთის რაიონის ფასანაურის საშუალო სკოლა); ქიმიის მასწავლებლები: შ. თოფურია და ლ. პავლოვა (ქ. რუსთავის მე-10 და მე-17 საშუალო სკოლები), გ. როსტომაშვილი, დ. აბრამიშვილი და ლ. კალანდაძე (თელავის რაიონის ფშავლის, რუისპირისა და წინანდლის საშუალო სკოლები); ნ. კიკვაძე და დ. ტყეფანაძე (ხაშურის რაიონის სურამის მე-2 და ვაყის საშუალო სკოლები); ნ. მუხიგულაშვილი (დუშეთის რაიონის ფასანაურის საშუალო სკოლა), მ. სოზიაშვილი (კასპის რაიონის ქვემო ჭალის საშუალო სკოლა) და ქ. ბერია (მცხეთის რაიონის მისაქციელის საშუალო სკოლა); ბიოლოგიის მასწავლებლები: მ. ხუცურაული და შ. ამირანაშვილი (მცხეთის რაიონის გალავნისა და მცხეთის საშუალო სკოლები) და ვ. მაჭარაშვილი (კასპის რაიონის ქვემო ჭალის საშუალო სკოლა).

კასპის რაიონის მეტეხის საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელმა ლ. მჭედლიშვილმა VIII კლასში მოსწავლეებს გასაგებად და დამაჯერებლად აუხსნა ახალი მასალა—ძაბვის ცნება, ძაბვის ერთეულისა და ვოლტმეტრის გადაცემა, რასაც თან ახლდა სათანადო სადემონსტრაციო ცდები; წინასწარ დამზადებული ვოლტმეტრის სკალის ნახაზზე მოსწავლეები ავარჯიშა მცირე დანაყოფის განსაზღვრაზე და შემდეგ კი—ვოლტმეტრის ჩვენების წაკითხვაზე. ამ კლასის მოსწავლეებს შესწევთ უნარი მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენებისა. ისინი თავისუფლად ხაზავენ

მარტივი ელექტრული წრედის სქემას და მოცემული სქემის მიხედ-
ვით ადგენენ წრედებს, დაუფლებული არიან შესწავლილ ხელ-
ყოებზე მუშაობის ტექნიკას.

კარგად იყენებს ფიზიკის კაბინეტს და სათანადოდ აქვს და-
ყენებული ფიზიკა-ტექნიკის წრის მუშაობა ქ. რუსთავის მე-10 სა-
შუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელს ბ. ფარჯანაძეს. აქ მოს-
წავლეთა ძალებით დამზადებულია მუდმივი დენის კანონების სადე-
მონსტრაციო ხელსაწყო, რომელსაც იყენებენ ცდების და ექსპერი-
მენტული ამოცანების ამოხსნისას. ასევე თვითნაკეთი ხელსაწყოების
საშუალებით ატარებს სადემ-ნსტრაციო ცდებს სასწავლო პროგ-
რამაში ახლად შეტანილი მასალის ნახევარგამტარების თვისე-
ბებზე.

მცხეთის რაიონის გალანის საშუალო სკოლის ბიოლოგიის
მასწავლებელმა (მ. ხუცურაული) V კლასში გასაგებად და დამაჯე-
რებლად ახსნა ახალი მასალა „თესლის გალივების პირობები“, გა-
მოიყენა წინასწარ მომზადებული ცდა თესლის გალივებაზე. მან იმ-
ქილას, რომელშიაც მოხდა თესლის გალივება, ახადა თავსახურავი
და ქილაში შეიტანა ანთებული კვარი, რომელიც ჩაქრა, რითაც
დაადასტურა, რომ ქილაში არსებული ჟანგბადი მოხმარდა თესლის
გალივებას.

ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის სწავლებაში მოპოვებული
ეს ერთგვარი წარმატებები არ ასახავენ ამ საგნების სწავლების
მდგომარეობას ყველა სკოლაში. რიგ საშუალო და განსაკუთრებით
რვაწლიან სკოლებში ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი სათანადო
სასწავლო ბაზა ექსპერიმენტული საგნების სწავლებისათვის. სკო-
ლის ხელმძღვანელობის მიერ მცირე ყურადღება ეთმობა კერძოდ
ბიოლოგიის კაბინეტისა და ცოცხალი კუთხის მოწყობის საქმეს.
შემოწმებული ქალაქებისა და რაიონების 96 საშუალო სკოლიდან
ბიოლოგიის კაბინეტი მოწყობილია 43 სკოლაში; 84 რვაწლიანი
სკოლიდან ფიზიკის კაბინეტი აქვს 30, ქიმიის—16 და ბიოლოგიის
—5 სკოლას. მცირე ფართობებსა და შეუფერებელ სათავსოებშია
მოთავსებული თელავის რაიონის კისისხევის (დირექტორი ე. მაი-
სურაძე), ხაშურის რაიონის სურამის პირველი (დირექტორი ა. ტა-
ბიძე), ვაყის (დირექტორი დ. ტეფანაძე), წითელწყაროს რაიონის
ჯაფარიძის (დირექტორი გ. ბეგლაროვი), მცხეთის რაიონის გა-
ლანისა (დირექტორი ო. მკედლიშვილი) და დუშეთის რუსული
საშუალო (დირექტორი ა. კობიაშვილი) სკოლების ფიზიკის კაბი-

ნეტები. წითელწყაროს რაიონის მირზაანის რვაწლიან (დირექტორი უ. გავაშელაშვილი) სკოლაში ფიზიკის ხელსაწყოების შესანახად გამოყოფილი ოთახი მეტად მცირე ფართობისაა და ავარიულ მდგომარეობაშია. მცხეთის რაიონის ძეგვის საშუალო სკოლაში ფიზიკის კაბინეტისათვის (მასწავლებელი კ. ტოგონიძე) საკმარის ფართობის სათავესა გამოყოფილი, მაგრამ იგი მოუწყობელია, არ არის საკურო დგამ-ავეჯი. კასპის რაიონის მეტეხისა და თელავის რაიონის კისისხევის საშუალო სკოლების ხელმძღვანელთა მოუქნელი მუშაობის შედეგად ქიმიის კაბინეტისათვის გამოყოფილი არაა ოთახები და თვალსაჩინო მასალები მოთავსებულია საკლასო ოთახებში. მცხეთის რაიონის ძეგვისა და ხაშურის რაიონის ალის, გომისა და სურამის მე-3 საშუალო სკოლებში ერთცვლიან მეცადინეობაზე გადასვლასთან დაკავშირებით გაუქმებულია ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტები. ხაშურის რაიონის ხცისის საშუალო სკოლაში ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტები ბნელ და ნესტიან ოთახებშია მოთავსებული. ასევე, მცხეთის რაიონის ძეგვისა (მასწავლებელი ო. თაბუკაშვილი) და ქ. რუსთავის მე-10 (მასწავლებელი ლ. ძამაშვილი) საშუალო სკოლებს არა აქვთ ბიოლოგიის კაბინეტები და გაკვეთილები საკლასო ოთახებში ტარდება ყოველგვარი თვალსაჩინოების გარეშე.

შემოწმებული სკოლები უზრუნველყოფილია სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთებით, მაგრამ არ ხდება მიზნობრივად მათი გამოყენება. მცხეთის რაიონის გალავნის საშუალო სკოლის მიწის ნაკვეთი შემოუღობავია და სკოლას უძნელდება მისი მოვლა-დაცვა. აგრეთვე ძეგვის საშუალო სკოლისათვის გამოყოფილი მიწის ნაკვეთი სკოლიდან დიდი მანძილითაა დაშორებული და მასწავლებლები ვერ ახერხებენ მასზე მოსწავლეთა საცდელი მუშაობის ჩატარებას.

შემოწმებით გამოირკვა, რომ მასწავლებელთა ერთი ნაწილი არ ზრუნავს კაბინეტების ხელსაწყოებით შევსების, მოვლის, დაცვის, მცირე დაზიანების შემთხვევაში მათი შეკეთებისა და გამოყენების საქმეზე; მოუგვარებელია არსებული თვალსაჩინოებისა და მასალების ზუსტი აღრიცხვა დადგენილი ფორმის საინვენტარო ჟურნალებში: კაბინეტებთან შექმნილი არაა მცირე სახელოსნო ხელსაწყოების რეგულირება და შეკეთებისათვის, მოწყობილია დაბნელება და ელექტროგაყვანილობა.

მცხეთის რაიონის გალავნისა (კაბინეტის გამგე ბ. გულბაგაშვილი) და ძეგვის (კაბინეტის გამგე კ. ტოგონიძე) საშუალო სკოლებში ჩატარებული არაა ფიზიკის კაბინეტებში ხელსაწყოთა ზუსტი აღრიცხვა და ზოგჯერ მათი დასახელება შეტანილია არასწორად. ძეგვის საშუალო სკოლის ფიზიკის კაბინეტი სრულიად მოუწყობელია, აქ არდადეგების პერიოდში დაკარგული იქნა რამდენიმე დასახელების ხელსაწყო. წითელწყაროს რაიონის მირზაანის რვაწლიან სკოლაში ფიზიკის კაბინეტისათვის (კაბინეტის გამგე ლ. ჩუტულაშვილი) გამოყოფილ მცირე ფართობის სათავსოში ხელსაწყოები იატაკზე უწყსრიგოდაა დაწყობილი და მოუვლელობის გამო დამტვერიანებული და დაჟანგულია. თელავის რაიონის იყალთოს რვაწლიან სკოლას (მასწავლებელი ნ. ქიტიაშვილი) მიმდინარე წელს არავითარი რეაქტივი არ შეუძენია ქიმიის კაბინეტისათვის, ხოლო წინა წლებში შეიქმნილი თვალსაჩინო მასალები უწყსრიგოდ აწყვია კარადაში და გამოუყენებელია, ზოგიერთი მათგანი კი, შენახვის წესების დარღვევის გამო, გამოსულია ხმარებიდან.

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ბუნებათმეცნიერული საგნების სწავლებაზე უარყოფით გავლენას ახდენს დამხმარე ხელსაწყოების, ხელსაწყოთა სათადარიგო ნაწილების უქონლობა და ის გარემოება, რომ ბევრგან ადგილებზე უძნელდებათ საკუთარი ძალებით ზოგიერთი დაზიანებული ხელსაწყოს შეკეთება, მისი სირთულის გამო. ამასთან, თითქმის ყველა შემოწმებული სკოლის ფიზიკის კაბინეტი არაა შევსებული ისეთი ხელსაწყოებით, რომლებიც საჭიროა ფიზიკის სასწავლო პროგრამებში ახლად შეტანილი საკითხების შესასწავლად (ნახევარგამტარების ელექტრული თვისებები, სიმძლავრე ცვლადი დენის წრედში და სხვ.) და ფრონტალური ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარებლად.

შემოწმებული სკოლების ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის მასწავლებელთა ერთი ნაწილი სათანადოდ ვერ ფლობს საგანს და მისი სწავლების მეთოდებს, სუსტად ემზადება ვაკვეთილებისათვის, სწავლებაში არ იყენებს თვალსაჩინოებას, ვერ ფლობს კაბინეტებში არსებულ ხელსაწყოებზე მუშაობის ტექნიკას, არ ეცნობა მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლეს მიღწევებს და დაბალ დონეზე ატარებს ვაკვეთილებს. დუშეთის რაიონის ანანურის საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელმა (მ. მურღული) X კლასში ყოველგვარი თვალსაჩინოების გარეშე ახსნა „გამტარების წინააღმდეგობის დამოკიდებულება ტემპერატურაზე“ და VIII კლასში „დენის სითბუ-

რი, მაგნიტური და ქიმიური მოქმედება*, მიუხედავად იმისა, ფიზიკის კაბინეტი სადემონსტრაციო ცდების ჩატარების საშუალებას იძლეოდა. ასევე ნაკლებად იყენებენ თვალსაჩინოებას მცხეთის რაიონის ვალენის საშუალო სკოლის VIII კლასის (ბ. გულბათაშვილი), მცხეთის IX კლასის (მასწავლებელი ზ. გოგოლაძე), კასპის რაიონის იგოეთის საშუალო სკოლის IX, X კლასებისა (ლ. ბალიაშვილი) და მეტეხის საშუალო სკოლის XI კლასის (ლ. ქველაძე) მასწავლებლები.

რიგი მასწავლებლებისა ვერ ახერხებენ ტექნიკურ საშუალებათა გამოყენებას. ხაშურის რაიონის ალის საშუალო სკოლის მასწავლებლებმა (ვ. გურეშიძე, თ. ნოზაძე და ი. გოგოლაძე) არ იციან კინოაპარატის გამოყენება. წითელწყაროს ჯაფარიძის საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელი (ლ. ტალიაშვილი) ვერ ახერხებს კაბინეტში არსებულ ხელსაწყოთა დიდი ნაწილის გამოყენებას. ამავე რაიონის ოზანის რვაწლიანი სკოლის მასწავლებელმა (ლ. გოლაშვილი) არ იცის კაბინეტში არსებული ზოგიერთი ხელსაწყოს სახელებიც კი.

არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებით ხასიათდება ქიმიის სწავლება. შემოწმებული სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ნაკლებად ზრუნავს სწავლებაში თვალსაჩინოების გამოყენებისა და მოსწავლეთა შორის ლაბორატორიული და პრაქტიკული მუშაობის გაშლაზე, რის შედეგად ამ სკოლებში მეტად დაბალია მოსწავლეთა მომზადების დონე ქიმიამი. ხაშურის რაიონის ხცისის საშუალო სკოლის X კლასში მასწავლებელმა (ლ. თუმანიშვილი) ყოველგვარი თვალსაჩინოების გარეშე გადასცა ახალი მასალა „აცეტილენის ქიმიური და ფიზიკური თვისებები“, მიუხედავად იმისა, რომ ცდის მოწყობა მას შეეძლო. ამ კლასის მოსწავლეებმა არ იციან პრაქტიკული საკითხები—სილიკატური მრეწველობა, ნახშირმჟავას მარილების გამოყენება, უხეშ შეცდომებს უშვებენ ჟანგულთა ქიმიური თვისებების დახასიათებისას და ვერ აღგენენ ქიმიურ ტოლობებს. მცხეთის საშუალო სკოლის X კლასის (მასწავლებელი ნ. კვაჭაძე) მოსწავლეები ვერ ერკვევიან ნაერთთა სტრუქტურულ ფორმულებში, ვერ საზღვრავენ ემპირული ფორმულებიდან ცალკეული ელემენტის ვალენტოვნებას, სუსტად აქვთ შესწავლილი ნახშირბადი, სილიციუმი და არ იციან მათი ბუნებრივი ნაერთები, სილიციუმის ორჟანგისა და ნახშირორჟანგის მსგავსება, განსხვავება და მათი გამოყენება ტექნიკაში.

შემოწმებული სკოლების მასწავლებელთა ერთი ნაწილი ლეზბად ავარჯიშებს მოსწავლეებს თეორიული და ექსპერიმენტული ამოცანების ამოხსნაზე, რის შედეგადაც მათ არ შესწევთ უნარი შეასრულონ თუნდაც შედარებით ნაკლები სირთულის საავარჯიშოები. ძვევის საშუალო სკოლის VI და VIII კლასებში მასწავლებელმა (კ. ტოგონიძე) ჩაატარა საკონტროლო წერა, VIII კლასის 17 მოსწავლიდან ვერც ერთმა ვერ შეძლო მარტივი მაგალითის ამოხსნა გამტარის წინალობის გამოანგარიშებაზე, VI კლასის 17 მოსწავლიდან კი მხოლოდ ორმა მოსწავლემ მიიღო დამაკმაყოფილებელი შეფასება. ამავე სკოლის X კლასის (მასწავლებელი კ. მინესაშვილი) 20 მოსწავლიდან მხოლოდ ერთმა შეძლო ქიმიაში მარტივი ამოცანის ამოხსნა. ანალოგიური მდგომარეობაა ამავე სკოლის VIII კლასში.

შემოწმებული სკოლების არც ერთი ლაბორანტი დაუფლებული არაა ხელსაწყობზე მუშაობის ტექნიკას, ისინი სათანადო დახმარებას ვერ უწყევენ მასწავლებლებს. უმეტეს შემთხვევაში მათ საშუალო განათლება აქვთ, მაგრამ სრულიად არ იჩენენ დაინტერესებას საქმისადმი. არის ისეთი შემთხვევაც, როდესაც ფიზიკის კაბინეტის ლაბორანტობა განაკვეთის შესავსებადაა გამოყენებული. ასე, მაგალითად, ხაშურის რაიონის ვაყის საშუალო სკოლაში ფიზიკის ლაბორანტობა შეთავსებული აქვს ქიმიის მასწავლებელ—კ. ტეფნაძეს, ხოლო კ. რუსთავეის მე-15 სკოლაში კი—გეოგრაფიის მასწავლებელ—ბოჭორიძეს; ისინი არაფერს აკეთებენ ფიზიკის კაბინეტისათვის.

ჯერ კიდევ სუსტია განათლების ორგანოებისა და სკოლების ხელმძღვანელთა დახმარება და კონტროლი საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლებაზე. ხაშურის რაიონის ხცისის და თელავის რაიონის კისისხევის საშუალო სკოლების დირექტორებსა და დირექტორის მოადგილეებს სასწავლო დარგში არცერთი გაკვეთილი არ აქვთ მოსმენილი ქიმიაში. ხაშურის რაიონის გომისა და თელავის რაიონის იყალთოს საშუალო სკოლების დირექტორების მიერ მოსმენილი გაკვეთილების ანალიზი მეტად ზოგადია და პრაქტიკულ დახმარებას ვერ გაუწევს მასწავლებლებს.

შემოწმებული სკოლების ერთ ნაწილში გაკვეთილების ცხრილის არასწორად შედგენის გამო მაქსიმალურად არ არის გამოყენებული ფიზიკის, ქიმიისა და ბილოგიის კაბინეტები. ზოგჯერ

ცხრილი იმგვარადაა შედგენილი, რომ აღვილი აქვს გაკვეთილების დამთხვევას მაშინ, როდესაც სხვა დროს კაბინეტი თავისუფალია.

ბევრ სკოლაში ფორმალურ ხასიათს ატარებს საბუნებისმეტყველო საგნების წრეების მუშაობა, მათ სამუშაო გეგმებში ჟურნალებიდან და სახელმძღვანელოებიდან ამოღებული შაბლონური ხასიათის რეფერატების განხილვაა გათვალისწინებული, არ ჩანს ექსპერიმენტული კვლევა, არ მიმართავენ მოქმედი მოდელების, ხელსაწყოებისა და სხვა ტექნიკური მოწყობილობის თვითკეთებას.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის მასწავლებლებმა:

ა) სრულ წესრიგში მოიყვანონ კაბინეტები, იზრუნონ მათი გეგმიანად შევსებისათვის, ზუსტად დაიცვან კაბინეტის მოვლისა და ხელსაწყო-იარაღების შენახვის წესები, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ თვითნაკეთი ხელსაწყოების დამზადებას, რისთვისაც ფართოდ გამოიყენონ როგორც სკოლის სახელოსნოები, აგრეთვე წრეობრივი მუშაობა:

ბ) სისტემატურად იზრუნონ კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, საფუძვლიანად ემზადონ თვითეთული გაკვეთილისათვის, მაქსიმალურად გამოიყენონ სწავლებაში თვალსაჩინოება და მიიღწიონ მაღალ აკადემიურ მაჩვენებლებს;

გ) პროგრამული მასალის შესწავლასთან დაკავშირებით სისტემატურად აწარმოონ საწარმოო-პრაქტიკული ხასიათის ამოცანების ამოხსნა გაკვეთილებზე, მეტი აღვილი დაუთმონ გამოყენებითი და ექსპერიმენტული ტიპის ამოცანების ამოხსნაზე ვარჯიშს.

2. საშუალო და რვაწლიანი სკოლის დირექტორებმა:

ა) მიიღონ საჭირო ზომები კაბინეტებისათვის ოთახების გამოყოფაზე, უზრუნველყონ კაბინეტები აუცილებელი დგამ-ავეჯით, მოაწყონ ელექტროგაყვანილობა და დაბნელება, სისტემატურად აწარმოონ კაბინეტების საჭირო ხელსაწყოებით, მოდელებით, სასწავლო პლაკატებით, სქემებითა და სხვა მასალებით შევსება;

ბ) სისტემატურად შეამოწმონ ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის სწავლების მდგომარეობა, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ იმას, თუ როგორ უკავშირებენ საბუნებისმეტყველო საგნების მასწავლებლები სწავლებას პრაქტიკულ საქმიანობას, რამდენად იყენებენ ხელსაწყო იარაღებს სწავლებაში, ტარდება თუ არა პროგრამით გათვალისწინებული სადემონსტრაციო ცდები, პრაქტიკუ-

მები და ფრონტალური ხასიათის ლაბორატორიული სამუშაოები
გ) ლაბორანტის თანამდებობაზე შეარჩიონ შესაფერისი მუშაკები და უზრუნველყონ მათი ნორმალური დატვირთვა კაბინეტის მოვლა-დაცვის და გამოყენების საქმეში;

დ) ჩაატარონ კაბინეტებში არსებული მოწყობილობის ზუსტი აღწერა, გააპიროვნონ იგი საგნის მასწავლებლებზე, არ დაუშვან კაბინეტის გამგის გათავისუფლების შემთხვევაში კაბინეტის გადაუბარებლობა; მასწავლებელთან ერთად კაბინეტში არსებულ ფასეულობაზე მატერიალური პასუხისმგებლობა დააკისრონ ლაბორანტსაც;

ე) მტკიცე კონტროლი დააწესონ კაბინეტების ქონების მოვლა-დაცვაზე. ქონების დაუდევრად შენახვისა და ხელსაწყო-იარაღების დაზიანებისათვის პასუხისმგებლობა დააკისრონ კაბინეტის გამგესა და ლაბორანტებს.

3. ქ. რუსთავის, დუშეთის, თელავის, კასპის, მცხეთის, წითელწყაროსა და ხაშურის რაიონის განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) გაითვალისწინონ ბრძანებაში აღნიშნული ნაკლოვანებანი და გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი მათი აღმოფხვრის მიზნით;

ბ) სასწავლო წლის ბოლოს გადასინჯონ ლაბორანტის შტატი და შეუფერებელი მუშაკები სათანადო წესით გაათავისუფლონ სამუშაოდან;

გ) გადაჭრით გააუმჯობესონ სკოლების ხელმძღვანელობა და კონტროლი საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლებისადმი და იზრუნონ კაბინეტების მოწყობისა და სასწავლო მუშაობაში მათ გამოყენებაზე;

დ) ბრძანებაში აღნიშნულ სუსტად მომუშავე მასწავლებლებზე გაითვალისწინონ ადმინისტრაციული სასჯელი.

4. განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა და პოლიტექნიკური და შრომითი საწარმოო სწავლების მეთოდკაბინეტმა მეტი პრაქტიკული დახმარება გაუწიოს საბუნებისმეტყველო საგნების მასწავლებლებს პრაქტიკული მუშაობის ორგანიზაციისა და კაბინეტ-ლაბორატორიებას მოწყობა-გამოყენების საქმეში.

5. განათლების სამინისტროს თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღების საბაზო მაღაზიამ და მისმა ფილიალებმა შემოზიდონ რესპუბლიკაში ფრონტალურ-ლაბორატორიული სამუშაოების ჩასატარების

ლად და სასწავლო პროგრამებში ახლად შეტანილი საკითხების
სადემონსტრაციოდ საჭირო მოწყობილობა.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენი-
ლება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განთავსების სამინისტროს 1966 წ.
 17 იანვარი ბრძანება № 49

მუშა და სოფლის ახალგაზრდობ სა და დაუსწრებელი სკოლები-
 დან მოსწავლეთა განთავსების მიზნებისა და მათი აღკვეთის ღო-
 ნისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 1964 წლის 14 ნოემბრის ბრძანების № 1216 შესრულების შედეგ-
 მების შესახებ მარნეულის, კასპისა და წულუკიძის რაიონებში

როგორც შემოწმებამ ცხადჰყო, მიმდინარე სასწავლო წელს
 წულუკიძისა და კასპის რაიონების განათლების განყოფილებები და
 საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები
 ვარკვეულ მუშაობას ატარებენ საქართველოს სსრ განათლების სა-
 მინისტროს 1964 წლის 14 ნოემბრის ბრძანების შესასრულებლად;
 ასე, მაგალითად, ქ. წულუკიძის მუშა-ახალგაზრდობის პირველ სა-
 შუალო სკოლაში (დირექტორი გ. რუხაძე) სახალხო მეურნეობის
 გეგმით გათვალისწინებული 115 მოსწავლის ნაცვლად, სწავლობს
 127; გადაჭარბებით აქვთ შესრულებული კონტინგენტის სახალხო
 მეურნეობის გეგმა წულუკიძის მუშა-ახალგაზრდობის მეორე (დი-
 რექტორი შ. კოპალიანი) და დაუსწრებელი საშუალო (დირექტორი
 ვ. ქომალია), აგრეთვე კასპის რაიონის მუშა-ახალგაზრდობის (დი-
 რექტორი ს. ხაფავა) სკოლებს.

აღნიშნული რაიონების საღამოს სკოლებში ადგილი არა
 ჰქონია მოსწავლეთა მიღების წესების დარღვევას. ყველა ახლადჩა-
 რიცხულ მოსწავლეს გააჩნია საბუთი განათლების შესახებ ან ჩარი-
 ცხულია მისაღები გამოცდებით. სკოლები მტკიცედ ხელმძღვანე-
 ლობენ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 15 მარტის მითითე-
 ბებით „საღამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და
 დაუსწრებელ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა მი-
 ლების შესახებ“.

მიუხედავად აღნიშნულისა, შემოწმებული რაიონების და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებს 1965 წლის კონტინგენტის ათვისებისა და მოსწავლეთა შენარჩუნების საქმეში გააჩნიათ სერიოზული ნაკლოვანებანი. კასპის მუშა-ახალგაზრდობის სკოლის V კლასში 1964—65 სასწავლო წლის დამლევს ირიცხებოდა 12 მოსწავლე, ამ მოსწავლეთაგან 1965 წლის სექტემბრისათვის სკოლაში არ გამოცხადდა შეიდი. მოსწავლეთა დიდი მოძრაობა შეინიშნება მიმდინარე სასწავლო წელსაც. მაგალითად, VI კლასში 5 სექტემბრის მდგომარეობით ირიცხებოდა 20 მოსწავლე, ხოლო მეორე მეოთხედის დაწყებისას 13.

მარნეულის მუშა-ახალგაზრდობის სკოლაში (დირექტორი გ. ნაბიევი) 5 სექტემბრიდან 18 ნოემბრამდე მიღებულია 19 მოსწავლე, ხოლო ამავე დროის მანძილზე სხვადასხვა მიზეზით სკოლიდან გავიდა 17 მოსწავლე. ამავე რაიონის სოფ. დაშტაფის ახალგახსნილ სოფლის ახალგაზრდობის საშუალო სკოლაში (დირექტორი ი. კახრამანოვი) ჩარიცხულია 16 წლამდე ასაკის 9 მოსწავლე.

შემოწმებამ ცხადჰყო, რომ მოსწავლეთა განთესვის ერთ ერთ ძირითად მიზეზს წარმოადგენს მეორეწლიანობა. შაუმიანის მუშა-ახალგაზრდობის სკოლაში (დირექტორი ს. ასლანიანი) გასულ, 1964—65 სასწავლო წელს იმავე კლასში დატოვებულ იქნა 10 მოსწავლე, რომელთაგან მიმდინარე, 1965—66 სასწავლო წელს სწავლას აგრძელებს მხოლოდ 3 ახალგაზრდა. მსგავს მდგომარეობას ვხვდებით მარნეულის მუშა-ახალგაზრდობის საშუალო სკოლაშიც.

მარნეულისა და დაშტაფის საშუალო სკოლაში არ გააჩნიათ მოსწავლეთა მოძრაობის ჟურნალები, ხოლო შაუმიანის მუშა-ახალგაზრდობის სკოლის მოსწავლეთა მოძრაობის ჟურნალში სისტემატურად არ ხდება გასულ და მოსულ მოსწავლეთა აღნიშვნა, რაც აფერხებს მოსწავლეთა განთესვის დადგენას.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ზოგი სკოლის ხელმძღვანელი ნაკლებ დაინტერესებას იჩენს სასწავლო წლის მანძილზე სკოლიდან ამა თუ იმ მიზეზით გასული მოსწავლის შემდგომ ბედზე. მიუხედავად იმისა, რომ სკოლებს ამ საკითხზე მიცემული აქვთ გარკვეული მითითება.

მარნეულის რაიონის სკოლების დირექტორები შემოწმებულია დღისათვის არ იცნობდნენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 14 ნოემბრის № 1216 ბრძანებას „მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესვის მიზეზებისა და მათი აღკვეთის ღონისძიებათა შესახებ“.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. მარნეულის, კასპისა და წულუკიძის რაიონების სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დირექტორებმა:

ა) გადამჭრელი ზომები მიიღონ სწავლებაში ჩაბმული კონტინგენტის შესანარჩუნებლად. ამ საქმეში მტკიცედ იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 14 ნოემბრის № 1216 ბრძანებით „მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელი სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესვის მიზეზებისა და მათი აღკვეთის ღონისძიებათა შესახებ“;

ბ) სკოლებში დააბრუნონ ის მოსწავლეები, რომელთაც სასწავლო წლის მანძილზე სხვადასხვა მიზეზით გამოიცვალეს სამუშაო ადგილი და თავი გაანებეს სწავლას;

გ) აღკვეთონ სალამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში 16 წლის ასაკამდე მოსწავლეთა მიღება. ამ საქმეში ზუსტად დაიცვან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1965 წლის 15 მარტის მითითებანი „სალამოს (ცვლის) მუშა და სოფლის ახალგაზრდობისა და დაუსწრებელ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა მიღების შესახებ“.

2. მარნეულის, კასპისა და წულუკიძის განათლების განყოფილების გამგეებმა (ამხ. ამხ. ვ. გვიდაროვმა, ა. ბეჟანიშვილმა, გ. თედორაძემ):

ა) მტკიცე კონტროლი დააწესონ სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მიერ მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმის შესრულებისა და ამ კონტინგენტის შენარჩუნებაზე;

ბ) ეს ბრძანება განიხილოს სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების პედაგოგიური და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე და ვაატარონ კონკრეტული ღონისძიებანი გამოვლინებული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად.

3. განათლებით სამინისტროს საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლების სამმართველომ (ამხ. რ. კანდელაკმა) თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი **თ. ლაშქარაშვილი**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიისა და საქართველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის ბიუროს ერთობლივი

დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

1965 წლის 15 ოქტომბერი

საქართველოს სსრ რვაწლიან და საშუალო სკოლებსა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებში მე-14 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შედეგებისა და მე-15 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურო აღნიშნავენ, რომ მე-14 რესპუბლიკურმა კონკურსმა „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“, რომელიც გასულ სასწავლო წელს ჩატარდა, დიდად შეუწყო ხელი სკოლებსა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებში ტექნიკური წრეების მუშაობის გაზრდას და მოსწავლეებში სამეცნიერო-ტექნიკური ცოდნისა და შრომითი ჩვევების დაუფლების საქმეს.

კონკურსისათვის მზადების პერიოდში რესპუბლიკის რიგმა სკოლამ და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა ამ დარგში მუშაობა და ახალ ტექნიკურ წრეების ჩამოყალიბებასთან ერთად, გააძლიერა არსებული წრეების საქმიანობაც.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო საქართველოს სსრ რესპუბლიკის 58 რაიონისა და ქალაქის 1.300-ზე მეტმა რვაწლიანი და საშუალო სკოლების 43.000-მდე მოსწავლემ, რომლებმაც საკუთარ სკოლებს დაუმზადეს და ადგილებზე მოწყობილ სარაიონო, საქალაქო და საოლქო გამოფენებზე წარმოადგინეს 25.000-მდე თვით-

ნაკეთი ხელსაწყო, მოქმედი მოდელი და მაკეტი თითქმის
სასწავლო დისციპლინაში.

ეს ციფრი ჩვენი სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულე-
ბების მიერ გაწეული მუშაობის ნათელი დადასტურებაა და მეტყვე-
ლებს იმ დიდ ინტერესსა და მიდრეკილებაზე, რომელსაც ჩვენი მო-
ზარდი თაობა იჩენს თანამედროვე ტექნიკის შესწავლა-დაუფლე-
ბისადმი.

კონკურსის შემაჯამებელ გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო
1500-მდე თვითნაკეთობა ფიზიკაში, ქიმიაში, ავტომატიკა-ტელემექა-
ნიკაში, რადიოტექნიკაში, რკინიგზისა და ქალაქის ტრანსპორტსა
და სხვა დარგებში.

რესპუბლიკურ გამოფენაზე კარგად და ზუსტად შესრულებუ-
ლი ნამუშევრები წარმოადგინეს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, ქ. ქ.
თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, გორისა და თელავის რაიონის
სკოლებმა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებმა.

აღსანიშნავია ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის,
ს/ოსეთის საოლქო და ქ. თბილისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო
სადგურების, ქ. თბილისის მე-15, 63-ე, 76-ე და 86-ე საშუალო
სკოლების რადიოტექნიკური, ქ. თბილისის მე-19, 43-ე, ქ. რუს-
თავის მე-3, ქობულეთის რაიონის ჩაქვის რუსული და გარდაბნის
რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლების ქიმიის, ქ. თბილისის
29-ე, გალის რაიონის ქვემო ბარდების, ქუთაისის 30-ე და ტყვარ-
ჩელის მე-4 საშუალო სკოლების ფიზიკის, ქ. თბილისის 114-ე და
გარდაბნის რაიონის სამგორის საშუალო სკოლების ელექტროტექ-
ნიკოსთა, ქ. თბილისის 104-ე, 106-ე, სამტრედიის მე-2, ხაშურის
რაიონის სურამის 8-წლიანი და გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკო-
ლა-ინტერნატის საშუალო სკოლების ტექნიკური, ქ. თბილისის
მე-2 გახანგრძლივებული და თელავის მე-5 საშუალო სკოლების
სადურგლო და ქ. თბილისის მე-60 და 83-ე საშუალო სკოლების
ავიამოდელისტთა წრეების აქტიური მონაწილეობა ამ გამოფენაში.

მონაწილეებიდან კარგად და ზუსტად შესრულებული ხელსა-
წყოების წარმოდგენით გამოირჩეოდნენ მოსწავლეები: მოდებამდე ვა-
ლერი, ლომიძე ივანე და მუხტაროვი სამედი (ქ. თბილისის 50-ე
საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს საბავირო
გზის მოქმედი მოდელი); თავზარაშვილი ილია და კიკნაძე ნუგზარი
(ქ. გორის მე-3, მე-4 საშუალო სკოლების IX კლასის მოსწავლეები,
დაამზადეს ელექტრონული თერმომეტრი); ნასარაია ჯონი (ქ. ქუ-

თაისის მე-17 საშუალო სკოლის VII კლასის მოსწავლე, დაამზადა მოქმედი მოდელი ასტრონომიაში „საბლანეტათაშორისო სადგური“); შირშოვი ვლადიმერი, კობეშვიძე მიხეილი და გრიშინი ანატოლი (ქ. ბათუმის მე-9 საშუალო სკოლის VII, VI და V კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს თვითმფრინავ „ილ-62“-ის მაკეტი); ტიბილოვი ნოდარი (ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლის VIII კლასის მოსწავლე, დაამზადა ელექტროვიბროდამტკეპნი); ჭუბინი ვლადიმერი (გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატის XI კლასის მოსწავლე, ინკრუსტაციის წესით დაამზადა პეტრე I-ლის პორტრეტი); კოლცა ალექსანდრე (ქ. ფოთის მე-4 საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე, დაამზადა ისტორიული გემის მოქმედი მოდელი); ხაჯალია ზურაბი (სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე, დაამზადა ციური თანავარსკვლავედის ელექტრიფიცირებული რუკა); ბარამიძე ნ. და სერგაჩევი ო. (ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლის VIII კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს ჯიბის რადიომიმღები „მოსკვიჩი“); ოგანესიანი ლეონი (ახალციხის მე-3 საშუალო სკოლის VI კლასის მოსწავლე, დაამზადა ავტომანქანა „გაზ-69“-ის მოქმედი მოდელი); გოგიტიძე თემური და კულჩუკი ნიკოლოზი (ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლის VIII კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს მექანიკური ხერხი); თვაური თემური (ქ. თბილისის მე-18 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე, საკუთარი კონსტრუქციით ააწყო პორტატული მაგნიტოფონი); ხარაბაძე თამაზი და ჟანიო პეტრე (ქ. ქუთაისის მე-2 და მე-17 საშუალო სკოლების VIII და VII კლასების მოსწავლეები, დაამზადეს გემის მოქმედი მოდელი საპაერო ბალიშზე); ლაგურაშვილი ოლეგი და მერკიტანოვი ვიქტორი (ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლის VIII, XI კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს სტრობოსკოპიული ტახომეტრი); კონდახიანი სარქისი (ქ. სოხუმის მე-19 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე, დაამზადა ჰიდრაულიკური წნეხი); ქუჩულორია ვლადიმერი (ქ. თბილისის 63-ე საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლე, დაამზადა ელექტრიფიცირებული ტაბულა გაზისებურ ნივთიერების აღდგენაზე); წულაია მერაბი და ძნელაძე ნოდარი (სამტრედიის რაიონის კულაშის საშუალო სკოლის X და VIII კლასების მოსწავლეები, დაამზადეს ძალთა წყვილის სადემონსტრაციო ხელსაწყო); ჩომახაშვილი თამაზი (გურჯაანის რაიონის არაშენდის საშუალო სკოლის X კლასის მოსწავლე, დაამზადა ავტომანქანის მოქმედი მოდელი); ხარებოვი ბაგრატი (ცხინვალის მე-3 საშუალო

სკოლის VIII კლასის მოსწავლე, დაამზადა ელექტროდიანოსტეკი) კონქაძე ზინაიდა და ბადაგაძე მერაბი (დუშეთის რაიონის ყვავილის მ-წლიანი სკოლის VI კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს პირომეტრი); კირვალიძე ამირანი, ხომასურიძე პაატა და ბიბილაშვილი თენგიზი (ქ. გორის მე-2 საშუალო სკოლის VIII კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს ელექტრონული მეტრონომი); შონია რამაზი (ცხაკაიას მე-2 საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე, დაამზადა გემის მოქმედი მოდელი); ქოიავა შოთა (გუდაუთის 1-ლი საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე, დაამზადა დაბალი სიხშირის გამაძლიერებელი); კობახიძე ბადრი, მამისთვალოვი როლანდი და კვინიხიძე ბესიკი (ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლის IX კლასის მოსწავლეები, დაამზადეს მენდელეევის ელემენტთა პერიოდული სისტემის ელექტრიფიცირებული რუკა) და სხვ.

გამოფენა 4 თვის განმავლობაში დიდი ინტერესით დაათვალიერა 30.000-ზე მეტმა კაცმა.

ყოველივე ამას ხელი შეუწყო იმ გარემოებამ, რომ მოსწავლეთა ნამუშევრების შემაჯამებელი გამოფენა მუდმივ-მოქმედი გახდა. ამით შესაძლებლობა მიეცათ კოლექტივებს, ისევე როგორც ცალკეულ პირებს, ნებისმიერ დროს ენახათ მოსწავლეთა მიერ დამზადებული ექსპონატები.

გამოფენის შთაბეჭდილებათა წიგნში პარტიულმა, კომკავშირულმა, სამეურნეო ორგანიზაციების პასუხისმგებელმა მუშაკებმა და სტუმრებმა სოციალისტური ქვეყნიებიდან მაღალი შეფასება მისცეს მოსწავლეთა ნამუშევრებს.

რესპუბლიკური გამოფენიდან ბავშვთა შემოქმედების საერთაშორისო გამოფენისათვის შეირჩა და გადაიგზავნა დანიშნულებისამებრ მოსწავლეთა მიერ შესრულებული 33 ექსპონატი და 100-ზე მეტი ნამუშევარი სუვენირების სახით.

მიუხედავად აღნიშნული წარმატებისა მე-14 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ ჩატარებაში აღგილი ჰქონდა სერიოზულ ნაკლოვანებებს. კონკურსში სრულებით არ მიუღიათ მონაწილეობა ამბროლაურის, ახალქალაქის, ბოლნისის, გორის, ზუგდიდის, ყაზბეგის, ლენტეხის, მარნეულის, მახარაძის, მესტიის, საგარეჯოს, თეთრიწყაროს, თიანეთისა და ცაგერის რაიონების სკოლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს.

კონკურსში და მის შემაჯამებელ გამოფენაში ნაკლებად იყვნენ

ჩაბმულნი რაიონისა და ქალაქის პიონერთა სახლები და სხვა სკოლები დაწესებულებები.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის ბიურო ადგენენ:

I. კონკურსში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ პირველი ხარისხის დიპლომით:

1. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური
2. ქ. თბილისის 29-ე საშუალო სკოლის ფიზიკის წრე
3. გაღის რაიონის ქვემოხარლების საშუალო სკოლის ფიზიკის წრე
4. ქ. თბილისის 86-ე საშ. სკოლის რადიომოყვარულთა წრე
5. ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლის სადურგლო წრე
6. ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
7. ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
8. ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის გემთმოდელისტ-თა № 2 წრე.

მე-2 ხარისხის დიპლომით:

1. ქ. თბილისის მე-19 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
2. ქობულეთის 1-ლი საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
3. ქ. თბილისის მე-60 საშ. სკოლის ავიამოდელისტთა წრე
4. ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის გემთმოდელისტ-თა № 3 წრე
5. ქ. თბილისის 114-ე საშუალო სკოლის ელექტროტექნიკური წრე
6. სამტრედიის მე-2 საშ. სკოლის ფიზიკა-ტექნიკური წრე
7. ქ. ქუთაისის 30-ე საშუალო სკოლის ფიზიკის წრე
8. გარდაბნის რაიონის სამგორის საშუალო სკოლის ელექტროტექნიკოსთა წრე
9. ხაშურის რაიონის სურამის 8-წლიანი სკოლის ტექნიკოსთა წრე
10. ქ. თბილისის 106-ე საშ. სკოლის ნორჩ ტექნიკოსთა წრე

11. ქ. თბილისის მე-2 გახანგრძლივებული სკოლის სადღურელო წრე
12. თელავის მე-5 საშუალო სკოლის სადღურელო წრე
13. გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატის მექანიკური წრე
14. გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატის ტექნიკური წრე
15. ს/ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
16. ქ. თბილისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური
17. ქ. გორის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური
18. ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური
19. ქ. ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ტექნიკის განყოფილება
20. აფხაზეთის ასსრ ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
21. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ქიმიის ლაბორატორია
22. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ტრანსპორტის ლაბორატორია
23. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ავტომატიკა-ტელემექანიკის ლაბორატორია
24. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის რადიოტექნიკური ლაბორატორია.

მე-2 ხარისხის დ ი პ ლ ო მ ი თ :

1. ქ. თბილისის 104-ე საშ. სკოლის ნორჩ ტექნიკოსთა წრე
2. ქ. თბილისის 76-ე საშ. სკოლის რადიოტექნიკური წრე
3. ქ. გორის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის ელექტროტექნიკოსთა წრე
4. ქ. ფოთის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური
5. ქ. რუსთავის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგური
6. ს/ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის ელექტროტექნიკოსთა წრე
7. ქ. თბილისის მე-15 საშ. სკოლი რადიოტექნიკური წრე
8. აჭარის ასსრ ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგური
9. გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშ. სკოლის ქიმიის წრე

10. ქ. ფოთის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის დიოტექნიკური წრე
11. ქ. თბილისის 63-ე საშ. სკოლის რადიოტექნიკური წრე
12. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ფიზიკა-ტექნიკური ლაბორატორია
13. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ავიასამოდელო ლაბორატორია
14. ქ. ტყვარჩელის მე-4 საშ. სკოლის ფიზიკა-ტექნიკური წრე.

1-ლი ხარისხის ა ტ ე ს ტ ა ტ ი თ :

1. გარდაბნის რაიონის დაბა სამგორის საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე
2. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის სატრანსპორტო წრე
3. თელავის მე-4 საშუალო სკოლის სადურგლო წრე
4. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ავიამოდელისტთა წრე
5. ღუშეთის რაიონის არანისის საშ. სკოლის ტექნიკური წრე
6. გუდაუთის მე-2 საშ. სკოლის ელექტროტექნიკოსთა წრე
7. ტყვარჩელის მე-2 საშუალო სკოლის ფიზიკის წრე
8. ღუშეთის პიონერთა სახლის ხელგარჯილობის წრე
9. ქ. ბათუმის 21-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე
10. ქობულეთის რაიონის ჩაქვის რუსული საშუალო სკოლის გეოგრაფიის წრე
11. თელავის პიონერთა სახლის ტექნიკური წრე
12. 'გარდაბნის' რაიონის ლილოს საშუალო სკოლის მეჩუქურთმეთა წრე.

მე-2 ხარისხის ა ტ ე ს ტ ა ტ ი თ :

1. გაგრის 1-ლი საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
2. ღუშეთის 1-ლი საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
3. ქ. თბილისის 116-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
4. ქ. ქუთაისის მე-13 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
5. ქ. თბილისის 93-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
6. ქ. თბილისის მე-2 საშუალო სკოლის ქიმიის წრე
7. ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრე

8. სიღნაღის რაიონის დაბა წნორის ქართული საშუალო სკოლის ნორჩ ქიმიკოსთა წრე.

2. შემაჯამებელ გამოფენაზე წარმატების მოპოვებისათვის პირველი პრემიით (20 მანეთის ფასიანი საჩუქრითა და 1-ლი ხარისხის დიპლომით)

დაჯილდოვდნენ მოსწავლეები:

- 1. ა) მოდებაძე ვალერი—ქ. თბილისის 50-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- ბ) ლომიძე ივანე—ქ. თბილისის 50-ე საშ. სკოლა, X კლასი
- გ) მუხტაროვი სამედ—ქ. თბილისის 50-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 2. მაისურაძე არჩილ—ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- 3. თვაური თენჯერ—ქ. თბილისის მე-18 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 4. ა) ჩაჩანიძე ნუგზარ—ქ. თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) რთველაძე ნოდარ—ქ. თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- 5. ა) თავზარაშვილი ილია—ქ. გორის მე-3 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- ბ) კიკნაძე ნუგზარ—ქ. გორის მე-4 საშ. სკოლა, IX კლასი.

მე-2 პრემიით

(12 მანეთის ფასიანი საჩუქრითა და მე-2 ხარისხის დიპლომით)

დაჯილდოვდნენ მოსწავლეები:

- 1. ა) ბაგდოევა მარინა—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- ბ) ჩადაევი ბორის—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- გ) მთაწმინდელი ოლეგ—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- 2. ნასარაია ჯონი—ქ. ქუთაისის 23-ე საშ. სკოლა, IX კლასი
- 3. ა) შირშოვი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის 24-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი.

- ბ) კობეშავიძე მიხეილ—ქ. ბათუმის 24-ე საშ. სკოლა, VI კლასი
- გ) გრიშინი ანატოლი—ქ. ბათუმის 24-ე საშ. სკოლა, V კლასი
- 4. მოსესოვი სერგო—ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლა,

XI კლასი

- 5. ა) კერვალიშვილი ბეჟან —ქ. თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) მირზოიანი რამზიკა—ქ. თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა, VIII კლასი.

VII კლასი

- 6. ა) ჟანო პეტრე—ქ. ქუთაისის მე-17 საშუალო სკოლა, VII კლასი
- ბ) ხარაბაძე თამაზ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VI კლასი

- 7. ლუტიძე რევაზ—ქ. ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლა, VI კლასი
- 8. ა) მაგდალიანოვი დემიან—ზაპკესის 120-ე 8-წლიანი სკოლა, VI კლასი

VII კლასი

- ბ) მაგდალიანოვი კუზმა—ზაპკესის 120-ე 8-წლიანი სკოლა, VII კლასი
- 9. ა) ლაგურაშვილი ოლეგ —ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

- ბ) მერკიტანოვი ვიქტორ—ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- 10. თავიდიშვილი გურამ—ქ. თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა, X კლასი

IX კლასი

- 11. კონდახჩიანი სარქის—ქ. სოხუმის მე-19 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 12. ტიბილოვი ნოდარ—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- 13. პუპინინი ვლადიმერ—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი.

მე-3 პრემიით

**(10 მანეთის ფასიანი საჩუქრითა და მე-3 ხარისხის დიპლომით)
დაჯილდოვდნენ მოსწავლეები:**

- 1. ქუჩულორია ვლადიმერ—ქ. თბილისის 63-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი

2. ბაღდოვეა მარინე—ქ.თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
3. ფხაჭიაშვილი სანათა—ქ. თბილისის 85-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
4. ა) მგელაძე ირინე—ქ. თბილისის 23-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
ბ) ძიძიგური ნანა—ქ. თბილისის 23-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
5. კოლცა ალექსანდრე—ქ. ფოთის მე-4 საშუალო სკოლა, X კლასი
6. გედევანიშვილი ვალერი—ქ. თბილისის 1-ლი გახანგრძლივებული სკოლა, VII კლასი
7. ხაჯალია ზურაბ—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, XI კლასი
8. ა) წულაია მერაბ—სამტრედიის რაიონის კულაშის საშუალო სკოლა, X კლასი
ბ) ძნელაძე ნოდარ—სამტრედიის რაიონის კულაშის საშუალო სკოლა, VIII კლასი
9. ოვანესიანი ლევონ—ახალციხის მე-3 საშუალო სკოლა, VI კლასი
10. ა) დეუბეილი ნიკოლოზ—ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლა, VI კლასი
ბ) პიხოტინი სერგო—ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლა, VI კლასი
11. კაზიევი მიხეილ—ქ. ცხინვალის მე-3 საშუალო სკოლა, IX კლასი
12. დეგტიაროვი ანატოლ—ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა, XI კლასი
13. ა) არველაძე ირაკლი—ქ. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლა, IX კლასი
ბ) გოდერძიშვილი გელა—ქ. თბილისის მე-7 საშუალო სკოლა, IX კლასი
14. ა) ბარამიძე ნ.—ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) სერგაჩოვი ო.—ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
15. ა) კონსტანტინოვი ვ. ი.—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, X კლასი

ბ) პისან-ოღლი გურამ—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

გ) ტროციკი ივანე—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, X კლასი

16. ა) ბერიშვილი ნუგზარ — გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, X კლასი

ბ) არუთინოვი გიორგი—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

გ) ზოტოვი სლავა—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, IX კლასი

17. ა) კულჩუკი ნიკოლოზ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) გოგიტიძე თემურ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

18. ა) ველიჩკო ვლადიმერ—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) ლედიაევი ვიაჩესლავ —სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი

19. შაპირო იაკობ—ქ. თბილისის 63-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი

20. ა) ლამბაშიძე ირაკლი—ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) ქუძეშვილი ივანე—ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკოლა, X კლასი

21. ფედოტოვი ვლადიმერ—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

22. მიქაბერიძე ბადრი—ქ. თბილისის 51-ე საშუალო სკოლა XI კლასი

1-ლი ხარისხის ატესტატით დაჯილდოვდნენ:

1. შონია რამაზ—ცხაკაიას მე-2 საშუალო სკოლა, XI კლასი

2. მიმინოშვილი ლალი—ცხაკაიას რაიონის სოფელ ნოსირის საშუალო სკოლა, X კლასი

3. კულავა ვლადიმერ—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

4. კაკაბაძე არსენ—გუდაუთის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI კლასი

6. კრებული

5. მარგუნოვი ვალერი—ქ. სოხუმის მე-4 საშუალო სკოლა

VII კლასი

6. ჭოიავა შოთა—გუდაუთის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI

კლასი

7. ლობუზენკო ბორის—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

8. იაცუკი ანატოლ—გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატი, IX კლასი

9. წუკიძე თ.—ქ. ბათუმის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI კლასი

10. ა) რომანაძე რეზო—ქ. ბათუმის მე-11 საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

ბ) კოსტენკო ანატოლ—ქ. ბათუმის მე-11 საშუალო სკოლა,

X კლასი

გ) ნიკიტინი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის მე-11 საშუალო სკოლა,

VIII კლასი

11. გლაზკოვი იაგორ—ქ. ბათუმის მე-8 საშუალო სკოლა,

IX კლასი

12. ასაკაშვილი ნოდარ—გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი

13. ხაყალია ზურაბ—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, XI კლასი

14. ა) აბესაძე მოგელი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, XI კლასი

ბ) ნათენაძე ეუჟენა—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, X კლასი

15. ა) გრებნევი—ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი

ბ) გრაჩევი—ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი

IX კლასი

17. ა) მჭედლიშვილი გურამ—ქ. თბილისის 53-ე საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) დანელია ნოდარ—ქ. თბილისის 53-ე საშუალო სკოლა, X კლასი

18. გაფრინდაშვილი ლევან—ქ. ჭიათურის 1-ლი საშუალო სკოლა, X კლასი

19. ქურციკიძე მერაბ—ღუმეთის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI კლასი

20. კოჩიევი გივი—ქ. ცხინვალის მე-3 საშუალო სკოლა, IX კლასი
21. კარაკულოვი მიხეილ—ქ. ცხინვალის მე-6 საშუალო სკოლა, IX კლასი
22. გიორგაძე ვ.—ქ. ქუთაისის 1-ლი საშუალო სკოლა, X კლასი
23. ურაკაძე ნუგზარ—ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა, X კლასი
24. ბუცბრიკიძე მანანა—ქ. ქუთაისის მე-19 საშუალო სკოლა, X კლასი
25. ა) ბითუმია არინა—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) ბურნუჩიანი გაიანე—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
გ) ლიანოზოვი ალექსანდრე—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
26. ა) მათითაიშვილი არჩილ—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) მამალაძე თეიმურაზ—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
27. ა) კირვალიძე ამირან—ქ. გორის მე-11 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) ზომასურიძე პაატა—ქ. გორის მე-11 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
გ) ბიბილაშვილი თენგიზ—ქ. გორის მე-11 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
28. ა) დათებოვი მიხეილ—ქ. გორის მე-6 საშუალო სკოლა, X კლასი
ბ) ვორონინი ალექსანდრე—ქ. გორის მე-6 საშუალო სკოლა, IX კლასი
29. ა) ბავდასაროვი ი.—ქ. თბილისის 91-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
ბ) ნავასარდიანი ა.—ქ. თბილისის 91-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
30. ა) კოტარია თემურ—ქ. თბილისის 23-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
ბ) ხუროშვილი ანა—ქ. თბილისის 23-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი

- 31. გოდერძიშვილი გელა—ქ. თბილისის მე-7 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 32. სადალაშვილი ჯემალ—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა, X კლასი
- 33. ბიჩინაშვილი დავით—ქ. თბილისის მე-14 საშუალო სკოლა, X კლასი
- 34. ბოროდცინი ალექსანდრე—ქ. თბილისის 27-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
- 35. ლომაძე თამაზ—ქ. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- 36. ბერუაშვილი ალბერტ—ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 37. აკოფოვი კოტე—ქ. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 38. ა) გოგიშვილი გაიოზ —ქ. თბილისის მე-16 საშუალო სკოლა, VII კლასი
 ბ) გოგაევა გიორგი—ქ. თბილისის მე-4 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- 39. მარშანია ფრიდონ—ქ. თბილისის 42-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
- 40. ა) გოგისვანიძე მარგარიტა—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, X კლასი
 ბ) გოგისვანიძე რუსუდან—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, X კლასი
 გ) უთაროვი დალი—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, X კლასი
- 41. ა) გელოვანი დავით—ქ. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლა, VII კლასი
 ბ) უსანეთაშვილი გივი—ქ. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლა, VII კლასი
- 42. ა) გოლოვანოვი ვიქტორ—ქ. ცხინვალის მე-6 საშუალო სკოლა, X კლასი
 ბ) ცხოვრებოვი რუსლან—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, X კლასი

მე-2 ხარისხის ატესტატით დაჯილდოვდნენ:

- 1. ა) ჭონქაძე ზინაიდა—დუშეთის რაიონის ყვავილის 8-წლიანი სკოლა, VI კლასი

- ბ) ბადაგაძე მერაბ—ღუშეთის რაიონის ყვავილის 8-წლიანი სკოლა, VI კლასი
2. ა) ხოდუნი ა.—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი
- ბ) ივანოვი ვ.—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, XI კლასი
3. ა) ვიტკოვსკი გენადი—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) შაპოვალოვი ვიქტორ—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი
4. დერიუჟენკო ვ.—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, X კლასი
5. ა) ბიძიშვილი თამაზ—სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) კვიციანი დავით—სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
6. ა) ბოხუა მიხეილ—სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) ბერეკაშვილი ნოდარ—სამტრედიის 1-ლი საშუალო სკოლა, VIII კლასი
7. კაშმაძე რობინზონ—სამტრედიის რაიონის ბაშის საშუალო სკოლა, XI კლასი
8. გალიჩიანი ვასკან—გარდაბნის 1-ლი რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი
9. გორიაჩკო სერგო—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, IX კლასი
10. ა) ნიკიტინი ალექსანდრე—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- ბ) ნიკიტინი ვეგენი—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
- გ) ბოდროვი ვიქტორ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
11. ჩომბიშვილი თამაზ—გურჯაანის რაიონის არაშენდის საშუალო სკოლა, X კლასი
12. ა) პობოვი ალექსანდრე—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, IX კლასი
- ბ) დავითიანი ეუდექს—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, IX კლასი

13. ა) მურმანიშვილი გიორგი—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) ნადირაძე სერგო—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, VIII კლასი
14. წერეთელი ტარიელი—ქ. თბილისის 30-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
15. ა) მესოვეი —ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
 ბ) პარასკევივა—ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
16. ზაბოლოცკი პავლე—ქ. ფოთის მე-4 საშუალო სკოლა, XI კლასი
17. ცუცქირიძე ვლადიმერ—ქ. ჭიათურის მე-2 საშუალო სკოლა, VII კლასი
18. ხარებოვი ბაგრატ—ქ. ცხინვალის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
19. ტადტაევი ფელიქს—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
20. პოსტელგა ნიკოლოზ—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
21. ა) ვერულაშვილი გია—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) პანცერნი ვიქტორ—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 გ) პოდოსოვი იავორ—ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
22. ა) შალამბერიძე თემურ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) გიორგაძე თამაზ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
23. ბუსლოვა ირინა—ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლა, XI კლასი
24. დექტიაროვი ანატოლ—ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა, XI კლასი
25. ა) ნიკოლაძე ვ.—ქ. ქუთაისის მე-11 საშუალო სკოლა, XI კლასი
 ბ) ქარჩხაძე თ.—ქ. ქუთაისის მე-11 საშუალო სკოლა, XI კლასი

26. ა) ნავროზაშვილი ზეინაბ—ქ. ქუთაისის 1-ლი სკოლა-ინტერნატი, XI კლასი
 ბ) ჯანჭღავა დალი—ქ. ქუთაისის 1-ლი სკოლა-ინტერნატი, XI კლასი
27. ლიანოზოვი ალექსანდრე—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
28. ოვაკიმიანი სარქის—ქ. თბილისის 82-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
29. საზმანდიანი სამველ—ქ. თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
30. ქარსაულიძე თენგიზ—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, XI კლასი
31. ა) ბოგდანოვი ვ.—ქ. თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
 ბ) პარუბეცი ვ.—ქ. თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი.
 გ) სოლოვიოვი ა.—ქ. თბილისის 96-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
32. ტატიშვილი ოთარ—ქ. თბილისის 113-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
33. პოპენგო ალბერტ—ქ. თბილისის 116-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
34. არველაძე ირაკლი—ქ. თბილისის მე-100 საშუალო სკოლა, IX კლასი
35. ქებურია გენადი—ქ. თბილისის 116-ე საშუალო სკოლა, VII კლასი
36. ა) გარაყანიძე ზაალ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) გოროშიძე გიორგი—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი
37. ქუჩულორია ვლადიმერ—ქ. თბილისის 63-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
38. ა) ილინოვი ლ.—ქ. თბილისის 103-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
 ბ) არიშინი ა.—ქ. თბილისის 103-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
 გ) კირეევი ნიკოლოზ—ქ. თბილისის 103-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი

39. ბელიავსკი ვლადიმერ—ქ. თბილისის 64-ე საშუალო სკოლა, VI კლასი
40. ა) გოცაძე თემურ—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა, X კლასი
 ბ) ომიადე ჯონდო—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა, X კლასი
41. ა) ჯანელიძე ჯანო—ქ. თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) კოსტავა რობერტ—ქ. თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
42. რუმინაძევა სოფიო—ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
43. კალანდაძე ა.—ქ. თბილისის მე-4 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
44. ა) თანდილაშვილი ვაჟა—ქ. რუსთავის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი
 ბ) კიკნაძე გრიგოლ—ქ. რუსთავის მე-3 საშუალო სკოლა, X კლასი
 გ) ნოზაძე თამაზ—ქ. რუსთავის მე-16 საშუალო სკოლა, XI კლასი
45. ა) ნარსია ემზარ—ქ. რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლა, VIII კლასი
 ბ) შავშიაშვილი თემურ—ქ. რუსთავის მე-10 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

სიგელებით დაჯილდოვდნენ:

1. ა) ბალახაშვილი ივანე—ახალციხის რაიონის უღის საშუალო სკოლა, VI კლასი
 ბ) მღებრიშვილი გურამ—ახალციხის რაიონის უღის საშუალო სკოლა, VI კლასი
2. ა) კობახიძე ბადრი—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი
 ბ) მამისთვალავი როლანდ—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი
 გ) კვინიხიძე ბესიკ—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი

3. ა) ვლასოვი იური—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

ბ) ხიქნიაკი ვლადიმერ—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

4. გერცმანი ალექსანდრე—ქ. სოხუმის მე-4 საშუალო სკოლა, XI კლასი

XI კლასი

5. ა) კვარაცხელია რომიკო—ოჩამჩირის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

ბ) გუსევი ტატიანა—ოჩამჩირის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

6. ა) ტილკიჯიანი ვ. გ.—გაგრის რაიონის არაკიჩის საშუალო სკოლა, X კლასი

X კლასი

ბ) ზენტუნიაი ე. ზ.—გაგრის რაიონის არაკიჩის საშუალო სკოლა, X კლასი

X კლასი

7. ა) ხვატკოვა ტატიანა—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

ბ) სოკოლოვსკაია ვალენტინა—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლა, IX კლასი

IX კლასი

8. სანოძე ზურაბ—წულუკიძის რაიონის ივანდიდის საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

9. ა) ლეჟავა ზურაბ—სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

ბ) მანჯგალაძე ტარიელ—სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

10. ა) როძოდუბკო ვალერი—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, VII კლასი

VII კლასი

ბ) შმალოვსკი მიხეილ—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, VII კლასი

VII კლასი

11. ა) კოვალჩუკი იური—გარდაბნის 1-ლი რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

ბ) მოხოვი ალექსანდრე—გარდაბნის 1-ლი რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

გ) კუზნეცოვი ანატოლ—გარდაბნის 1-ლი რუსული საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

12. ა) ქობილაშვილი ანტონ—გარდაბნის რაიონის ნორიოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

ბ) ნიკოლიშვილი ზორბეგ—გარდაბნის რაიონის ნორიოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი

VIII კლასი

13. ა) ფედოსიონოკი ვალერი—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) მასლოვი ვლადიმერ—ქ. ბათუმის მე-3 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

14. ა) რანკოვსკი ვალერი—ქ. ბათუმის მე-7 საშუალო სკოლა, VI კლასი

ბ) ტიტოიანი ა.—ქ. ბათუმის მე-7 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

15. გიმიჯიანი ვაზგენ—ქ. ბათუმის მე-11 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

16. ა) კვაჭაძე ბადრი—ქობულეთის 1-ლი საშუალო სკოლა, IX კლასი

ბ) ხარაბაძე ვახტანგ—ქობულეთის 1-ლი საშუალო სკოლა, IX კლასი

17. ქაჯაია გიორგი—ქობულეთის რაიონის ჩაისუბნის სკოლა-ინტერნატი, VIII კლასი

18. ხატანესიანი ამბარცუმ—ქ. ბათუმის მე-8 საშუალო სკოლა, IX კლასი

19. ტროფიმოვი ანატოლი—ქ. ბათუმის მე-11 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

20. ა) დარჩიაშვილი მალხაზ—ქ. თელავის მე-3 საშუალო სკოლა, XI კლასი

ბ) მესტვირიშვილი თენგიზ—ქ. თელავის მე-3 საშუალო სკოლა, XI კლასი

21. მამიაშვილი გიული—გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლა, VI კლასი

22. ტიგიშვილი ვენგული—გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლა, VII კლასი

23. თინაშვილი მიხეილ—გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი

24. ტიგიშვილი დავით—გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლა, VI კლასი

25. ნადირაშვილი ირინა—სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლა, VII კლასი

26. ა) პოდპორინი ვლადიმერ—ქ. თბილისის 35-ე საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) ჩუთლაშვილი გივი—ქ. თბილისის 35-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი

27. ა) გოგოჭური ნათელა—გარდაბნის რაიონის გამარჯვებულ საშუალო სკოლა, VII კლასი
ბ) მელაშვილი ჯენაზ—გარდაბნის რაიონის გამარჯვების საშუალო სკოლა, X კლასი
28. კოკაია თეიმურაზ—ქ. თბილისის 30-ე საშუალო სკოლა, X კლასი
29. ოგანეზაშვილი ალექსი—ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
30. ა) ბასილაია დემურ—გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) კეკუტია გიორგი—გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს საშუალო სკოლა, VII კლასი
გ) ჭაჭუა ავთანდილ—გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს საშუალო სკოლა, VIII კლასი
31. შახნაზაროვი ალექსი—ქ. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა, VI კლასი
32. ტადტაევი იური—ქ. თბილისის 49-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
33. ა) ნონიაშვილი კახი—კასპის 1-ლი საშუალო სკოლა, VIII კლასი
ბ) კობაური გივი—კასპის 1-ლი საშუალო სკოლა, VIII კლასი
გ) გზირიშვილი ილია—კასპის 1-ლი საშუალო სკოლა, VIII კლასი
34. ახვლედიანი გივი—ქ. თბილისის მე-12 საშუალო სკოლა, VII კლასი
35. ა) ჯანიაშვილი ვალერი—სიღნაღის რაიონის ბოდბის საშუალო სკოლა, IX კლასი
ბ) ქოქიაშვილი ელიზბარ—სიღნაღის რაიონის ბოდბის საშუალო სკოლა, IX კლასი
36. პლიევი სალიმად—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი
37. კულუმბეგოვა ცირა—ქ. ცხინვალის მე-3 საშუალო სკოლა, IX კლასი
38. ბაბუციძე ვაჟა—ქ. ცხინვალის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI კლასი
39. კოტაევი ფელიქს—ქ. ცხინვალის მე-2 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

40. ცხოვრებოვი რუსლან—ქ. ცხინვალის მე-6 საშუალო სკოლა, XI კლასი
41. შნიცერი მიხეილ—ქ. თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა, IX კლასი
42. ა) ლაბაძე ივანე—ხაშურის რაიონის სურამის 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი
ბ) ხაჩიძე ელგუჯა— ხაშურის რაიონის სურამის 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი
გ) კუბლაშვილი იაგო—ხაშურის რაიონის სურამის 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი
43. ნოზაძე ნიკოლოზ—ხაშურის რაიონის სურამის 1-ლი საშუალო სკოლა, XI კლასი
44. ა) სალარიძე რომან—ხაშურის რაიონის წრომის 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი
ბ) ჭოქოშვილი ზაურ—ხაშურის რაიონის წრომის 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი
45. ა) აზალაძე თამაზ—ქ. თბილისის მე-5 საშუალო სკოლა, XI კლასი
ბ) თადიაშვილი ანა—ქ. თბილისის მე-5 საშუალო სკოლა, XI კლასი
გ) მელქაძე ლუიზა—ქ. თბილისის მე-5 საშუალო სკოლა, XI კლასი
46. ა) გელაშვილი აკაკი—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
ბ) სალვინცი გიორგი—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა XI კლასი
47. ა) ადამაშვილი მიხეილ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი
ბ) ბოზოჩაძე ავთანდილ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა XI კლასი
48. ა) სოფრომაძე ავთანდილ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, VI კლასი
ბ) ძაგნიძე თემურ—ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლა, VI კლასი
გ) სულაძე ჯემსვარდი—ქ. ქუთაისის მე-20 საშუალო სკოლა, VI კლასი
49. ჭეიშვილი გენადი—ქ. ქუთაისის 22-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი

50. ბარაბაძე გ.—ქ. ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლა, **XI** კლასი
51. კაპანაძე მერაბ—ქ. ქუთაისის რკ/გზის მე-12 საშუალო სკოლა, **X** კლასი.
52. ჯიქია გულნაზი—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა, **XI** კლასი
53. ა) ხუნდაძე გოჩა—ქ. ქუთაისის მე-4 საშუალო სკოლა, **XI** კლასი
ბ) დოლიძე თემურ—ქ. ქუთაისის მე-4 საშუალო სკოლა, **XI** კლასი
54. ა) ბალუაშვილი დავით—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა, **IX** კლასი
ბ) შიმშილაშვილი იაკობ—ქ. ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლა, **IX** კლასი
55. ა) პაიკიძე მერაბ—ქ. ქუთაისის 25-ე საშუალო სკოლა, **IX** კლასი
ბ) დავითაშვილი აბრამ—ქ. ქუთაისის 24-ე საშუალო სკოლა, **IX** კლასი
გ) ჩანკვეტაძე აბესალომ—ქ. ქუთაისის 1-ლი საშუალო სკოლა, **IX** კლასი
56. ლალიძე რამაზ—ქ. ქუთაისის მე-8 საშუალო სკოლა, **X** კლასი
57. ა) პისკუნოვი პეტრე—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, **X** კლასი
ბ) ანგელოვი ვლადიმერ—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, **X** კლასი
58. ოგანეზოვი სერგო—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, **X** კლასი
59. გუსიანი სამველ—ქ. თბილისის 33-ე საშუალო სკოლა, **X** კლასი
60. კულიჩიშვილი ნიკოლოზ—ქ. გორის მე-5 საშუალო სკოლა, **XI** კლასი
61. გოხაძე გაიოზ—ქ. თბილისის 111-ე საშუალო სკოლა, **VIII** კლასი
62. ზალიოტოვი ვიქტორ—ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლა, **VII** კლასი
63. ჩიქოვანი მანანა—ქ. თბილისის 85-ე საშუალო სკოლა, **XI** კლასი

64. ბაბუნიძე ნოდარ—ქ. თბილისის 111-ე საშუალო სკოლა,

IX კლასი

65. ა) ვასპარიანი ვაზგენ—ქ. თბილისის მე-40 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) ვარიბიანი ედუარდ—ქ. თბილისის მე-40 საშუალო სკოლა, VII კლასი

66. აკოფიანი იშხან—ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკოლა, VII კლასი

67. თვარაძე ლევრი—ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლა, IX კლასი

68. ბიჩინაშვილი დავით—ქ. თბილისის მე-14 საშუალო სკოლა, X კლასი

69. ივანოვი ბორის—ქ. თბილისის მე-11 საშუალო სკოლა, VII კლასი

70. ცომაია ვახტანგ—ქ. თბილისის 24-ე საშუალო სკოლა, VI კლასი

71. დიდებუიძე ირაკლი—ქ. თბილისის 27-ე საშუალო სკოლა, VII კლასი

72. ა) ვილდანოვი ალექსანდრე—ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლა, VIII კლასი

ბ) მურადიანი სერგო—ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლა, XI კლასი

73. ა) ზუკაკიშვილი ა.—ქ. თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) კუზანოვი ნ.—ქ. თბილისის მე-20 საშუალო სკოლა, IX კლასი

74. მეცხვარიშვილი თემურ—ქ. თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა, VIII კლასი

75. ა) შარაშიძე ციური—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) ჟვანია ლორინა—ქ. თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა, X კლასი

გ) ცხოვრებაშვილი ვაჟა—ქ. თბილისის მე-12 საშუალო სკოლა, IX კლასი

76. თხინვალებელი ნუნუ—ქ. თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა, X კლასი

77. ა) ზაქარიძე თამარ—ქ. თბილისის მე-ნ საშუალო სკოლა, X კლასი

ბ) მაზმიშვილი ლალი—ქ. თბილისის მე-ნ საშუალო სკოლა, X კლასი

78. ა) ოვაციანი როზა—ქ. თბილისის 102-ე 8-წლიანი სკოლა, VIII კლასი

ბ) იუხანოვა ელიზავეტა—ქ. თბილისის 102-ე რვაწლიანი სკოლა, VIII კლასი

გ) როდიონოვა —ქ. თბილისის 102-ე რვაწლიანი სკოლა, VIII კლასი

79. თანდილაშვილი ვაჟა—ქ. რუსთავის მე-2 საშუალო სკოლა, IX კლასი

ბ) ნოზაძე თამაზ—ქ. რუსთავის მე-16 საშუალო სკოლა, XI კლასი

80. მურადიანი ბესარიონ—ქ. თბილისის 25-ე საშუალო სკოლა, X კლასი

81. კუბრეიშვილი თეიმურაზ—ქ. გორის მე-ნ საშ. სკოლა, X კლ.

ჰ. რესპუბლიკურ კონკურსში მოსწავლეთა მასობრივად ჩაბმისა და კონკურსის ორგანიზებულად ჩატარებისათვის. დაჯილდოვდნენ სიგელებით სკოლისა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებათა მუშაკები:

1. ქვათაძე ნოდარ —ქ. თბილისის 29-ე საშუალო სკოლის ფიზიკის წრის ხელმძღვანელი;
2. ცობენია ტერენტი —გალის რაიონის ქვემოთბარღების საშუალო სკოლის ნორჩ მექანიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
3. კარაპეტინი რონდოზ —ქ. თბილისის 86-ე საშუალო სკოლის რადიომოყვარულთა წრის ხელმძღვანელი;
4. ოგანესიანი ჰენრი —ქ. თბილისის 104-ე საშუალო სკოლის ნორჩ ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
5. გრაჩოვი ვენიამინ —ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლის სადურგლო წრის ხელმძღვანელი;

6. სუხიშვილი ელენე —ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლის ქიმიის წრის ხელმძღვანელი;
7. სამსონია პაშა — ქობულეთის 1-ლი საშუალო სკოლის ქიმიის წრის ხელმძღვანელი;
8. აბაშიძე გიორგი —ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის ავიამოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი;
9. ჯიშკარიანი გენო —ქ. ქუთაისის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის გემომოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი;
10. ჭავჭავანიძე ლილი —სამტრედიის მე-2 საშუალო სკოლის ფიზიკა-ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
11. სემიონოვი ოლეგ —ქ. თბილისის 83-ე საშუალო სკოლის ავიამოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი;
12. ჩილიჯიანი სურენ —აჭარის ასსრ ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის ავიამოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი;
13. სტარინინი ვიტალი —ქ. რუსთავის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის ავიამოდელისტთა წრის ხელმძღვანელი;
14. პერელმანი ისაკ —ქ. თბილისის 50-ე საშუალო სკოლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
15. ცხვარაძე ვახტანგ —ქ. თბილისის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის რკინიგზის წრის ხელმძღვანელი;
16. რაშკევიჩი ნიკოლოზ —ქ. თბილისის 76-ე საშუალო სკოლის რადიოტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
17. კიკნაძე ზაურ —ქ. გორის ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის ელექტროტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;

- 18. ხაჩოიანი რობერტ — გარდაბნის რაიონის დაბა სემურის საშუალო სკოლის ნორჩ ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 19. ხიდირბეგიშვილი ილია — ხაშურის რაიონის სურამის 8 წლიანი სკოლის ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 20. პანჩენკო ვასილ — ქ. თბილისის 106-ე საშუალო სკოლის ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 21. კრავცევი პავლე — ქ. თბილისის 106-ე საშუალო სკოლის ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 22. მურადოვი გიორგი — ქ. თბილისის 106-ე საშუალო სკოლის ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 23. ძეგველაშვილი შოთა — ქ. თბილისის მე-2 გახანგრძლივებული სკოლის სადურგლო წრის ხელმძღვანელი;
- 24. საფაროვი გრიგოლ — თელავის პიონერთა სახლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 25. რატიანი ოთარ — გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 26. ნესტეროვი ნიკოლოზ — გარდაბნის რაიონის კოჯრის სკოლა-ინტერნატის მექანიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 27. ბიტევი ნიკოლოზ — ს/ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 28. ბაგაევი გაბრიელ — ს/ოსეთის ა/ოლქის ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის დირექტორი;
- 29. ბურჭულაძე მიხეილ — ქ. თბილისის მე-15 საშუალო სკოლის რადიოტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 30. ბაღდავაძე ალექსანდრე — სამტრედიის რუსული საშუალო სკოლის ფიზიკის მასწავლებელი;
- 31. ზერნოვი ვალენტინ ქ. ფოთის ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო სადგურის რადიოტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;

7. კრებული.

- 32. დათაშვილი ალექსანდრე — გარდაბნის რაიონის დაბა სანგორის საშუალო სკოლის ელექტროტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 33. უნგიაძე კლარა — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ქიმიის ლაბორატორიის გამგე;
- 34. ქორიძე მიხეილ — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ავტომატიკა-ტელემექანიკის ლაბორატორიის გამგე;
- 35. ჩარგვიშვილი როინ — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის რადიოტექნიკური ლაბორატორიის გამგე;
- 36. შმატკოვი რუდოლფ — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ავიალაბორატორიის გამგე;
- 37. ინჯია ნოდარ — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის სატრანსპორტო ლაბორატორიის გამგე;
- 38. ზაუტაშვილი ისაკ — ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ფიზიკა-ტექნიკური ლაბორატორიის გამგე;
- 39. ზანდუკელი რევაზ — დუშეთის რაიონის არანისის საშუალო სკოლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 0. კახუაძე უკი ვლადიმერ — ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლის ფიზიკა-ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
- 41. სპერანსკაია მ. — გუდაუთის მე-2 საშუალო სკოლის ელექტროტექნიკოსთა წრის ხელმძღვანელი;
- 42. ლითანიშვილი მედეა — დუშეთის პიონერთა სახლის ხელგარჯილობის წრის ხელმძღვანელი;
- 43. შველიძე ივანე — გარდაბნის რაიონის ლილოს საშუალო სკოლის მექანიკურთმეთ-წრის ხელმძღვანელი;
- 44. სუხიტაშვილი ილია — თელავის მე-4 საშუალო სკო-

ლის სადღურგლო წრის ხელმძღვანელი;

- 45. არენშილდი არტურ
- 46. გალუსტოვი დავით
- 47. კობეიკინი ვიორგი
- 48. შერვაშიძე კარლო

—ქ. ქუთაისის პიონერთა სასახლის გემთმოდელისტა წრის ხელმძღვანელი;
 —სიღნაღის რაიონის დაბა წნორის ქართული საშუალო სკოლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
 —თელავის პიონერთა სახლის ტექნიკური წრის ხელმძღვანელი;
 —აჭარის ასსრ ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო სადგურის დირექტორი.

4. მე-14 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შემაჯამებელი გამოფენის ყველა მონაწილეს მიეცეს მოწმობა.

5. მიმდინარე წლიდან, კონკურსების შემაჯამებელი გამოფენების მოწყობის ბაზაზე, ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალურ სადგურთან შეიქმნას მოსწავლეთა ტექნიკური შემოქმედების მუდმივმოქმედი რესპუბლიკური გამოფენა.

6. 1965 წლის ოქტომბრიდან 1966 წლის ივნისამდე გამოცხადდეს მე-15 რესპუბლიკური კონკურსი „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“.

7. მე-15 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ ჩატარების ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

- 1. ბეროზაშვილი ირაკლი —საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე—საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე;
- 2. კვიციანი ვიქტორ —საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მეთოდური განყოფილების უფროსი;
- 3. ეპიტაშვილი ვიორგი —ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორი;
- 4. არველაძე სიმონ —საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე საწარმოთა სამმართველოს უფროსი;

5. თვაური ლუდმილა

—განათლების, უმაღლესი სკოლების და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის მდივანი;

6. ტონია სერგო

—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს საწარმოო სწავლების განყოფილების უფროსი;

7. ჩხიკვაძე აკაკი

—ქ. თბილისის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე;

8. ოსტროვსკაია ვალენტინა

—საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სასკოლო განყოფილების გამგის მოადგილე;

9. მახარაძე ვახტანგ

—საქართველოს ალკკ თბილისის კომიტეტის მდივანი;

10. ღარსალია ქეთევან

—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი;

11. ჯაფარიძე ნიკოლოზ

—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეთოდისტი;

12. სანაძე გრიგოლ

—პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტის მათემატიკისა და ფიზიკის სექტორის უფროსი მეცნიერ მუშაკი.

8. მე-15 რესპუბლიკური კონკურსის საორგანიზაციო კომიტეტმა გეგმიანად უხელმძღვანელოს კონკურსის ჩატარებას, პერიოდულად მოისმინოს ადგილებზე კონკურსის მიმდინარეობის საკითხები და სათანადო მასალები წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს ალკკ ცენტრალურ კომიტეტს.

9. აღინიშნოს, რომ ამბროლაურის, ახალქალაქის, ბოლნისის, გორის, ზუგდიდის, ყაზბეგის, ლენტეხის, მარნეულის, მახარაძის, მესტიის, სვანეთის, თეთრი წყაროს, თიანეთისა და ცაგერის რაიონების სკოლებს არ მიუღიათ მონაწილეობა ამ კონკურსში.

10. 1966 წლის მარტის თვეში, სავაზაფხულო არდადეგების პერიოდში, ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის ბაზაზე,

ჩატარდეს 5 დღიანი ნორჩ ტექნიკოსთა მესამე რესპუბლიკური შეკრება. შეკრების მონაწილეთა რაოდენობა განისაზღვროს 400 მოსწავლით, აქედან 300 კაცი საქართველოს სსრ რაიონებიდან და ქალაქებიდან, ხოლო 100—ქ. თბილისის საშუალო სკოლებიდან.

11. ნორჩ ტექნიკოსთა მესამე რესპუბლიკური შეკრების მომზადება და ჩატარება დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს, მე-15 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ საორგანიზაციო კომიტეტთან ერთად.

12. ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორმა (გ. ებიტაშვილი):

ა) დროულად ჩაატაროს მოსამზადებელი მუშაობა და რაიონები უზრუნველყოს საჭირო მეთოდური მასალებით;

ბ) კონკურსის ჩატარების საქმეში გაუწიოს საჭირო დახმარება და კონსულტაცია ცალკეული საგნების მასწავლებლებს და ტექნიკური წრეების ხელმძღვანელებს;

გ) მიავლინოს სადგურის მუშაკები და სპეციალისტები ცალკეულ რაიონებში კონკურსის ჩატარებასთან დაკავშირებით ადგილებზე დახმარების გასაწევად;

დ) მოამზადოს და 1966 წელს ბროშურების სახით გამოსცეს თვითნაკეთ ხელსაწყოთა აღწერილობები, ნახაზები და უზრუნველყოს მათი დაგზავნა რესპუბლიკის რაიონების, ქალაქების სკოლებსა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებში;

ე) ნორჩ ტექნიკოსთა ნამუშევრების მუდმივმოქმედი გამოფენის ექსპონატთა დათვალიერების გაუმჯობესების მიზნით მნახველთათვის დააწესოს გამოფენის მუშაობის დღეები და საათები.

13. აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკების განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, საქართველოს ალკკ საოლქო, საქალაქო და სარაიონო კომიტეტების მდივნებმა:

ა) გააცნონ მე-14 რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შედეგები და მე-15 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების პირობები 8-წლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორებს, მასწავლებლებსა და სასკოლო კომკავშირულ და პიონერთა ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს; უზრუნველყონ კონკურსში მოსწავლეთა ფართო მონაწილეობა;

ბ) კონკურსის ჩატარებისათვის იხელმძღვანელონ მუდმივმოქმედი დებულებით „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“;

გ) დებულების მიხედვით შექმნან კონკურსის ჩატარების შემწყობი კომისიები;

დ) მიიღონ გადამჭრელი ზომები რათა თითოეულ სკოლაში ჩამოაყალიბონ (სადაც დღემდე არ არის) ტექნიკური სახის წრეები, ზოლო იქ, სადაც არსებობს, გააუმჯობესონ და ყოველმხრივ ხელი შეუწყონ მათ ნაყოფიერ მუშაობას;

ე) რესპუბლიკურ კონკურსში „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ მონაწილეობისათვის მზადება დაიწყონ ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისიდან;

ვ) საორგანიზაციო კომიტეტის მითითებათა საფუძველზე ნორჩ ტექნიკოსთა მესამე რესპუბლიკურ შეკრებაში მონაწილეობისათვის, კონკურსის შემთავებელ გამოფენაში მონაწილე მოსწავლეთაგან, შეარჩიონ კანდიდატები და უზრუნველყონ მათი ქ. თბილისში გამოცხადება საორგანიზაციო კომიტეტის მიერ დაწესებულ ვადაში;

ზ) შესაძლებლობის ფარგლებში უზრუნველყონ რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შემთავებელი გამოფენის დასათვალისწინებლად მოსწავლეთა და მასწავლებელთა ექსკურსიების მოწყობა.

14. კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“ შემთავებელი სარაიონო, საქალაქო და საოლქო მნიშვნელობის გამოფენები მოეწყოს 1966 წლის 1-ლ აპრილამდე, ზოლო რესპუბლიკური—მიძღვნილი პიონერთა დღისადმი—1966 წლის 19 მაისს ქ. თბილისში.

15. ქ. თბილისის და ქ. ქუთაისის პიონერთა სასახლეების, ნორჩ ტექნიკოსთა საოლქო და საქალაქო სადგურებისა და პიონერთა სახლების დირექტორებმა, ფართოდ გაშალონ კონკურსისათვის მოსამზადებელი მუშაობა და ტექნიკური წრეების საქმიანობა მჭიდროდ დაუკავშირონ კონკურსის ამოცანებს.

16. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ა. კვაჭაძე) გაითვალისწინოს ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის 1966 წლის ბიუჯეტში კონკურსის ჩატარებისა და თვითნაკეთ ხელსაწყოთა აღწერილობების შედგენისა და დაბეჭდვისათვის საჭირო თანხა.

17. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამზარე საწარმოთა სამმართველომ (ს. არველაძე):

ა) კონკურსის საჭიროებისა და თვითნაკეთ ხელსაწყოთა აღწერილობების და ნახაზების გამოშვებისათვის გამოუყოს ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალურ სადგურს 1000 კილოგრამი საბეჭდი ქაღალდი;

ბ) უზრუნველყოს საორგანიზაციო კომიტეტის გადაწყვეტილებების შესაბამისად კონკურსში გამარჯვებულ მოსწავლეთათვის საჭირო რაოდენობისა და სახეობის ჯილდოების შექმნა;

გ) საორგანიზაციო კომიტეტის მოთხოვნათა საფუძველზე გამოუყოს ნორჩ ტექნიკოსთა საქალაქო და საოლქო სადგურებს ტექნიკური წრეების ნორმალური მუშაობისათვის აუცილებელი მასალები.

18. დაევალოთ გაზეთების „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოჟ გრუზიის“, „ნორჩი ლენინელის“, „სახალხო განათლების“, ჟურნალების—„სკოლა და ცხოვრების“, „პიონერის“ და საბავშვო გადაცემათა რადიო და ტელერედაქციებს პერიოდულად გააშუქონ კონკურსის მიმდინარეობის საკითხები.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1965 წლის 15 ოქტომბრის ერთობლივი დადგენილება.

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი
 ო. ჩერქეზიძე

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი
 თ. ლაშქარაშვილი

დამტკიცებულია
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიისა და საქართველოს ალკატრალური
კომიტეტის ბიუროს 1963 წლის 1-ლი ნოემბრის ერთობლივი დადგენილებით.

რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკალები—სამშობლოს“

რ ე ბ უ ლ ე ბ ა

ნორჩი ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური ყოველი
წლის 1-ლი ნოემბრიდან სასწავლო წლის დასრულებამდე
(1-ლ ივნისამდე) ატარებს რესპუბლიკურ კონკურსს
თემაზე „ნორჩი ტექნიკოსები—სამშობლოს“

კონკურსის ჩატარების მიზანია:

ა) დაეხმაროს მოსწავლეებს სკოლაში მიღებული ცოდნის გაღრმავებასა და განმტკიცებაში ფიზიკაში, ქიმიაში, მათემატიკაში, ხაზვასა და სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო დარგების გაცნობაში;

ბ) ხელი შეუწყოს სკოლებს, სკოლა-ინტერნატებს, საბავშვო სახლებს, სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებს ბავშვთა ტექნიკური შემოქმედების შემდგომ განვითარებაში, ტექნიკური წრეების ქსელის გაშლასა და წრეებში მოსწავლეთა ფართო მასების ჩაბმაში;

გ) ხელი შეუწყოს თვითნაკები ხელსაწყოებისა და ტექნიკური შემოქმედების საუკეთესო ნიმუშების დამზადების, გამოვლინების და ნორჩ ტექნიკოსთა მუშაობის გამოცდილების განზოგადება-გავრცელების საქმეს;

დ) ჩაატაროს პიონერთა და მოსწავლეთა შორის მშობლიური მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების ფართო პროპაგანდა.

ა) რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მოსწავლეებს, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების აღსაზრდელებს, სკოლის-გარეშე დაწესებულებების მუშაობაში ჩაბმულ მოსწავლეებს;

ბ) სკოლების საგნობრივი და ტექნიკური წრეების კოლექტივებს, პიონერულ რგოლებს, რაზმებსა და რაზმეულებს.

კონკურსში მონაწილეობის პირობები

კონკურსზე შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს მოსწავლეთა მიერ კარგად შესრულებული თვითნაკეთი სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყობების ნიმუშები ფიზიკაში (მექანიკა, სითბო, ელექტრობა, სინათლე, ბგერა), ქიმიაში, მათემატიკაში, ასტრონომიაში, ხაზვაში, გეოგრაფიაში, მინერალოგიასა და სხვა სასწავლო დისციპლინებში. ავიამოდლეები, გემომოდლეები და ავტომოდლეები. ჰიდროძალოვანი დანადგარების, ელექტრომანქანების, ძრავების, რკინიგზისა და ქალაქის ტრანსპორტის ობიექტებისა და სხვა ნაგებობათა მოდელები და მაკეტები. კონკურსზე შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს აგრეთვე მოსწავლეთა ნამუშევრები კავშირგაბმულობის, რადიოსა და საარქიტექტურო-სამშენებლო დარგებში; მოსწავლეთა ნამუშევრები მანქანათმშენებლობის, სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტრიფიკაციის დარგებში.

სასურველია თითოეულ ნამუშევარს თან ერთვოდეს სათანადო აღწერილობა და ნახაზები.

კონკურსისათვის ექსპონატების შერჩევის დროს მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული კონსტრუქციის ორიგინალობა და შესრულების ხარისხი.

მოსწავლეთა კოლექტივები, რომლებიც კონკურსში მონაწილეობის სურვილს გამოთქვამენ, წერილობით აცნობებენ ამის შესახებ ადგილობრივ კომისიებს. წერილში აღინიშნება თუ რამდენი მოსწავლე ებმება კონკურსში, რა სახის ექსპონატების გაკეთებაა განზრახული და ვისი ხელმძღვანელობით გაკეთდება იგი, ხოლო ადგილობრივი კომისიები კი ცნობებს უგზავნიან რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს მისამართით: ქ. თბილისი, აკ. წერეთლის პრ. № 1, ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური.

კონკურსის შემაჯამებელ რესპუბლიკურ გამოფენაზე დაიშვება მხოლოდ ის ნამუშევრები, რომლებიც აკმაყოფილებენ დებულებით გათვალისწინებულ მოთხოვნილებებს.

კონკურსის ხელმძღვანელობა

რესპუბლიკური კონკურსის საერთო ხელმძღვანელობას ახორციელებს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი.

ადგილებზე ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებთან, ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებთან იქმნება კონკურსის ჩატარების ხელშემწყობი კომისიები განათლების განყოფილებათა, საქართველოს ალკკ საოლქო, საქალაქო და სარაიონო კომიტეტების, პიონერთა საბჭოებისა, სკოლისგარეშე დაწესებულებების წარმომადგენელთა და მასწავლებელთა შემადგენლობით, რომლებიც თავიანთ მუშაობას წარმართავენ რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის მითითებათა საფუძველზე.

ხელშემწყობი კომისიები ატარებენ შემდეგ მუშაობას:

ა) აცნობენ კონკურსის ჩატარების პირობებს რაიონისა და ქალაქის ყველა მოსწავლეს;

ბ) კონკურსის მონაწილეებისათვის ატარებენ კონსულტაციებს და უწევენ მათ პრაქტიკულ დახმარებას;

გ) 1-ლ აპრილამდე აწყობენ კონკურსზე წარმოდგენილი ნამუშევრების გამოფენას;

დ) გამოფენიდან შეარჩევენ და იმავე წლის 15 აპრილამდე საუკეთესო ექსპონატებს გადაგზავნიან ქ. თბილისში შემაჯამებელ რესპუბლიკურ გამოფენაზე მონაწილეობის მისაღებად.

შემაჯამებელი რესპუბლიკური გამოფენა მოეწყობა ყოველი წლის 19 მაისს ქ. თბილისში.

კონკურსის სახსრები და დაჯილდოება

რაიონული, საქალაქო კონკურსის ჩატარებისათვის საჭირო სახსრებს გამოყოფს განათლების განყოფილება, ხოლო რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარებისათვის საჭირო სახსრებს გამოყოფს ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგური.

საორგანიზაციო კომიტეტი აჯამებს ადგილებზე ჩატარებულ მუშაობას, გამოფენის მასალებიდან შეარჩევს საუკეთესო ნამუშევრებს და აჯილდოებს მათ ავტორებს. ჯილდოვდებიან აგრეთვე კოლექტივები და წრეების ხელმძღვანელები, რომლებიც კარგად ჩაატარებენ ამ დარგში მუშაობას.

კონკურსი გამარჯვებულთათვის დაწესებულია შემდეგი ჯილდოები

კოლექტივებისათვის

- 1-ლი პრემია—(I ხარისხის დიპლომი) — 5
- მე-2 პრემია—(II ხარისხის დიპლომი) — 10
- მე-3 პრემია—(III ხარისხის დიპლომი) — 15

მოსწავლეთათვის

- 1-ლი პრემია — (20 მანეთის ფასიანი საჩუქარი და I ხარისხის დიპლომი) — 5
- მე-2 პრემია — (12 მანეთის ფასიანი საჩუქარი და II ხარისხის დიპლომი) — 10
- მე-3 პრემია — (10 მანეთის ფასიანი საჩუქარი და III ხარისხის დიპლომი) — 25
- სიგელი — 50

კონკურსის სანიმუშო თემატიკა

კონკურსის თემატიკა ცალკეულ საგნებში მეტად მრავალფეროვანია. ყველა იმ ხელსაწყოს ან იარაღის აქ დასახელება, რაც ნორჩ ტექნიკოსებს სკოლების კაბინეტებისათვის შეუძლიათ დაამზადონ, შეუძლებელია.

ქვემოთ მოგვყავს თვითნაკეთობების მხოლოდ დაახლოებითი თემატიკა, რომელიც ერთ მთლიან შევსებულ ნაკრებს არ წარმოადგენს, იგი უნდა შეივსოს და გაფართოვდეს.

პირველ რიგში მასწავლებლის ან წრის ხელმძღვანელის ყურადღება უნდა გამახვილდეს ისეთი ხელსაწყოების დამზადებაზე, რომელიც სკოლას არ გააჩნია და ჩვენი მრეწველობის მიერაც გამოშვებული არ არის. ამ საქმეში უდაოდ გადამწყვეტი მნიშვნელობა მასწავლებლებს ეკუთვნით, რომლებიც უნდა დაენმარონ მოსწავლეებს თემის შერჩევაში.

რა შეიძლება დამზადდეს კონკურსისათვის

1. ფიზიკაში

წარმოდგენილი ექსპონატები ფართოდ უნდა ასახავდნენ ფიზიკა-ტექნიკური წრეების მუშაობასა და მის მნიშვნელობას პოლი-

ტექნიკური სწავლების საქმეში. ნამუშევრების შერჩევის განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს კომპლექსურ ხელსაწყობებს, მოდელებსა და სასწავლო-თვალსაჩინო ნივთებს, რომლებიც ასახავენ ფიზიკის კანონებისა და მოვლენების გამოყენებას ტექნიკაში; ყველა მოქმედი მოდელი და ხელსაწყო უნდა იქნეს ისეთი სახით წარმოდგენილი, რომ შესაძლებელი იყოს მათი მუშაობის დემონსტრირება.

გარდა ამისა კონკურსზე შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს ხელსაწყობები ლაბორატორიული სამუშაოებისათვის; მეთოდური მასალები ტექნიკური პრობლემების მასობრივ ღონისძიებათა სახეების შესახებ (ნორჩ ფიზიკოსთა საღამოები, ოლიმპიადები და სხვ.); მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომა კოლმეურნეობებში, მანქანა-ტრაქტორთა სარემონტო სახელოსნოებში და წარმოებებში.

2. რადიოტექნიკასა და კავშირგაბმულობის დარგებში

სადენებიანი კავშირგაბმულობისა და სიგნალიზაციის აპარატები (ტელეფონი, ტელეგრაფი: შუქიანი, მაგნიტიანი და ხმოვანი სიგნალიზაციით).

რადიომიმღებები (დეტექტორული, ერთი და მრავალელექტრონილაკიანი, სამგზავრო-ტურისტული).

მიმღებ-გადამცემები 23—29,7 მეგაჰერცზე, სატელევიზიო ხმოვანი სიგნალიზაციის მიმღებები, მიმღებები და გამაძლიერებლები ნახევარგამტარებზე.

რადიოგამაძლიერებლები (სასკოლო რადიოკვანძი, გადასატანი გამაძლიერებელი, ხმის ჩაწერისა და აღდგენის გამაძლიერებელი).

თვალსაჩინო ხელსაწყობები და მზომი აპარატურა; სასკოლო რადიოკვანძებისა და რადიოწრების მუშაობის ამსახველი სტენდები და ფარები.

3. ავტომატიკასა და ტელემექანიკაში

რადიოთი სამართავი მოდელები, ფოტოფექტებზე მოქმედი და მოძრავი მოდელები. მარტივი ტელემექანიკური მოწყობილობები, გამომთვლელი მანქანის მოდელები. ავტომატური რეგულირების მარტივი მოქმედი მოდელები. მაგნიტური, მექანიკური, ელექტროპნევმატური და ელექტროპიდრავლიკური გამაძლიერებლები. დამამახსოვრებელი და ჩამწერი მოწყობილობანი და ხელსაწყობები. შემ-

სრულდებელ მოწყობილობათა ნიმუშები (გამშვებები, ელექტრომაგნიტური რელეები, მართვის ძრავები და სხვ.). ჩარხების, მექანიზმების და მანქანების მოქმედი მოდელები, რომლებშიც გამოყენებულია ავტომატიკისა და ტელემექანიკის ელემენტები და სხვ.

4. რკინიგზის დარგში

რკინიგზის ტრანსპორტის მოძრავი შემადგენლობის მოდელები და მაკეტები. რკინიგზის ტრანსპორტზე ხელოვნური ნაგებობის მოდელები და მაკეტები. სიგნალიზაციის და ავტობლოკირების ნიმუშები.

5. ავიასამოდელო დარგში

თვალსაჩინოება ავიამოდელისტთა წრეებისათვის; თვითმფრინავების სქემატური, რეზინძრავიანი და ბენზინძრავიანი მოდელები; ჰლანერების, ჰელიკოპტერებისა და საბჭოთა თვითმფრინავების ასლმოდელები; რეაქტიული თვითმფრინავებისა და ექსპერიმენტული თვითმფრინავების მოდელები; დედამიწის ხელოვნური თანამგზავრების მაკეტები; კოსმოსური რაკეტების მოდელები და მაკეტები.

6. გემთსამოდელო დარგში

ისტორიული გემების მოდელები (მშობლიური საზღვაო ფლოტის განვითარების ისტორიის ამსახველი); ორჩხომელას, კატარლის, სამგზავრო და სატვირთო-სამგზავრო გემების, ფრეგატის, შხუნის, ჩაის კლიპერის, შლუპის, გლისერის, გემისა წყალქვეშა ფრთით, წყალქვეშა ნავის, საჰაერო ბალიშოანი გლისერის, ბატისკაფის, ბატისფერისა და სხვათა მოდელები.

7. ავტოსამოდელო დარგში

თვალსაჩინოებანი ავტომოდელიზმის წრეებისათვის; ავტომანქანების რეზინძრავიანი და ელექტროძრავიანი მოდელები; სხვადასხვა კლასის სამამულო ავტომანქანების მოდელები; სამამულო წარმოების ავტომანქანების ისტორიისა და განვითარების ამსახველი მაკეტები; მსუბუქი, სატვირთო და ავტობუსთა მანქანების ნაირსახეობათა მოდელები; რადიოთი სამართავი ავტობუსების მოდელები და სხვ.

8. სოფლის მეურნეობის დარგში

ამ დარგში შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების მოდელები და სკოლის ნაკვეთზე გამოსაყენებელი სამუშაო ინვენტარი.

სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის ხელსაწყოები და იარაღები. სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესასწავლი ფარები.

9. მანქანათმშენებლობის დარგში

სამთო-საქმის ტექნიკის მოდელები.

მეტალურგიული მრეწველობის ტექნიკის მოდელები.

ლითონის დამუშავებისა და ჩარხმშენებლობის ტექნიკის მოდელები; სამშენებლო ტექნიკის მოდელები.

10. ფოტოგრაფიის დარგში

ნორჩ ფოტომოყვარულთა მიერ დამზადებული ფოტოხელსაწყოები და ფოტოაპარატები; ფოტოგადაღების აპარატები; ხელსაწყოები მაკრო და მიკრო გადაღებისათვის და ლაბორატორიული მოწყობილობა; ფირისა და ფოტოფირფიტების გამოსავლინებელი, კონტაქტური ბეჭდვის ხელსაწყოები; გამაღიდელები და ფარები; სარეპროდუქციო და საპროექციო აპარატები.

11. ქიმიის დარგში

მარილმყვას, გოგირდმყვას, აზოტმყვას, კოქსოქიმიური წარმოების, ნავთობის-გამოხდის, ნავთობის კრეკინგისა და სხვათა მოქმედი მოდელების დამზადება.

ბრძმელის, გაზგენერატორის, მიწისქვეშა გაზიფიკაციის, ატომური რეაქტორის, ორგანული სინთეზის ქარხნების მაკეტების, ელემენტარიუმის, ელექტრიფიცირებული ტაბულელების დამზადება.

ქიმიური წარმოების ნედლეულისა და პროდუქციის მოსწავლეთა მიერ ლაბორატორიაში მიღებული არაორგანული პრეპარატების და მინერალური სასუქების კოლექციების შედგენა.

პოლიმერული ნაერთების — სინთეზური, ბოქვოს, ბაკელიტის, ტექსტოლიტის მიღება; საწყისი და საბოლოო პროდუქტების ნიმუშებისაგან სტენდის დამზადება.

ნიადაგის, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების, ადგილობრივი

შთის ქანების ანალიზის ჩატარება და სათანადო აღწერილობის შედგენა.

კრისტალიზაციის მეთოდით სხვადასხვა მაკეტების დამზადება.

12. თვალსაჩინო მასალა ხაზვაში, მათემატიკასა და გეოგრაფიაში

13. ნორჩ პიონერთა საფეხურების თემატიკიდან

თვალსაჩინო ხელსაწყოები და დიდაქტიკური მასალა I—IV კლასებისათვის (მათ შორის საჩუქრები პირველ კლასელებს).

პიონერული ოთახის და სამუშაო კუთხეების გასაფორმებელი თვითნაკეთობანი.

პიონერული სათამაშოები.

სასკოლო ზეიმებისა და ნაძვისხის გასაფორმებელი ნაკეთობანი და მხატვრული თვითშემოქმედებისათვის საჭირო ნამუშევრები.

თვითნაკეთი ინვენტარი სპორტული თამაშებისათვის.

ხეზე და ფირფიცარზე მუშაობის ნიმუშები.

ნაგებობათა, მანქანებისა და სხვათა მოქმედი მოდელები და მაკეტები.

საოჯახო ნივთები, საჩუქრები მშობლებისა და უფროსებისათვის.

СОВМЕСТНОЕ ПОСТАНОВЛЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР И БЮРО ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ

21 октября 1965 года

об итогах 14-го Республиканского конкурса „Юные техники—Родине“, проведенного в восьмилетних и средних школах и внешкольных детских учреждениях Грузинской ССР, и о мероприятиях по проведению 15-го Республиканского конкурса.

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР и бюро ЦК ЛКСМ Грузии отмечают, что 14-ый Республиканский конкурс „Юные техники—Родине“, проведенный в прошлом учебном году, значительно способствовал улучшению работы технических кружков школ и внешкольных детских учреждений и делу освоения учащимися научно-технических знаний и трудовых навыков.

В период подготовки к конкурсу ряд школ и внешкольных детских учреждений Республики значительно улучшил работу в этой области и вместе с организацией новых технических кружков усилил и работу существующих.

В конкурсе приняло участие около 43.000 учащихся 1300 восьмилетних и средних школ 58 районов и городов Грузинской ССР, которые изготовили для своих школ и представили на районных, городских и областных выставках до 25000 самодельных приборов, действующих моделей и макетов почти по всем учебным дисциплинам.

Эта цифра—яркое подтверждение работы, проведенной школами и внешкольными учреждениями и свидетельствует о том большом интересе и склонности, которые проявляет наше подрастающее поколение к овладению и изучению современной техники.

На итоговой выставке конкурса было представлено до 1500 самоделок по физике, химии, автоматике-телемеханике, радиотехнике, железнодорожному и городскому транспорту и по другим отраслям.

На Республиканскую выставку хорошо и точно исполненные работы представили школы и внешкольные детские учреждения Абхазской и Аджарской АССР, городов Тбилиси, Кутаиси, Рустави, Гори и Телавского района.

Следует отметить активное участие в этой выставке Центральной станции юных техников, Юго-Осетинской областной и тбилисской городской станции юных техников, радиотехнических кружков 15-ой, 63-ей, 76-ой и 86-ой средних школ г. Тбилиси, химических кружков тбилисских 19-ой, 43-ей, руставской 3-ей, Чаквской русской (Кобулетского района) и Гамарджвебской (Гардабанского района) средних школ, физических кружков тбилисской 29-ой, Квемобаргебской (Гальского района), кутаисской 30-ой, ткварчельской 4-ой средних школ, электротехнических кружков тбилисской 114-ой и Самгорской (Гардабанского района) средних школ, электротехнических кружков тбилисских 104-ой, 106-ой и самтредской 2-ой средних школ, Сурамской 8-летней школы Хашурского района и Коджорской школы-интернат Гардабанского района, столярных кружков тбилисской 2-ой школы продленного дня и телавской 5-ой средней школы, авиамodelьных кружков тбилисских 60-ой и 83-ей средних школ.

Хорошо и точно исполненными приборами отличились учащиеся: Модебадзе Валерий, Ломидзе Иван и Мухтаров Самед (учащиеся X класса 50-ой средней школы г. Тбилиси, изготовили действующую модель канатной дороги); Тавзарашвили Илья и Кикнадзе Нугзар (учащиеся IX класса 3-ей и 4-ой средних школ г. Гори, изготовили электронный термометр); Насарая Джони (ученик VII класса 17-ой средней школы г. Кутаиси, изготовил действующую модель по астрономии „Межпланетная станция“); Ширшов Владимир, Кобешавидзе Михаил и Гришин Анатолий (учащиеся VII, VI, V классов 9-ой средней школы г. Батуми, изготовили макет самолета „ИЛ—62“); Тибилев Нодар (ученик VIII класса 2-ой средней школы г. Цхинвали, изготовил электро-вибротрамбовщик); Пупинин Владимир (ученик XI класса Коджор-

ской школы-интерната Гардабанского района, способом и
станции изготовил портрет Петра I); Кольц Александр (ученик
IX класса 4-ой средней школы г. Поты, изготовил действующую
модель исторического судна); Хажалия Зураб (ученик XI класса
Самтредской русской средней школы, изготовил электрифици-
рованную карту небесных звезд); Барамидзе Н. и Сергачев О.
(учащиеся VIII класса 3-ей средней школы г. Рустави, изготови-
ли карманный радиоприемник „Москвич“); Огапесян Левон (ученик
VI класса, ахалцихской 3-ей средней школы изготовил действующую
модель автомашины „ГАЗ—69“); Гогитидзе Темури и Куль-
чук Николай (учащиеся VIII класса 3-ей средней школы г. Ба-
туми, изготовили механическую пилу); Тваури Темур (ученик IX
класса 18-ой средней школы г. Тбилиси) собрал портативный
магнитофон собственной конструкции); Харабадзе Тамази и Жа-
нио Петр (учащиеся VIII и VII классов 2-ой и 17 ой средних
школ г. Кутаиси, изготовили действующую модель судна на воз-
душной подушке); Лагурашвили Олег и Меркитанов Виктор (уча-
щиеся VIII, XI классов 86-ой средней школы г. Тбилиси, изго-
товили стробоскопический тахометр); Кондакчян Саркис (ученик
IX класса 19-ой средней школы г. Сухуми, изготовил гидрав-
лический пресс); Кучулория Владимир (ученик IX класса 63-ей
средней школы г. Тбилиси, изготовил электрифицированную таб-
лицу восстановления газовых веществ); Цулая Мераб и Дзnelадзе
Нодар (учащиеся X, VIII классов Кулашской средней школы
Самтредского района, изготовили демонстрационный прибор „Мо-
мент сил“); Чомахишвили Тамаз (ученик X класса Арашндской
средней школы Гурджаанского района, изготовил действующую
модель автомашины); Харебов Баграт (ученик VIII класса 3-ей
средней школы г. Цхинвали, изготовил электродиагностик); Чон-
кадзе Зинаида и Бадагадзе Мераб (учащиеся VI класса Квавиль-
ской 8-летней школы Душетского района, изготовили пирометр);
Кирвалидзе Амиран, Хомасуридзе Паата и Бибилашвили Тенгиз
(учащиеся VIII класса 2-ой средней школы г. Гори, изготовили
электронный метроном); Шония Рамаз (ученик XI класса Цхакаев-
ской 2-ой средней школы, изготовил действующую модель судна);
Конава Шота (ученик XI класса гудаутской 1-ой средней школы,
изготовил усилитель низкой частоты); Кобахидзе Бадри, Мамист-

валов Роланд и Квинихидзе Бесик (учащиеся IX класса средней школы г. Ткибули, изготовили электрифицированную карту элементов периодической системы Менделеева) и др.

За 4 месяца выставку с большим интересом осмотрело свыше 30.000 человек.

Всему этому способствовало то обстоятельство, что итоговая выставка работ учащихся стала постоянно действующей. Благодаря этому коллективы, также как и отдельные лица, получили возможность в любое время осматривать экспонаты, изготовленные учащимися.

В книге впечатлений выставки ответственные работники партийных, комсомольских и хозяйственных организаций и гости из социалистических стран дали высокую оценку работам учащихся.

На Республиканской выставке было отобрано и отправлено в адрес Всемирной выставки детского технического творчества 33 экспоната и более 100 работ в виде сувениров, изготовленных учащимися.

Несмотря на отмеченные успехи, в проведении 14-го Республиканского конкурса „Юные техники—Родине“ имели место серьезные недостатки: в конкурсе совсем не приняли участие средние школы и внешкольные детские учреждения Амбролаурского, Ахалкалакского, Болнисского, Горийского, Зугдидского, Казбегского, Лентехского, Марнеульского, Махарадзевского, Местийского, Сагареджойского, Тетрицкаройского, Тианетского и Цагерского районов.

В конкурсе и на итоговой выставке приняло участие мало домов пионеров и других внешкольных учреждений районов и городов Республики.

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР и бюро ЦК ЛКСМ Грузии постановляют:

1. За активное участие в конкурсе наградить дипломом первой степени:

1. Центральную станцию юных техников;
2. Физический кружок тбилисской 29-ой средней школы;
3. Физический кружок Квемобаргебской средней школы Гальского района;

4. Кружок радиолюбителей тбилисской 86-ой сред.
5. Столярный кружок тбилисской 83-ей средней школы;
6. Химический кружок руставской 3-ей средней школы;
7. Химический кружок тбилисской 43-ей средней школы;
8. Кружок судомodelистов № 2 кутаисской станции юных техников.

Дипломом 2-ой степени:

1. Химический кружок тбилисской 19-ой средней школы;
2. Химический кружок кобулетской 1-ой средней школы.
3. Кружок авиаmodelистов тбилисской 60-ой сред. школы;
4. Кружок судомodelистов № 3 кутаисской станции юных техников;
5. Электротехнический кружок тбилисской 114-ой средней школы;
6. Физико-технический кружок самтрედской 2-ой средней школы;
7. Физический кружок кутаисской 30-ой средней школы;
8. Электротехнический кружок самгорской средней школы Гардабанского района;
9. Кружок юных техников сурамской 8-летней школы Хашурского района;
10. Кружок юных техников тбилисской 106-ой средней школы;
11. Столярный кружок тбилисской 2-ой школы продленного дня;
12. Столярный кружок телавской 5-ой средней школы;
13. Механический кружок Коджорской школы-интерната Гардабанского района;
14. Технический кружок Коджорской школы-интерната Гардабанского района;
15. Юго-осетинскую областную станцию юных техников;
16. Тбилисскую городскую станцию юных техников;
17. Горийскую городскую станцию юных техников;
18. Кутаисскую городскую станцию юных техников;

19. Отдел техники кутаисского дворца пионеров школьников;
20. Областную станцию юных техников Абхазской АССР;
21. Химическую лабораторию Центральной станции юных техников;
22. Транспортную лабораторию Центральной станции юных техников.
23. Лабораторию автоматики и телемеханики Центральной станции юных техников;
24. Радиотехническую лабораторию Центральной станции юных техников.

Дипломом 3-ей степени:

1. Кружок юных техников тбилисской 104-ой сред. школы;
2. Радиотехнический кружок тбилисской 76-ой сред. школы;
3. Электротехнический кружок городской станции юных техников гор. Гори;
4. Потийскую городскую станцию юных техников;
5. Руставскую городскую станцию юных техников;
6. Электротехнический кружок Юго-Осетинской областной станции юных техников;
7. Радиотехнический кружок тбилисской 15-ой сред. школы;
8. Областную станцию юных техников Аджарской АССР;
9. Химический кружок Гамарджвебской средней школы Гардабанского района;
10. Радиотехнический кружок городской станции юных техников гор. Гори;
11. Радиотехнический кружок тбилисский 63-ой сред. школы;
12. Физико-техническую лабораторию Центральной станции юных техников;
13. Авиамодельную лабораторию Центральной станции юных техников;
14. Физико-технический кружок ткварчельской 4-ой средней школы.

Аттестатом 1-ой степени:

1. Технический кружок самгорской средней школы Гардабанского района;
2. Транспортный кружок Центральной станции юных техников;
3. Столярный кружок телавской 4-ой средней школы;
4. Авиамодельный кружок Центральной станции юных техников;
5. Технический кружок Аранисской средней школы Душетского района;
6. Электротехнический кружок зугдидской 2-ой сред. школы;
7. Физический кружок ткварчельской 2-ой средней школы;
8. Кружок рукоделия душетского дома пионеров;
9. Технический кружок батумской 21-ой средней школы;
10. Географический кружок Чаквской русской средней школы Кобулетского района;
11. Технический кружок телавского дома пионеров;
12. Кружок резьбы по дереву Лилойской средней школы Гардабанского района;

Аттестатом 2-ой степени:

1. Химический кружок гагрской 1-ой средней школы;
 2. Химический кружок душетской 1-ой средней школы;
 3. Химический кружок тбилисской 116-ой средней школы;
 4. Химический кружок кутаисской 13-ой средней школы;
 5. Химический кружок тбилисской 93-ей средней школы;
 6. Химический кружок тбилисской 2-ой средней школы;
 7. Технический кружок тбилисской 43-ей средней школы;
 8. Технический кружок Дабацнорской грузинской средней школы Сигнахского района.
-

За успехи, достигнутые на итоговой выставке награждать первой премией (20-ти рублевым ценным подарком и дипломом 1-ой степени) учащихся:

1. а) Модебадзе Валерия—тбилисская 50-ая средняя школа, X класс

б) Ломидзе Ивана—тбилисская 50-ая средняя школа, X класс

в) Мухтарова Самеда—тбилисская 50-ая средняя школа, IX класс

2. Майсурадзе Арчила—тбилисская 64-ая средняя школа, X класс

3. Тваури Темура—тбилисская 18-ая средняя школа, IX класс

4. а) Чачанидзе Нугзара—тбилисская 8-ая средняя школа, VIII класс

б) Ртвеладзе Нодара—тбилисская 8-ая средняя школа, VIII класс

5. а) Тавзарашвили Илью—горийская 3-я средняя школа, IX класс

б) Кикнадзе Нугзара—горийская 4-ая средняя школа, IX класс

Наградить второй премией (12-ти рублевым ценным подарком и дипломом 2-ой степени) учащихся:

1. а) Багдоеву Марину—тбилисская 48-ая средняя школа, X класс

б) Чадаева Бориса—тбилисская 48-ая средняя школа, X класс

в) Мтацминдели Олега—тбилисская 48-ая средняя школа, X класс

2. Насарая Джони—кутаисская 23-я средняя школа, IX класс

3. а) Ширшова Владимира—батумская 24-ая средняя школа, VIII класс

б) Кобешавилзе Михаила—батумская 24-ая средняя школа, VI класс

ვ) Гришина Анатолия—батумская 24-ая средняя школа

V класс

4. Мосесова Сергея—тбилисская 83-я средняя школа, XI класс

5. а) Кервалишвили Бежана—тбилисская 8-ая средняя школа, VIII класс

б) Мирзояна Рамзика—тбилисская 8-ая средняя, школа VIII класс

6. а) Жанио Петра—кутаисская 17-ая средняя школа, VII класс

б) Харабадзе Тамаза—кутаисская 2-ая средняя школа, VIII класс

7. Лутидзе Реваза—кутаисская 5-ая средняя школа, VI класс

8. а) Магдалянова Демьяна—загесская 120-ая 8 летняя школа, VI класс

б) Магдалянова Кузьму—загесская 120-ая 8-летняя школа, VII класс

9. а) Лагурашвили Олега—тбилисская 86-ая средняя школа, VIII класс

б) Меркитанова Виктора—тбилисская 86-ая средняя школа, VIII класс

10. Тавдидишвили Гурама—тбилисская 20-ая средняя школа, X класс

11. Кондакчяна Саркиса—сухумская 19-ая средняя школа, IX класс

12. Тибилова Нодара—цхинвальская 2-ая средняя школа, VIII класс

13. Пупинина Владимира—Гардабанск. р-он, Коджорская школа-интернат, VIII класс

Наградить 3-ей премией (10-ти рублевым ценным подарком и дипломом 3-ей степени) учащихся:

1. Кучулория Владимира—тбилисская 63-я средняя школа, IX класс

2. Багдоеву Марину—тбилисская 48-ая средняя школа, X класс

3. Пхачиашвили Санату—тбилисская 85-ая средняя школа, XI класс

4. а) Мгеладзе Ирину—тбилисская 23-я средняя школа, IX класс
- б) Дзидзигури Нану—тбилисская 23-я средняя школа, IX класс
5. Кольц Александра—потийская 4-ая средняя школа, X класс
6. Гедеванишвили Валерия—тбилисская 1-ая школа продлен. дня, VII класс
7. Хажалия Зураба—самтредская русская средняя школа, XI класс
8. а) Цулая Мераба—Самтредский р-он, кулашская средняя школа, X класс
- б) Дзеладзе Нодара—Самтредский р-он, кулашская средняя школа, VIII класс
9. Оганесяна Левона—ахалцихская 3-я средняя школа, VI класс
10. а) Двухжильного Николая—тбилисская 83-я средняя школа, VI класс
- б) Пихотина Сергея—тбилисская 83-я средняя школа, VI класс
11. Казиева Михаила—цхинвальская 3-я средняя школа, IX класс
12. Дегтярева Анатолия—кутаисская 9-ая средняя школа, XI класс
13. а) Арвеладзе Ираклия—тбилисская 100-ая средняя школа, IX класс
- б) Гозердзишвили Гела—тбилисская 7-ая средняя школа, IX класс
14. а) Барамидзе Н.—руставская 3-я средняя школа, VIII класс
- б) Сергачева О.—руставская 3-я средняя школа, VIII класс
15. а) Константинова В.—Гардабанский р-он, Коджорская школа интернат, X класс
- б) Писан-Огли Гурама—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, VIII класс
- в) Троцик Ивана—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, X класс

4. а) Мгеладзе Ирину—тбилисская 23-я средняя школа, IX класс
- б) Дзидэигури Нану—тбилисская 23-я средняя школа, IX класс
5. Кольц Александра—потийская 4-ая средняя школа, X класс
6. Гедеванишвили Валерия—тбилисская 1-ая школа продлен. дня, VII класс
7. Хажалия Зураба—самтредская русская средняя школа, XI класс
8. а) Цулая Мераба—Самтредский р-он, кулашская средняя школа, X класс
- б) Дзнеладзе Нодара—Самтредский р-он, кулашская средняя школа, VIII класс
9. Оганесяна Левона—ахалцихская 3-я средняя школа, VI класс
10. а) Двухжильного Николая—тбилисская 83-я средняя школа, VI класс
- б) Пихотина Сергея—тбилисская 83-я средняя школа, VI класс
11. Казиева Михаила—цхинвальская 3-я средняя школа, IX класс
12. Дегтярева Анатолия—кутаисская 9-ая средняя школа, XI класс
13. а) Арвеладзе Ираклия—тбилисская 100-ая средняя школа, IX класс
- б) Гоцлердзишвили Гела—тбилисская 7-ая средняя школа, IX класс
14. а) Барамидзе Н.—руставская 3-я средняя школа, VIII класс
- б) Сергачева О.—руставская 3-я средняя школа, VIII класс
15. а) Константинова В.—Гард-банский р-он, Коджорская школа интернат, X класс
- б) Писан-Огли Гурача—Гардабнский р-он, Коджорская школа-интернат, VIII класс
- в) Троцик Ивана—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, X класс

16. а) Беришвили Нугзара—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, X класс
б) Арутюнова Георгия—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, VIII класс
в) Зотова Слазу—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, IX класс
17. а) Кульчук Николая—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
б) Гогитидзе Темури—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
18. а) Величко Владимира—Самтредская русская средняя школа, VIII класс
б) Ледяева Вячеслава—Самтредская русская средняя школа, VIII класс
19. Шапиро Якова—тбилисская 63-ая средняя школа, IX класс
20. а) Гамбашидзе Ираклия—тбилисская 60-ая средняя школа, X класс
б) Кудзешвили Ивана—тбилисская 60-ая средняя школа, X класс
21. Федотова Владимира—Гардабанский р-он, Коджорская школа-интернат, VIII класс
22. Микаберидзе Бадри—тбилисская 51-ая средняя школа, XI класс

Наградить аттестатами 1-ой степени учащихся:

1. Шония Рамаза—цхакаевская 2-ая средняя школа, XI класс
2. Миминошвили Лали—Цхакаевский р-он, носирская средняя школа, X класс
3. Кулава Владимира—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
4. Какабадзе Арсена—гудаутская 1-ая средняя школа, XI класс
5. Моргунова Валерия—сухумская 4-ая средняя школа, VII класс

- 6. Коява Шота—гудаутская 1-ая средняя школа, XI класс
- 7. Лобузенко Бориса—Гардабанский р-он, коджорская школа-интернат, VIII класс
- 8. Яцук Анатолия—Гардабанский р-он, коджорская школа-интернат, IX класс
- 9. Цукидзе Т.—батумская 1-ая средняя школа, XI класс
- 10. а) Романадзе Резо—батумская 11-ая средняя школа, VIII класс
- б) Костенко Анатолия—батумская II-ая средняя школа, X класс
- в) Никитина Владимира—батумская II-ая средняя школа, VIII класс
- 11. Глазкова Игоря—батумская 8-ая средняя школа, IX класс
- 12. Асакашвили Нодара—Гардабанский р-он, лилойская средняя школа, VIII класс
- 13. Хажалия Зураба—самтредская русская средняя школа, XI класс
- 14. а) Абесадзе Могели—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, XI класс
- б) Натенадзе Жужуну—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, X класс
- 15. а) Гребнева—тбилисская 64-ая средняя школа, XI класс
- б) Грачева—тбилисская 64-ая средняя школа, XI класс
- 16. Шапиро Якова—тбилисская 63-я средняя школа, IX класс
- 17. а) Мchedlishvili Гурама—тбилисская 53-я сред. школа, X кл.
- б) Дanelia Нодара—тбилисская 53-я средняя школа, X класс
- 18. Гаприндашвили Левана—чиатурская 1-ая средняя школа, X класс
- 19. Курцикидзе Мераба—душетская 1-ая средняя школа, XI класс
- 20. Кочиева Гиви—цхинвальская 3-я средняя школа, IX класс
- 21. Каракулова Михаила—цхинвальская 6-ая средняя школа, IX класс
- 22. Георгадзе Е.—кутаисская 1-ая средняя школа, X класс
- 23. Уракадзе Нугзара—кутаисская 9-ая средняя школа, X класс

24. Буцхрикидзе Манану—кутаисская 19-ая средняя школа, VIII класс

X класс

25. а) Битумия Арину—тбилисская 33-я средняя школа, VIII класс

б) Бурнучян Гаянэ—тбилисская 33-я средняя школа, VIII класс

в) Лианозова Александра—тбилисская 33-я средняя школа, IX класс

26. а) Матитаишвили Арчила—тбилисская 15-ая средняя школа, VIII класс

б) Мамаладзе Теймураза—тбилисская 15-ая средняя школа, VIII класс

27. а) Кирвалидзе Амирана—горийская 11-ая средняя школа, VIII класс

б) Хомасуридзе Паату—горийская 11-ая средняя школа, VIII класс

в) Бибилашвили Теңгиза—горийская 11-ая средняя школа, VIII класс

28. а) Датебова Михаила—горийская 6-ая средняя школа, X класс

б) Воронина Александра—горийская 6-ая средняя школа, IX класс

29. а) Багдасарова—тбилисская 91-ая средняя школа, X класс

б) Навасардяна А.—тбилисская 91-ая средняя школа, X класс

30. а) Котария Темура—тбилисская 23-я средняя школа, XI класс

б) Хурошвили Анну—тбилисская 23-я средняя школа, XI класс

31. Годердзишвили Гелу—тбилисская 7-ая средняя школа, IX класс

32. Садагашвили Джемала—тбилисская 10-ая средняя школа, X класс

33. Бичинашвили Давида—тбилисская 14-ая средняя школа, X класс

34. Ёродвина Александра—тбилисская 27-ая средняя школа, X класс

35. Ломадзе Тамаза—тбилисская 100-ая средняя школа, VIII класс
36. Бераушвили Альберта—тбилисская 60-ая средняя школа, IX класс
37. Акопова Константина—тбилисская 49-ая средняя школа, IX класс
38. а) Гогишвили Гайоза—тбилисская 16-ая средняя школа, VII класс
- б) Гогава Георгия—тбилисская 4-ая средняя школа, VIII класс
39. Маршания Фридона—тбилисская 42-ая средняя школа, IX класс
40. а) Гогисванидзе Маргариту—тбилисская 15-ая средняя школа, X класс
- б) Гогисванидзе Русудан—тбилисская 15-ая средняя школа, X класс
- в) Утарову Дали—тбилисская 15-ая средняя школа, X класс
41. а) Геловани Давида—тбилисская 100-ая средняя школа, VII класс
- б) Усанеташвили Гиви—тбилисская 100-ая средняя школа, VII класс
42. а) Голованоза Виктора—цхинвальская 6-ая средняя школа, X класс
- б) Цховребва Руслана—цхинвальская 2-ая средняя школа, X класс

Наградить аттестатами 2-ой степени учащихся:

1. а) Чонкадзе Зинаиду—Душетский р-он, квазильская восьмилетняя школа, VI класс
- б) Бадагадзе Мераба—Душетский р-он, квавильская восьмилетняя школа, VI класс
2. а) Ходун А.—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
- б) Иванова Е.—ткварчельская 4-ая средняя школа, XI класс
3. а) Витковского Геннадия—ткварчельская 4-ая средняя школа, VIII класс
- б) Шаповалова Виктора—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс

- 4. Дерюженко В.—ткварчельская 4-ая средняя школа, VIII класс
- 5. а) Бидзишвили Тамаза—самтрედская 2-ая средняя школа, VIII класс
- б) Квирквелия Давида—самтрэдская 2-ая средняя школа, VIII класс
- 6. а) Бохуа Михаила—самтрэдская 1-ая средняя школа, VIII класс
- б) Берекашвили Нодара—самтрэдская 1 ая средняя школа, VIII класс
- 7. Кашмадзе Робинзона—Самтрэдский р-он, башская средняя школа, XI класс
- 8. Галичяна Васкана—гардабанская 1-ая русская средняя школа, VIII класс
- 9. Горячко Сергея—батумская 3-я средняя школа, IX класс
- 10. а) Никитина Александра—батумская 3-я средняя школа, VI I класс
- б) Никитина Евгения—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
- в) Бодрова Вячеслава—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
- 11. Чомахишвили Тамаза—Гурджаанский р-он, арашендская средняя школа, X класс
- 12. а) Попова Александра—самтрэдская русская средняя школа, IX класс
- б) Давтяна Жудекса—самтрэдская русская средняя школа, IX класс
- 13. а) Мурманишвили Георгия—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, VIII класс
- б) Надирадзе Сергея—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, VIII класс
- 14. Церетели Таризела—тбилисская 30-ая средняя школа, X класс
- 15. а) Месоева—тбилисская 64-ая средняя школа, XI класс
- б) Параскевова—тбилисская 64-ая средняя школа, XI класс
- 16. Заболоцкого Павла—потийская 4-ая средняя школа, IX класс

17. Цуцкиридзе Владимира—чиатурская 2-ая средняя школа,
VII класс
18. Харебова Батраци—цхинвальская 3-я средняя школа, VIII
класс
19. Тадтаева Феликса—цхинвальская 2-ая средняя школа,
VIII класс
20. Постельга Николая—цхинвальская 2-ая средняя школа,
VIII класс
21. а) Верулашвили Гию—тбилисская 48-ая средняя школа,
VIII класс
- б) Панцери Виктора—тбилисская 48-ая средняя школа,
VIII класс
- в) Погосова Игоря—тбилисская 48-ая средняя школа, VIII
класс
22. а) Шаламберидзе Темура кутаисская 2-ая средняя
школа, VIII класс
- б) Георгадзе Тамаза—кутаисская 2-ая средняя школа,
VIII класс
23. Буслову Ирину—кутаисская 14-ая средняя школа, XI
класс
24. Дегтярева Анатолия—кутаисская 9-ая средняя школа,
XI класс
25. а) Николадзе Е.—кутаисская II-ая средняя школа, XI
класс
- б) Карчхадзе Т.—кутаисская II-ая средняя школа, XI
класс
26. а) Наврозашвили Зейнаба—кутаисская 1-ая школа-ин-
тернат, XI класс
- б) Джанджгава Дали—кутаисская 1-ая школа-интернат,
XI класс
27. Лианозова Александра—тбилисская 33-я средняя школа,
IX класс
28. Овакимяна Саркиса—тбилисская 83-я средняя школа, X
класс
29. Сазмандян Самвела—тбилисская 96-ая средняя школа,
X класс

30. Карсаулидзе Тенгиза — тбилисская 15-ая средняя школа, XI класс
31. а) Багданова В. — тбилисская 96-ая средняя школа, XI класс
б) Парубец В. — тбилисская 96-ая средняя школа, XI класс
в) Соловьева А. — тбилисская 96-ая средняя школа, XI класс
32. Татишвили Отара — тбилисская 113-ая средняя школа, IX класс
33. Попенко Альберта — тбилисская 116-ая средняя школа, VIII класс
34. Арвеладзе Ираклия — тбилисская 100-ая средняя школа, IX класс
35. Кебурия Генадия — тбилисская 116-ая средняя школа, VII класс
36. а) Гараканидзе Заала — тбилисская 24-ая средняя школа, VIII класс
б) Горошидзе Георгия — тбилисская 24-ая средняя школа, VIII класс
37. Кучулория Владимира — тбилисская 63-я средняя школа, IX класс
38. а) Ильинова Л. — тбилисская 103-я средняя школа, IX класс
б) Аришина А. — тбилисская 103-я средняя школа, IX класс
в) Киреева Ни-олая — тбилисская 103-я сред. школа, VII кл.
39. Белявского Владимира — тбилисская 64-ая средняя школа, VI класс
40. а) Гоцадзе Темура — тбилисская 10-ая средняя школа, X класс
б) Омиадзе Джондо — тбилисская 10-ая средняя школа, X класс
41. а) Джанелидзе Джано — тбилисская 6-ая средняя школа, VIII класс
б) Костаза Роберта — тбилисская 6-ая средняя школа, VIII класс
42. Румянцеву Софью — тбилисская 43-я средняя школа, X класс

43. Каландадзе А.—тбилисская 4-ая средняя школа, VIII класс
44. а) Тандилашвили Важа—руставская 2-ая средняя школа, IX класс
б) Кикнадзе Григория—руставская 3-я средняя школа, X класс
в) Нозадзе Тамаза—руставская 16-ая средняя школа, XI класс
45. а) Нарсия Эмзара—руставская 10-ая средняя школа, VIII класс
б) Шавшиашвили Темура—руставская 10-ая средняя школа, VIII класс

Наградить грамотами учащихся:

1. а) Балахашвили Ивана—Ахалцихский р-он, удсская средняя школа, VI класс
б) Мгебришвили Гурама—Ахалцихский р-он, удсская средняя школа, VI класс
2. а) Кобахидзе Бадри—ткибульская 2-ая средняя школа, IX класс
б) Мамияшвили Роланда—ткибульская 2-ая средняя школа, IX класс
в) Квинихидзе Бесика—ткибульская 2-ая средняя школа, IX класс
3. а) Власова Юрия—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
б) Хижняк Владимира—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
4. Герцман Александра—сухумская 4-ая средняя школа, XI класс
5. а) Кварацхелия Ромика—очамчирская 2-ая средняя школа, IX класс
б) Гусеву Татьяну—очамчирская 2-ая средняя школа, IX класс
6. а) Тилкиджяна В.—Гагрский р-он, аракичская средняя школа, X класс
б) Зентуняна Е.—Гагрский р-он, аракичская средняя школа, X класс

- 7. а) Хваткову Татьяну—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
- б) Соколовскую Валентину—ткварчельская 4-ая средняя школа, IX класс
- 8. Санодзе Зураба—Цулукидзеvский р-он, ивандидская средняя школа, VIII класс
- 9. а) Лежава Зураба—самтредская 2-ая средняя школа, VIII класс
- б) Манджгаладзе Тариэла—самтредская 2-ая средняя школа, VIII класс
- 10. а) Родзодубко Валерия—самтредская русская средняя школа, VII класс
- б) Шмаловского Михаила—самтредская русская средняя школа, VII класс
- 11. а) Ковальчук Юрия—гардабанская 1-ая русская средняя школа, VIII класс
- б) Махова Александра—гардабанская 1-ая русская средняя школа, VIII класс
- г) Кузнецова Анатолия—гардабанская 1-ая русская средняя школа, VIII класс
- 12. а) Копиладшвили Анури—Гардабанский р-он, норийская средняя школа, VIII класс
- б) Николаишвили Зорбега—Гардабанский р-он, норийская средняя школа, VIII класс
- 13. а) Федосенок Валерия—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
- б) Маслова Владимира—батумская 3-я средняя школа, VIII класс
- 14. а) Ранковского Валерия—батумская 7-ая средняя школа, VI класс
- б) Титоян А.—батумская 7-ая средняя школа, VIII класс
- 15. Гимиджян Вазгена—батумская II-ая средняя школа, VIII класс
- 16. а) Квачадзе Бадри—кобулетская 1-ая средняя школа, IX класс
- б) Харабадзе Вахтанга—кобулетская 1-ая средняя школа, IX класс

17. Каджая Георгия—Кобулетский р-он, Чаисубанская школа-интернат, VIII класс
18. Хатанесян Амбарцума—батумская 8-ая средняя школа, IX класс
19. Трофимова Анатолия—батумская 11-ая средняя школа, VIII класс
20. а) Дарчиашвили Малхаза—телавская 3-я средняя школа, XI класс
- б) Мествиришвили Тенгиза—телавская 3-я средняя школа, XI класс
21. Маmiaшвили Гюли—Гардабанский р-он, лилойская средняя школа, VI класс
22. Тигишвили Венгули—Гардабанский р-он, лилойская средняя школа, VII класс
23. Тинашвили Михаила—Гардабанский р-он, лилойская средняя школа, VIII класс
24. Тигишвили Давида—Гардабанский р-он, лилойская средняя школа, VI класс
25. Надирашвили Ирину—самтредская русская средняя школа, VII класс
26. а) Подпорина Владимира—тбилисская 35-ая средняя школа, X класс
- б) Чутлашвили Гиви—тбилисская 35-ая средняя школа, IX класс
27. а) Гогочури Нателу—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, VII класс
- б) Мелашвили Джейназ—Гардабанский р-он, гамарджвебская средняя школа, X класс
28. Кокая Теймураза—тбилисская 30-ая средняя школа, X класс
29. Оганезашвили Алексея—тбилисская 43-я средняя школа, IX класс
30. а) Басиляя Демури—Гегечкорский р-он, салхинойская средняя школа, VIII класс
- б) Кекутия Георгия—Гегечкорский р-он, салхинойская средняя школа, VII класс
- в) Чачуа Автандила—Гегечкорский р-он, салхинойская средняя школа, VIII класс

31. Шахназарова Алексея—тбилисская 49-ая средняя школа,
VI класс
32. Тадтаева Юрия—тбилисская 49-ая средняя школа, IX
класс
33. а) Нониашвили Кахи—каспская 1-ая средняя школа,
VIII класс
б) Кобаури Гиви—каспская 1-ая средняя школа, VIII класс
г) Гзиршвили Илью—каспская 1-ая средняя школа, VIII
класс
34. Ахвледiani Гиви—тбилисская 12-ая средняя школа, VII
класс
35. а) Джаниашвили Валерия—Сигнахский р-он, Бодбийская
средняя школа, IX класс
б) Кокиашвили Элизбара—Сигнахский р-он Бодбийская
средняя школа, IX класс
36. Плиеву Салимад—цхинвальская 2-ая средняя школа, IX
класс
37. Кулумбегову Циру—цхинвальская 3-я средняя школа,
IX класс
38. Бабуцидзе Важа—цхинвальская 1-ая средняя школа, XI
класс
39. Котаева Феликса—цхинвальская 2-ая средняя школа, VIII
класс
40. Цховребова Руслана—цхинвальская 6-ая средняя школа,
XI класс
41. Шницер Михаила тбилисская 48-ая средняя школа, IX
класс
42. а) Лабалзе Ивана—Хашурский р-он, Сурамская 8-летняя
школа, VIII класс
б) Хачидзе Элгуджу—Хашурский р-он, Сурамская 8 летняя
школа, VIII класс
в) Кублашвили Яго—Хашурский р-он, Сурамская 8-летняя
школа, VIII класс
43. Нозадзе Николая—Хашурский р-он, Сурамская 1-ая сред-
няя школа, XI класс
44. а) Саралидзе Романа—Хашурский р-он, Цромская 8-ле-
тняя школа, VIII класс

- 6) Кокошвили Заура—Хашурский р. он. Цромская 8-летняя школа, VIII класс
45. а) Азаладзе Тамаза—тбилисская 5-ая средняя школа, XI класс
- б) Тадиашвили Анну—тбилисская 5-ая средняя школа, XI класс
- в) Мелкадзе Луизу—тбилисская 5-ая средняя школа, XI класс
46. а) Гелашвили Акакия—тбилисская 24-ая средняя школа, XI класс
- б) Сальвинцкого Георгия—тбилисская 24 ая средняя школа, XI класс
47. а) Адамашвили Михаила—тбилисская 24-ая средняя школа, XI класс
- б) Бохочадзе Автандила—тбилисская 24 ая средняя школа, XI класс
48. а) Сопромадзе Автандила кутаисская 2 ая средняя школа, VI класс
- б) Дзагнидзе Теймураза—кутаисская 2-ая средняя школа, VI класс
- в) Суладзе Джемсварда—кутаисская 20-ая средняя школа, VI класс
49. Чеишвили Генадия—кутаисская 22-ая средняя школа, VIII класс
50. Барабадзе Г. кутаисская 5-ая средняя школа, VII класс
51. Капанадзе Мераба—кутаисская 12-ая ж/д школа, X класс
52. Джикия Гюльнази—кутаисская 18-ая средняя школа, XI класс
53. а) Хундадзе Гочу—кутаисская 4-ая средняя школа, XI класс
- б) Долицзе Темури—кутаисская 4-ая средняя школа, XI класс
54. а) Балуашвили Давида—кутаисская 18-ая средняя школа, IX класс
- б) Шимшилашвили Якова—кутаисская 18 ая средняя школа, IX класс

55. а) Пайкидзе Мераба—кутаисская 25-ая средняя школа,
IX класс
б) Давиташвили Абрама—кутаисская 24-ая средняя школа,
IX класс
в) Чанкветадзе Абесалома—кутаисская 1-ая средняя школа,
IX класс
56. Лагидзе Рамаза—кутаисская 8-ая средняя школа, X
класс
57. а) Пискунова Петра—тбилисская 33-я средняя школа, X
класс
б) Ангелова Владимира—тбилисская 33-я средняя школа,
X класс
58. Оганезова Сергея—тбилисская 33-я средняя школа, X
класс
59. Гусяна Самвела—тбилисская 33-я средняя школа, X класс
60. Куличивили Николая—горийская 5-ая средняя школа,
XI класс
61. Гохадзе Гайоза—тбилисская 111-ая средняя школа, VIII
класс
62. Залетова Виктора—тбилисская 83-я средняя школа, VII
класс
63. Чиковани Манану—тбилисская 85-ая средняя школа, XI
класс
64. Бабунидзе Нодара—тбилисская 111-ая средняя школа,
IX класс
65. а) Гаспаряна Вазгена—тбилисская 40-ая средняя школа,
VIII класс
б) Гарибяна Эдуарда—тбилисская 40-ая средняя школа,
VII класс
66. Акопяна Ишхана—тбилисская 104-ая средняя школа, VII
класс
67. Тварадзе Легри—тбилисская 15-ая средняя школа, IX
класс
68. Бичинашвили Давида—тбилисская 14-ая средняя школа,
X класс
69. Иванова Бориса—тбилисская 11-ая средняя школа, VII
класс

70. Цомая Вахтанга—тбилисская 24-ая средняя школа, VI класс
71. Дидебулидзе Ираклия—тбилисская 27 ая средняя школа, VII класс
72. а) Вилданова Александра—тбилисская 86-ая средняя школа, VIII класс
- б) Мурадяна Сергея—тбилисская 86-ая средняя школа, XI класс
73. а) Зукакишвили А.—тбилисская 20-ая средняя школа, X класс
- б) Кузанова Н.—тбилисская 20-ая средняя школа, IX класс
74. Мецхваришвили Темура—тбилисская 6-ая средняя школа, VIII класс
75. а) Шарашидзе Циури—тбилисская 10-ая средняя школа, X класс
- б) Жвания Лорину—тбилисская 10-ая средняя школа, X класс
- в) Цховребашвили Важа—тбилисская 12-ая средняя школа, IX класс
76. Тхинвалели Нуну—тбилисская 6-ая средняя школа, X класс
77. а) Закариадзе Тамару—тбилисская 6-ая средняя школа, X класс
- б) Мазмишвили Лали—тбилисская 6 ая средняя школа, X класс
78. а) Овацян Розу—тбилисская 102-ая восьмилетняя школа, VIII класс
- б) Юханову Елизавету—тбилисская 102-ая восьмилетняя школа, VIII класс
- в) Родинову—тбилисская 102-ая восьмилетняя школа, VIII класс
79. а) Тандилашвили Важа—руставская 2-ая средняя школа, IX класс
- б) Нозадзе Тамаза—руставская 16-ая средняя школа, XI класс
80. Мурадяна Виссарион—тбилисская 25-ая средняя школа, X класс

3. За организованное проведение республиканского конкурса и массовое вовлечение учащихся в конкурс наградить грамотами работников школ и внешкольных детских учреждений:

1. Кватадзе Нодара—руководителя физического кружка тбилисской 29-ой средней школы;
2. Цобехия Терентия—руководителя кружка юных механиков квемобаргебской средней школы Гальского района;
3. Карапетян Рондоза — руководителя радиотехнического кружка тбилисской 86-ой средней школы;
4. Оганесян Генриха—руководителя кружка юных техников тбилисской 104-ой средней школы;
5. Грачова Вениамина—руководителя столярного кружка тбилисской 83-ей средней школы;
6. Сухишвили Елену—руководителя химического кружка тбилисской 43-ей средней школы;
7. Самсония Пашу—руководителя химического кружка кобулетской 1-ой средней школы;
8. Абашидзе Георгия—руководителя авиамodelьного кружка тбилисской 60-ой средней школы;
9. Джишкариани Гено—руководителя судомodelьного кружка кутаисской городской станции юных техников;
10. Чавчанидзе Лили—руководителя физико-технического кружка самтредской 2-ой средней школы;
11. Семенова Олега—руководителя авиамodelьного кружка тбилисской 83-ей средней школы;
12. Чилиджяна Сурена—руководителя авиамodelьного кружка областной станции юных техников Аджарской АССР;
13. Старинина Виталия—руководителя авиамodelьного кружка руставской городской станции юных техников;
14. Перельмана Исаака—руководителя технического кружка тбилисской 50-ой средней школы;
15. Цхварадзе Вахтанга—руководителя железнодорожного кружка тбилисской городской станции юных техников;

16. Рашкевич Николая—руководителя радиотехнического кружка тбилисской 76-ой средней школы;
17. Кикнадзе Заура—руководителя электротехнического кружка горийской городской станции юных техников;
18. Хачояна Роберта—руководителя технического кружка даба-самгорской средней школы Гардабанского района;
19. Хидирбегишвили Илью—руководителя технического кружка сурамской 8-летней школы Хашурского района;
20. Панченко Василия—руководителя технического кружка тбилисской 106-ой средней школы;
21. Кравец Павла—руководителя технического кружка тбилисской 106-ой средней школы;
22. Мурадова Георгия—руководителя технического кружка тбилисской 106-ой средней школы;
23. Дзегвелашвили Шота—руководителя столярного кружка тбилисской 2-ой школы продленного дня;
24. Сафарова Григория—руководителя технического кружка телавского дома пионеров;
25. Ратиани Отара—руководителя технического кружка коджорской школы-интерната Гардабанского района;
26. Нестерова Николая—руководителя механического кружка коджорской школы-интерната Гардабанского района;
27. Битиева Николая—руководителя технического кружка Юго-Осетинской областной станции юных техников;
28. Багаева Гаврила—директора Юго-Осетинской областной станции юных техников;
29. Бурчуладзе Михаила—руководителя радиотехнического кружка тбилисской 15-ой средней школы;
30. Багдавадзе Александра—преподавателя физики самтредской русской средней школы;
31. Зернова Валентина—руководителя радиотехнического кружка потийской городской станции юных техников;
32. Даташвили Александра—руководителя электротехнического кружка даба-самгорской средней школы Гардабанского района;
33. Унгиадзе Клару—зав. химической лабораторией Центральной станции юных техников;

34. Коридзе Михаила—зав. лабораторией автоматки Центральной станции юных техников;
 35. Чаргеишвили Роина—зав. радиотехнической лабораторией Центральной станции юных техников;
 36. Шматкова Рудольфа—зав. авиамодельной лабораторией Центральной станции юных техников;
 37. Инджия Нодара—зав. транспортной лабораторией Центральной станции юных техников;
 38. Зауташвили Исаака—зав. физико-технической лабораторией Центральной станции юных техников;
 39. Зандукели Реваза—руководителя технического кружка аранисской средней школы Душетского района;
 40. Котовчук Владимира—руководителя физико-технического кружка тварчельской 4-ой средней школы;
 41. Сперанскую М.—руководителя электротехнического кружка гудаутской 2-ой средней школы;
 42. Литанишвили Медею—руководителя кружка рукоделия душетского дома пионеров;
 43. Швелидзе Игоря—руководителя кружка резьбы по дереву лилойской средней школы Гардабанского района;
 44. Сухиташвили Илью—руководителя столярного кружка телавской 4-ой средней школы;
 45. Ареншильд Артура—руководителя судомодельного кружка кутаисского Дворца пионеров;
 46. Галустова Давида—руководителя технического кружка даба-цнорской грузинской средней школы Сигнахского района;
 47. Копейкина Георгия—руководителя технического кружка телавского дома пионеров;
 48. Шервашидзе Карла—директора областной станции юных техников Аджарской АССР
4. Выдать удостоверения всем участникам итоговой выставки 14-го Республиканского конкурса „Юные техники-Родине“.
 5. При Центральной станции юных техников с текущего года на базе итоговых выставок конкурса организовать постоянно действующую Республиканскую выставку технического творчества учащихся.

6. Объявить 15-ый Республиканский конкурс „Юные техники—Родине“ с октября 1965 года по июнь 1966 года.

7. Для руководства 15-ым Республиканским конкурсом „Юные техники—Родине“ утвердить организационный комитет в следующем составе:

1. Берозашвили Ираклий—зам. министра просвещения Грузинской ССР—председатель организационного комитета;

2. Квимсадзе Виктор—начальник отдела методики Министерства просвещения Грузинской ССР;

3. Эпиташвили Георгий—директор Центральной станции юных техников;

4. Арвеладзе Симон—нач. Управления снабжения и подсобных предприятий Министерства просвещения Грузинской ССР;

5. Тваури Людмила—секретарь Грузинского Республиканского комитета профсоюза работников просвещения, высших школ и научных учреждений;

6. Тония Сергей—начальник отдела производственного обучения Министерства просвещения Грузинской ССР;

7. Чхиквадзе Акакий—зам. заведующего тбилисским отделом просвещения;

8. Островская Валентина—зам. заведующего школьным отделом ЦК ЛКСМ Грузии;

9. Махарадзе Вахтанги—секретарь тбилисского комитета ЛКСМ Грузии;

10. Дарсалия Кетевана—школьный инспектор Министерства просвещения Грузинской ССР

11. Джапаридзе Николай—методист института усовершенствования учителей;

12. Санадзе Григорий—старший научный сотрудник сектора математики и физики научно-исследовательского института педагогики.

8. Организационному комитету 15 го Республиканского конкурса планово руководить проведением конкурса, периодически рассматривать вопросы хода конкурса на местах и представлять надлежащие материалы Министерству просвещения Грузинской ССР и ЦК ЛКСМ Грузии.

9. Отметить отсутствие участия отделов просвещения бротаурского, Ахалкалакского, Болнисского, Горийского, Зугдидского, Казбегского, Лентехского, Марнеульского, Махарадзевского, Местийского, Сагареджойского, Тетрицкаройского, Тианетского и Цагерского районов.

10. В марте 1966 года, во время весенних каникул, на базе Центральной станции юных техников провести пятидневный 3-ий Республиканский слет юных техников. Количество участников слета определить 400 учащимся, из них 300 человек—из районов и городов Республики, а 100 учащихся—из средних школ г. Тбилиси.

11. Проведение 3-го Республиканского слета юных техников поручить Управлению школ Министерства просвещения Грузинской ССР совместно с организационным комитетом 15-го Республиканского конкурса „Юные техники—Родине“.

12. Директору Центральной станции юных техников:

а) своевременно провести работу для подготовки к конкурсу и обеспечить районы необходимым методическим материалом;

б) оказать необходимую помощь в деле проведения конкурса и провести консультации для учителей и руководителей технических кружков;

в) в целях оказания практической помощи командировать работников станции и специалистов в некоторые районы;

г) подготовить и издать в 1966 году в виде брошюр описания и чертежи самодельных приборов и обеспечить их рассылку в школы и внешкольные учреждения городов и районов Республики;

д) в целях улучшения осмотра постоянно действующей выставки работ юных техников посетителями установить дни и часы работы выставки.

13. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующему Юго-Осетинской автономной области, заведующим городскими и районными отделами просвещения, секретарям городских, областных и районных комитетов ЛКСМ Грузии:

а) ознакомить учителей восьмилетних и средних школ, руководителей школьных, комсомольских и пионерских организаций

с результатами 14-го Республиканского конкурса „Юные техники—Родине“ и условиями проведения 15-го Республиканского конкурса. Обеспечить широкое участие учащихся в конкурсе;

б) при проведении конкурса руководствоваться постоянно действующим положением „Юные техники—Родине“;

в) согласно положению создать комиссии содействия по проведению конкурса;

г) принять решительные меры для организации кружков технического профиля в каждой школе, где до сегодняшнего дня их нет, а там, где они уже созданы, всесторонне содействовать их плодотворной работе;

д) подготовку к участию в Республиканском конкурсе „Юные техники—Родине“ начинать с начала каждого учебного года;

е) на основании указаний организационного комитета подобрать кандидатов для участия в третьем Республиканском слете юных техников из учащихся, принимавших участие в итоговой выставке 14-го Республиканского конкурса и обеспечить их явку в г. Тбилиси в срок, указанный организационным комитетом;

ж) в рамках возможности обеспечить организацию экскурсий педагогов и учащихся для посещения итоговой выставки Республиканского конкурса „Юные техники—Родине“.

14. Районные, городские и областные итоговые выставки конкурса „Юные техники—Родине“ провести до 1 апреля 1966 года, а Республиканскую выставку, посвященную дню пионеров — 19 мая 1966 года в г. Тбилиси.

15. Директорам тбилисского и кутаисского Дворцов пионеров, городских и областных станций юных техников и Домов пионеров широко развернуть подготовительную работу к конкурсу и работу технических кружков тесно увязать с задачами конкурса.

16. Планово-финансовому управлению Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Квачадзе А.) для проведения конкурса, составления и издания описаний самодельных приборов предусмотреть в бюджете Центральной станции юных техников на 1966 год необходимую сумму.

17. Управлению снабжения и подсобных предприятий Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Арвеладзе С.):

а) для нужд конкурса и издания описаний самодельных при-

боров и чертежей выделить Центральной станции юных техников 1000 кг печатной бумаги;

б) в соответствии с решением организационного комитета обеспечить приобретение в требуемом количестве премий для учащихя—победителей конкурса;

в) на основании требований организационного комитета Республиканского конкурса выделить городским и областным станциям юных техников необходимые материалы для работы кружков

18. Редакциям газет— „Ахалгазрда Комунисти“, „Молодежь Грузии“, „Норчи Ленинели“, „Сахалхо Ганатлеба“, журналов— „Скола да цховреба“, „Пионери“, радио и телередакциям детских передач периодически освещать ход конкурса.

19. Управлению школ Министерства просвещения Грузинской ССР и школьному отделу ЦК ЛКСМ Грузии руководить подготовкой и проведением конкурса.

Основание: Совместное постановление коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР и бюро ЦК ЛКСМ Грузии от 15-го сентября 1965 года

Министр просвещения
Грузинской ССР
Лашкарашвили Т.

Секретарь ЦК ЛКСМ
Грузии
Черкезия О.

УТВЕРЖДЕНО

совместным постановлением коллегии
Министерства просвещения Грузин-
ской ССР и бюро ЦК ЛКСМ Грузии
от 1-го ноября 1963 года

ПОЛОЖЕНИЕ

о республиканском конкурсе „Юные техники—родине“

**ЦЕНТРАЛЬНАЯ СТАНЦИЯ ЮНЫХ ТЕХНИКОВ С 1-ГО
СЕНТЯБРЯ ПО 1-Е ИЮНЯ ЕЖЕГОДНО ПРОВОДИТ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОНКУРС НА ТЕМУ
„ЮНЫЕ ТЕХНИКИ—РОДИНЕ“**

Задачи проведения конкурса:

а) содействовать школам в приобретении знаний учащимися по физике, химии, математике, черчению и по ознакомлению с основами промышленности и сельского хозяйства;

б) оказывать помощь школам, школам-интернатам, детским домам и внешкольным учреждениям в дальнейшем развитии технического творчества детей, в расширении сети технических кружков с вовлечением в них широких масс учащихся;

в) выявлять лучшие образцы самодельных приборов и технического творчества, широко обобщать передовой опыт работы юных техников;

г) вести широкую пропаганду достижений отечественной науки и техники среди пионеров и школьников.

В конкурсе могут участвовать:

а) учащиеся 8-летних и средних школ, воспитанники школ-интернатов и детских домов, члены кружков внешкольных учреждений;

б) коллективы предметных и технических кружков, школьные звенья и дружины.

Условия участия в конкурсе

На конкурсе могут быть представлены изготовленные учащимися лучшие образцы самодельных приборов по физике (механика, теплота, электричество, свет, звук), химии, математике, астрономии, черчению, географии, минералогии и другим учебным дисциплинам. Авиамодели, автомодели и судомодели. Макеты и модели гидросиловых установок, электромашин, моторов, объектов ж/дорожного транспорта и других сооружений. На конкурс можно представить также работы учащихся по связи, радио и архитектурно-строительному делу; работы учащихся по отраслям механизации и электрофикации сельского хозяйства.

Желательно, чтобы каждый экспонат сопровождался кратким пояснительным текстом и чертежами.

При подборе экспонатов для конкурса следует обратить внимание на оригинальность конструкции и качество исполнения.

Коллективы учащихся, изъявившие желание участвовать в конкурсе, в письменном виде дают знать об этом местным комиссиям. В письме должно быть указано количество желающих участвовать в конкурсе, выполняемая ими работа и под чьим руководством ведется работа, а местные комиссии направляют окончательные сведения Республиканскому организационному комитету по адресу: г. Тбилиси, проспект Ак. Церетели № 1, Центральная станция юных техников.

На заключительную республиканскую выставку будут допущены экспонаты, отвечающие требованиям данного положения.

Руководство конкурсом

Общее руководство по проведению Республиканского конкурса осуществляет Республиканский организационный комитет.

На местах при Министерствах просвещения автономных республик, отделах просвещения городов и районов создаются комиссии по содействию конкурсу в составе представителей ра-

ботников отделов просвещения, областных, городских и районных комитетов ЛКСМ Грузии, пионерских советов, внешкольных учреждений и педагогов, которые всю свою работу ведут на основании указаний Республиканского организационного комитета.

Комиссии по содействию конкурсу проводят следующую работу:

а) знакомят всех учащихся городских и сельских школ с условиями проведения конкурса;

б) для участников конкурса проводят консультации и оказывают им практическую помощь;

в) до 1-го апреля из числа представленных на конкурс экспонатов организуют выставку;

г) на выставках отбирают лучшие экспонаты и до 15-го апреля того же года посылают их для участия на Республиканскую итоговую выставку в г. Тбилиси;

д) заключительная выставка будет организована ежегодно 19-го мая в г. Тбилиси.

Ресурсы конкурса и премирование

Ресурсы для проведения районных, городских конкурсов выделяются отделами просвещения, а ресурсы для проведения Республиканского конкурса выделяет Центральная станция юных техников.

Организационный комитет подводит итоги работы, проведенной на местах, из выставочного материала отбирает лучшие работы и награждает их авторов. Награждаются также коллективы и руководители кружков, хорошо поработавшие в этом направлении.

Для награжденных в конкурсе

УСТАНОВЛЕНЫ СЛЕДУЮЩИЕ ПРЕМИИ:

ДЛЯ КОЛЛЕКТИВОВ

I премия — (диплом 1-ой степени) — 5

II премия — (диплом 2-ой степени) — 10

III премия — (диплом 3-ей степени) — 15

- I премия — (ценный подарок стоимостью в 20 рублей и диплом 1-ой степени) — 5
- II премия — (ценный подарок стоимостью в 12 рублей и диплом 2-ой степени) — 10
- III премия — ценный подарок стоимостью в 10 рублей и диплом 3-ей степени) — 25
- Грамота — 50.

ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА КОНКУРСА

Тематика конкурса весьма разнообразна. Невозможно перечислить все наглядные пособия и другие полезные для школьных кабинетов вещи, которые юные техники могут изготовить для конкурса.

Ниже приводится только примерная тематика самоделок. Этот список не является исчерпывающим, его можно расширить и дополнить.

Преподаватели или руководители кружков должны заострять внимание на постройке таких приборов, которых нет в данной школе и нашей промышленностью не изготавливаются. В этом деле преподаватели школ и руководители кружков должны проявить инициативу в выборе интересных тем для постройки самоделок.

Что можно изготовить для конкурса

1. По физике

Представленные экспонаты должны широко отображать работу, проводимую физико-техническими кружками, и разъяснять значение этих кружков в деле политехнизации. При отборе экспонатов значительное внимание должно быть уделено комплексным приборам, моделям и инструментам, учебно-наглядным пособиям, отображающим применение законов физики в области техники. Все действующие приборы и модели должны быть представлены в таком виде, чтобы можно было демонстрировать их работу.

Наряду с этим на конкурс должны быть представлены

приборы, предназначенные для лабораторной работы, методические материалы, методы массовых форм технической пропаганды (вечера юных физиков, олимпиады и т. д.), результаты общественнополезного труда учащихся в колхозах, совхозах, РТС и на производстве.

2. По радиотехнике и связи

Аппаратура проводной связи и сигнализации (телефон, телеграф: световая, магнитная и звуковая сигнализации); радиоприемники (детекторные, одно и многоламповые, походные и туристские); приемопередатчики на 28—29,7 мегагерц; приемники телевизионных звуковых сигналов, приемники и усилители на полупроводниках; радиоусилители, школьные радиоузлы, переносные усилители, усилители звукозаписи; наглядные пособия и измерительная аппаратура; стенды и щиты, отображающие работу радиокружков.

3. По автоматике и телемеханике

Действующие модели и аппараты по автоматике и телемеханике; аппараты, управляемые по радио на расстоянии; модели действующие и движущие на фотоэффекте; простейшие телемеханические устройства; модели вычислительных аппаратов; простейшие действующие модели автоматического регулирования; магнитные, механические, электропневматические и электрогидравлические усилители; за поминающие и записывающие устройства и приборы; образцы исполнительных устройств (пускатели, электромагнитные реле, двигатели управления) и др.

Действующие модели станков, механизмов и машин, в которых использованы элементы автоматике, телемеханики и др.

4. В области железнодорожного транспорта

Модели, макеты подвижного состава железнодорожного транспорта; модели и макеты искусственных сооружений на ж/дорожном транспорте и образцы сигнализации и автоблокировки.

5. В области авиамоделизма

Наглядные пособия для кружков, изучающих авиамодельное дело; схематические, резиномоторные и бензиномоторные модели самолётов; копии советских самолетов, планеров и вертолетов; модели реактивных самолетов и экспериментальных самолетов; макеты искусственных спутников земли; макеты и модели космических ракет; кордовые модели и др.

6. В области судомоделизма

Модели исторических судов (отображающие историю развития отечественного морского флота); модели яхты, катера, пассажирского и грузо-пассажирского судна, фрегата, шхуны, чайного клипера, шлюпа, глассера, теплохода с подводными крыльями, подводной лодки, глассера на воздушной подушке, батискафа, батисферы и др.

7. В области автомоделлизма

Наглядные пособия для кружков, изучающих автомоделльное дело; резиномоторные и электромоторные автомоделли; гоночные автомоделли разных классов; макеты, раскрывающие историю и развитие отечественного производства автомашин; разновидности моделей легковых, грузовых и автобусных машин; модели автомашин оригинальных конструкций и др.

8. В области сельского хозяйства

Модели сельскохозяйственных машин, инструментов и инвентаря для работы на пришкольных участках; приборы и инструменты по борьбе с вредителями сельского хозяйства; щиты для изучения учащимися сельскохозяйственной техники.

9. В области машиностроения

Модели техники горного дела и металлургической промышленности; модели техники обработки металла и станкостроения; модели строительной техники.

10. По фотографии

Фотоприборы, фотоаппараты, изготовленные юными фотолюбителями; аппараты для фотосъёмки, приборы для макро и микро съёмки, лабораторное оборудование; принадлежности для

проявления фотопластинок и контактной печати; увеличительные аппараты; фонари; репродукционные и проекционные аппараты.

11. По химии

Изготовление действующих моделей: коксохимического производства; для получения заводским способом соляной, серной и азотной кислот; перегонки нефти; крекинга нефти и т. д.

Изготовление макетов доменной печи, газогенератора, подземной газификации, атомного реактора, заводов органического синтеза, элементарии, электрофицированных таблиц.

Составление коллекции сырья и продукции химического производства, органических препаратов, полученных учащимися в лаборатории.

Получение полимеров — синтетического волокна, бакелита, текстолита; изготовление стенда из исходных и конечных продуктов.

Проведение анализа почвы, сельскохозяйственных продуктов, местных полезных ископаемых.

Изготовление разных макетов методом кристаллизации.

12. Наглядный материал по черчению, математике и географии

13. Из тематики ступеней юных пионеров

Наглядные пособия и дидактический материал для I — IV классов (в том числе подарки первоклассникам). Самodelки для оформления рабочих уголков пионерской комнаты. Пионерские игрушки.

Изделия для оформления новогодних елок и комнат для проведения школьных праздников; вспомогательные изделия для художественной самодеятельности; самodelный инвентарь для спортивных игр; образцы работ по дереву и фанере; действующие модели сооружений, машин и др. макеты; предметы домашнего обихода; подарки для старших и родителей.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1966
წლის 17 იანვრის ბრძანება № 52

რესპუბლიკური კონკურსის „ჩემი საყვარელი ლექსის“ ჩატარე-
ბის შესახებ

გავეცანი რა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის მიერ წარმოდგენილ მასალებს „რესპუბლიკური კონკურსის—ჩემი საყვარელი ლექსის ჩატარების შესახებ“—ავლნიშნავ, რომ მიუხედავად კონკურსის დამაკმაყოფილებლად ჩატარებისა, მას არსებითი ნაკლოვანებანიც ახასიათებდა. მასში რესპუბლიკის მხოლოდ მცირე ნაწილმა მიიღო მონაწილეობა. არასაკმარისი იყო განათლების განყოფილებათა დახმარება ადგილებზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

მოხსენებითი ბარათი „რესპუბლიკური კონკურსის—ჩემი საყვარელი ლექსის—ჩატარების შესახებ“ დაეგზავნოს განათლების განყოფილებებს სათანადო ღონისძიებების დასახვისა და გატარებისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი
ა. მ. თ. ლაშქარაშვილი

მოხსენებითი ბარათი

რესპუბლიკური კონკურსის — „ჩემი საყვარელი ლექსის“ — ჩატარების შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურმა სამეცნიერო მეთოდურმა კაბინეტმა 1965 წლის მარტიდან 1965 წლის სექტემბრამდე გამოაცხადა რესპუბლიკური კონკურსი თემაზე — „ჩემი საყვარელი ლექსი“.

კონკურსის დებულება დაეგზავნა რესპუბლიკის ყველა განათლების განყოფილებასა და სკოლას, პირობები გამოქვეყნდა გაზეთ „ნორჩ ლენინელში“ და გადაცემული იყო რადიოგაზეთის „საქართველოს პაონერის“ მეშვეობით. კონკურსის მიზანს შეადგენდა გამოერკვია მოსწავლე ახალგაზრდობის საყვარელი და მისწრაფება თანამედროვე პოეზიისადმი, ლექსის შერჩევის უნარი და გემოვნება.

ამ ღონისძიების ჩატარებაში მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკის 180 სკოლის 1590 მოსწავლემ. რიგი განათლების განყოფილებები სერიოზულად მოეკიდნენ საქმეს. ასეთებია: ქ. ტყიბული, სიღნაღის, ვანის, ჭიათურის, ქედის, ონის, ცხაკაიას, გორის, ახალციხის, წულუკიძის, სამტრედიის, საჩხერის, ცაგერის, წყალტუბოს, მაიაკოვსკის რაიონები. მათ წინასწარ გააცნეს სკოლებს კონკურსის პირობები, დააჯამეს შედეგები და მასალები გადმოგზავნეს კაბინეტში. კონკურსს კარგად გამოეხმაურნენ თბილისის 65-ე, ქუთაისის მე-2, მე-5, თერჯოლის რაიონის სოფელ თუზის რვაწლიანი, ბათუმის რაიონის სოფ. თხილნარის, ონის I, ცაგერის რაიონის სოფ. საირმის რვაწლიანი, თელავის I, საჩხერის რაიონის სოფ. ჩიხის, ცხაკაიას მე 2, დაბა ადიგენის, სიღნაღის რაიონის სოფ. მაღაროს, გორის რაიონის სოფ. ქვახვრელის, სოხუმის I და სამტრედიის I საშუალო სკოლები.

აღნიშნული სკოლებიდან გამოგზავნილი ლექსები დიდი ვარუდით არის შერჩეული, დაწერილია სუფთად და ლამაზი ხელით. თითქმის ყველა ლექსს დართული აქვს ანოტაცია, განმარტება თუ რატომ მოსწონს მოსწავლეს ეს ნაწარმოები. ზოგ მოსწავლეს ლექსი და განხილვა ლამაზად შეუკონავს, მხატვრულად გაფორმებულ ყდაში ჩაუსვამს. ასეთი გაფორმებით მასალები შემოვიდა ისეთი სკოლებიდან, სადაც ლიტერატურისა და ენის მასწავლებლები ბავშვებს აძლევენ საფუძვლიან ცოდნას და მასთან ერთად უნერგავენ სიყვარულს მშობლიური ენისა და მხატვრული სიტყვისადმი (ონის I საშ. სკოლა—ლიტერატურის მასწავლებელი შ. ჯაფარიძე, სოფ. ლაილაშის საშ. სკოლა—მასწავლებელი ლ. ფრუიძე, თბილისის 65-ე საშ. სკოლა—მასწავლებელი თ. კეთილაძე, ქ. ქუთაისის აკ. წერეთლის სახ. მე-2 საშ. სკოლა—მასწავლებელი მ. თვალაშვილი, ქუთაისის მე-5 საშ. სკოლა მასწავლებელი ნ. პეტრუსოვა და სხვ.).

აღსანიშნავია ისიც, რომ მოსწავლეთა მიერ წარმოდგენილი საკონკურსო მასალის თემატიკა იდეურად გამართულია და მრავალფეროვანია. კონკურსის მონაწილეებს კარგად ესმით პოეტის ჩანაფიქრი, მისი განწყობა, სიხარული და სევდა. მათ ყურადღებას იპყრობს შემდეგი თემები: სამშობლო, დედა, მასწავლებელი, სამამულო ომის გმირები, ჩვენი ქვეყნის გამოჩენილი ადამიანები, მეგობრობა, ბუნების სურათები. კონკურსმა ნათლად გამოამჟღავნა მოსწავლეთა დიდი სიყვარული გ. ტაბიძის, გ. ლეონიძის, ირ. აბაშიძის, ი. გრიშაშვილის, ი. ნონეშვილის, ლ. ასათიანისა, ალ. მირცხულავას, გ. ქუჩიშვილისა და სხვ. გამოჩენილი ქართველი პოეტების შემოქმედებისადმი.

მიღწევებთან ერთად კონკურსის ჩატარებაში შეიმჩნეოდა ნაკლოვანებებიც.

ასე, მაგალითად, თბილისიდან მხოლოდ ო-მა (მე-6 და 65-ე) სკოლამ მიიღო მონაწილეობა, ხოლო სხვა სკოლები ამ საინტერესო ღონისძიებას არ გამოხმაურებიან.

კონკურსის შედეგების განხილვის დროს გამომჟღავნდა ისიც, რომ მოსწავლეები ხშირად ასაკის მიხედვით შეუფერებელ ლიტერატურას კითხულობენ.

შევაჯამეთ რა კონკურსის მასალების შედეგები, საჭიროდ მიგვაჩნია გატარებულ იქნეს შემდეგი ღონისძიებები:

1. განათლების განყოფილებათა გამკეებმა უზრუნველყონ

მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის ღონისძიებებში სკოლების მაქსიმალურად მონაწილეობა.

2. განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოების განყოფილებამ და მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურმა სამეცნიერო-მეთოდურმა კაბინეტმა უზრუნველყონ კონკურსის მასალების საფუძველზე კლასგარეშე საკითხავი კრებული — „ჩემი საყვარელი ლექსი“ შედგენა და გამოსაცემად მომზადება.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტმა (დირექტორი თ. ზახაშვილი) 1966 წელს ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა გადამზადებელი კურსების პროგრამებით გაითვალისწინოს სათანადო საკითხები მხატვრულ-გამომეტყველებითი კითხვიდან.

4. სკოლების ხელმძღვანელებმა დანერგონ ლიტერატურული დილა-საღამოების მოწყობა თემაზე — „ჩემი საყვარელი ლექსი,“ განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა სწორ მეტყველებას და მხატვრულ-გამომეტყველებით კითხვას (დიქციას).

5. კლასგარეშე მუშაობის სათანადოდ წარმართვისა და კონკურსში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროექტავშირის რესპუბლიკური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელებით ქართული ენისა და ლიტერატურის შემდეგი მასწავლებლები:

1. თ. კეთილაძე — თბილისის 65-ე საშ. სკოლა.
2. მ. თვალაშვილი — ქუთაისის მე-2 საშ. სკოლა.
3. ნ. პეტრუსოვა — ქუთაისის მე-5 საშ. სკოლა.
4. შ. ჯაფარიძე — ონის I საშ. სკოლა.
5. მ. ფრუიძე — სოფ. ლაილაშის საშ. სკოლა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მხატვრულ. აღზრდ. რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორი ჯ. მუჯირა

მეთოდისტი მ. თომაძე.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1966

 წლის 26 იანვრის ბრძ. ნება № 96

თეთრიწყაროს მუშა ახალგაზრდობის სკოლს დარექტორზე შემოსული საკითხის შემოწმების შედეგის შესახებ

1965 წლის 7 დეკემბერს განათლების სამინისტროში შემოვიდა უსახელო წერილი თეთრიწყაროს მუშა ახალგაზრდობის საშუალო სკოლის დირექტორის პ. კიბალნიჩენკოს უკანონო მოქმედებათა შესახებ. საკითხის შესწავლით დადასტურდა შემდეგი:

გასული, 1964-65 სასწავლო წლის გახმავეობაში რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ სამუშაოდ წასული ზოგი მოსწავლე, რომელთაც IV მეოთხედისა და წლიური შეფასება არ ჰქონდათ, დაშვებულ იქნენ საშემოდგომო გამოცდებზე: ასეთებია, მაგალითად, VIII კლასის მოსწავლეები ალ. გ., მ. მ., დ. ხ. და ს. ც.

პ. კიბალნიჩენკო დილის სკოლის IV, V, VI კლასებში დატოვებულ მოსწავლეებს უკანონოდ ღებულობდა ზედა კლასებში. ასე მაგალითად, VI კლასში მიღებულია IV კლასის ყოფილი მოსწავლე ი. ა.; აგრეთვე V კლასში დარჩენილი მოსწავლეები: ლ. ბ. და დ. ა. VII კლასში მიღებულია 1964-65 სასწავლო წელს თეთრიწყაროს რუსული საშუალო სკოლის VI კლასში დატოვებული მოსწავლეები: ა. ბ. და ე. ჩ., ხოლო VIII კლასში - VII კლასში დარჩენილი ე. ა.

საღამოს სკოლაში განათლების სამინისტროს ნებართვის გარეშე, 5 დეკემბრამდე, ჩარიცხულია საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების 16 წლამდე ასაკის 7 მოსწავლე.

როგორც საკითხის განმეორებით შესწავლამ ცხადყო, თეთრიწყაროს საღამოს (ცვლის) სკოლის მუშაობაში დაშვებული შეცდომები და დარღვევები გამოწვეულია სკოლის დირექტორის კ. ბ. კიბალნიჩენკოს მიერ საღამოს სკოლის მუშაობის შესახებ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელო დოკუმენტების მოთხოვნათა უცოდინარობით.

თეთრიწყაროს მუშა ახალგაზრდობის სკოლაში არსებულ ნაკ-
ლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით, საქართველო
საბჭოთა სოციალისტური
რესპუბლიკა

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. დილის სკოლის IV, V, VI კლასებში დატოვებულ მოსწავლეთა საღამოს სკოლის ზედა კლასებში უკანონოდ ჩარიცხვისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნებართვის გარეშე საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების, 16 წლამდე ასაკის მოსწავლეთა საღამოს სკოლაში მიღებისათვის თეთრიწყაროს მუშა ახალგაზრდობის სკოლის დირექტორი პ. მ. კიბალნიჩენკო იმსახურებს მოქსნას, მაგრამ მხედველობაში ვიღებ, რომ აღნიშნული დანაშაულებანი მას არ ჩაუდენია ანგარებით, გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური უკანასკნელი გაფრთხილებით.

2. აღინიშნოს, რომ დღის საშუალო სკოლის დირექტორი მ. სევასტოვი არასწორად მოიქცა, როცა დაუშვა დატოვებულ და მეორეწლიან მოსწავლეთა საღამოს სკოლაში მასობრივად გადასვლა.

3. დაეჭალოს თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს (ამხ. დ. ბეჭაურს):

ა) ზუსტად აღრიცხოს წარმოება-დაწესებულებებში მომუშავე რვაწლიანი და საშუალო განათლების არმქონე ქართველი ახალგაზრდობა და მიიღოს ზომები 1966-67 სასწავლო წლიდან საღამოს სკოლის ქართული სექტორის აღსადგენად;

ბ) რაიონის მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლებში მსგავსი ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით ეს ბრძანება განიხილოს საღამოს სკოლების დირექტორებისა და სასწავლო დარგში მათი მოადგილეების თათბირზე, აგრეთვე პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე.

4. ეს ბრძანება განსახილველად და სათანადო ღონისძიებათა გასატარებლად დაეგზავნოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლებითა განყოფილებებს.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1965 წლის 28 დეკემბრის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

შინაარსი

1. დადგენილება ქ. რუსთავის ზუშა-ახალგაზრდობის მეორე ცვლიანი სკოლის მუშაობის დადებითი გ. მოცდილების შესახებ 3
2. ბრძანება № 196—რესპუბლიკის ზოგადსაგ. ნმ. ნათლ. ბლო და ბ. ვშეთა სპორტულ სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზ. დის მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ზომების შესახებ 16
3. ბრძანება № 1401—მარნეულის, ბოლნისისა და დმანისის რაიონების სკოლებში საყოველთაო-სავ. ლღებულო რვაწლიანი განათლების კანონის განხორციელების მდგომარეობის შესახებ 26
4. ბრძანება № 1402—გარდაბნის რაიონის სართიქალის მეორე და კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლებში სასწავლო-აღზ. ზრდღლობითი მუშაობის შემოწმების შედეგებს შესახებ 30
5. ბრძანება № 1403—ლაგოდეხის რაიონის ყარსტბნის საშუალო სკოლაში სასწავლო-აღზ. ზრდღლობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 40
6. ბრძანება № 1404—ჩხოროწყუს რაიონის ზოგიერთ სკოლაში სასწავლო-აღზ. ზრდღლობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 46
7. ბრძანება № 43—965 წელს ჩატარებული სასკოლო შენობების კაპიტალური რემონტის სამუშაოების შემოწმებას შედეგების შესახებ 53
8. ბრძანება № 45—ქ. რუსთავის, ღუშეთის, თელავის, კასპის, მცხეთის, წითელწყაროს და ხაშურის რაიონების სკოლებში ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის სწავლებაში თვალსაჩინოების გამოყენების შემოწმების შედეგების შესახებ 57
9. ბრძანება № 49—მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის და დაუსწრებელი სკოლებიდან მოსწავლეთა განათევას მიზნებისა და მათი აღკვეთის ღონისძიებათა თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1964 წლის 14 ნოემბრის ბრძანების № 1216 შესრულების შემოწმების შესახებ მარნეულის, კასპისა და წულთუქიძის რაიონებში 67
10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და საქართველოს აღკვ. ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს ერთობღივი დადგენილება საქართველოს სსრ რვაწლიან და საშუალო სკოლებსა და სკოლისგარეშე საბავშვო დაწესებულებებში მე-14 რესპუბღიკური კონკურსის „ნორჩი ტექნიკოსები—საწმობღოს“ შედეგებისა და მე-15 რესპუბღიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ 71
11. ბრძანება № 52—რესპუბღიკური კონკურსის „ჩემი საყვარელი ღექსის“ ჩატარების შესახებ 150
12. ბრძანება № 96—თეთრი წყაროს მუშა-ახალგაზრდობის სკოლის დირექტორზე შემოსული საჩიგრის შემოწმების შედეგების შესახებ 154